

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

ØKONOMIEN I JORBRUKET PÅ VESTLANDET 2016

Trender og utvikling 2007-2016

Tabellsamling 2012-2016

NIBIO RAPPORT | VOL. 4 | NR. 16 | 2018

MARIUS BERGER, TORBJØRN HAUKÅS, HEIDI KNUTSEN
Divisjon for kart og statistikk

TITTEL/TITLE

Økonomien i jordbruket på Vestlandet 2016

FORFATTER(E)/AUTHOR(S)

Marius Berger, Torbjørn Haukås og Hedi Knutsen

DATO/DATE:	RAPPORT NR./ REPORT NO.:	TILGJENGELIGHET/AVAILABILITY:	PROSJEKTNR./PROJECT NO.:	SAKSNR./ARCHIVE NO.:
12.02.2018	4/16/2018	Åpen	14306	17/00029
ISBN:		ISSN:	ANTALL SIDER/ NO. OF PAGES:	ANTALL VEDLEGG/ NO. OF APPENDICES:
978-82-17-02040-0		2464-1162	97	

OPPDRAKSGIVER/EMPLOYER:

Landbruks- og matdepartementet

KONTAKTPERSON/CONTACT PERSON:

Marius Berger

STIKKORD/KEYWORDS:

Driftsøkonomi, foretaksøkonomi, Vestlandet, driftsgransking

FAGOMRÅDE/FIELD OF WORK:

Regional økonomi Vestlandet

SAMMENDRAG/SUMMARY:

Ei oversikt over utviklinga i landbruket dei siste 10 åra i Vestlandsfylka Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal vert presentert. Driftsgranskingane i jord- og skogbruk er ei årleg rekneskapsundersøking blant tilfeldig utvalde gardsbruk frå heile landet. I 2016 var det med totalt 920 bruk, der 179 var frå Vestlandet; 62 i Hordaland, 59 i Sogn og Fjordane og 58 i Møre og Romsdal. Jordbruksinntekta målt som vederlag til arbeid og eigenkapital, gjekk opp samanlikna med 2015. Alle driftsformene hadde ein auke, med unntak av sauebruka. I motsetnad til 2015, hadde fruktbonnene eit godt år med gode avlingar. Nettoinvesteringane på Vestlandet gjekk ein del ned, medan auken i gjeld har flata ut.

LAND/COUNTRY:

Noreg

FYLKE/COUNTY:

Hordaland

KOMMUNE/MUNICIPALITY:

Bergen

STED/LOKALITET:

Bergen

GODKJENT /APPROVED

Geir Harald Strand

PROSJEKTLEDER /PROJECT LEADER

Torbjørn Haukås

NAVN/NAME

NAVN/NAME

NIBIO

NØRSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Forord

Driftsgranskingane er ei årleg rekneskapsgransking som i 2016 omfatta 920 bruk over heile landet. Grunnlagsmaterialet for denne granskinga er stort, og mange data vert det ikkje plass til i den landsdekkande publikasjonen. Denne rapporten inneheld lokale data frå Vestlandet.

Rapporten er basert på driftsgranskingsdata frå dei tre vestlandsfylka Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. For rekneskapsåret 2016 var det med 179 bruk frå Vestlandet i granskinga. Driftsgranskingane i jord- og skogbruk er eit årleg fellesprosjekt, som krev stor innsats av medarbeidarar ved fleire av NIBIO sine kontor. NIBIO kontoret i Bergen har ansvaret for tala frå Vestlandet.

Marius Berger har skrive rapporten med bidrag frå Torbjørn Haukås og Heidi Knutsen. Geir Harald Strand har lese gjennom rapporten, og Anne Bente Ellevold har klargjort manus for trykking.

Bergen, 12.02.18

Torbjørn Haukås

INNHALD

1	Innleiing	5
2	Driftsresultatet i jordbruket på Vestlandet 2016	6
3	Trender og økonomisk utvikling siste tiåret	10
3.1	Resultatmål i jordbruket.....	10
3.1.1	Driftsoverskot.....	10
3.1.2	Vederlag til arbeid og egenkapital	12
3.1.3	Lønsevne per time.....	14
3.2	Skogbruket.....	15
3.3	Totaløkonomi	15
3.4	Nettoinvestering, gjeld og soliditet	17
3.4.1	Nettoinvestering	17
3.4.2	Gjeld	18
3.4.3	Soliditet	19
3.5	Inntektsverknad av jordbruksfrådrag	20
4	Utviklinga i sauehaldet på Vestlandet	23
4.1	Innleiing om næringa og lønsemda	23
4.2	Påverkar storleiken på buskapen løsmenda?	25
4.3	Oppsummering	28
5	Tabellsamling 2012-2016.....	29
6	Forklaring på faguttrykka i tabellsamlinga	97

1 Innleiing

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk har ei lang historie. Noregs Vel starta driftsgranskingar alt i 1911. Granskinga vart overteken av Noregs landbruksøkonomiske institutt (NLI)¹ ved opprettinga i 1947. Ved fusjonen mellom NLI og Budsjettnemnda for jordbruket i 1986, vart driftsgranskingane lagde til Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning, NILF. Etter fusjonen mellom NILF, Bioforsk og Skog og landskap i 2015, hamna driftsgranskingane i Avdeling for driftsøkonomisk analyse i Norsk institutt for bioøkonomi, NIBIO.

Hovudformålet med driftsgranskingane er å vise resultat og utvikling i økonomiske tilhøve på gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang. Driftsgranskingane skal vise økonomiske resultat for brukarfamilien og for ulike bruk med omsyn til storleik, driftsform og geografisk plassering. Vidare skal driftsgranskingane gje grunnlag for samanlikning med anna nasjonal og internasjonal statistikk, gje grunnlag for forskning og utgreiing, gje hjelp til rådgjeving og undervisning og innspel til offentleg politikk og forvaltning. Granskingane skal også gje grunnlag for dokumentasjon for den samfunnsøkonomiske verdiskapinga i landbruk og tilknytte næringer.

Etter 1950 har det kvart år vore med om lag 1 000 bruk i driftsgranskingane, dei siste åra er tal deltakarbruk noko redusert. I 2016 var det i alt med 920 bruk i driftsgranskingane, dessutan leverte 20 mjølkesamdrifter data til undersøkinga. Tal frå samdrifter blir handsama separat, og er ikkje med i driftsgranskingsmaterialet. Ved utval av bruk, er det lagt vekt på at driftsgranskingane skal vere representative for den delen av landbruket der storparten av inntekta kjem frå bruket. Nye bruk til driftsgranskingane vert rekrutterte ut frå lister over bruk som er tilfeldig trekte ut frå tilskotsregisteret til Landbruksdirektoratet. Uttrekte bruk skal ha ei standard omsetning større enn kr 150 000². Det er produksjonsomfanget, og ikkje det økonomiske resultat på det enkelte bruket som er kriterium for utvalet. Deltaking i driftsgranskingane er frivillig, og det er inga grense for kor lenge eit bruk kan vere med, men brukaren skal ikkje vere eldre enn 70 år. Kvart år vert mellom 5 og 10 prosent av deltakarbruka skifta ut. Av dei 920 bruka i driftsgranskingane i 2016, kom 179 bruk frå Vestlandet, 62 frå Hordaland, 59 frå Sogn og Fjordane og 58 frå Møre og Romsdal. Denne rapporten tar for seg økonomien i landbruket på Vestlandet i 2016, og viser økonomiske utvikling dei siste ti åra.

Kapittel to viser hovudtala for Vestlandet for 2016, og omhandlar driftsresultatet i jordbruket for dette året. Kapittel tre viser utviklinga i økonomien i jordbruket, soliditeten og totaløkonomien til brukarfamilien dei siste ti åra. Trendane i denne perioden er presenterte i figurar, og alle bakgrunnsdata er deflaterte etter konsumprisindeksen. I kapittel 4 ser vi nærmare på korleis utviklinga har vore i sauehaldet på Vestlandet dei siste 5 åra, både samla og fordelt på ulike storleiksgrupper. Kapittel fem er sjølve tabellsamlinga som inneheld tal frå driftsgranskingane for Vestlandet for dei siste fem åra. Tabellane er delte inn slik at ein kan finne tal for landsdelen, fylka, ulike storleiksgrupper og ulike produksjonar. Utvalet av bruk i driftsgranskingane skal ikkje vere representativt for jordbruket i kvart fylke, men for regionen. Dette må ein ta omsyn til når ein tolkar resultatata eller nyttar tala. Alle økonomiske data i kapittel fem (tabellane) er nominelle tal for åra, og dermed ikkje inflasjonsjusterte. Sist i rapporten finn ein forklaringar på dei faguttrykka som er nytta.

---

¹ NILF vart oppretta i 1986 ved at NLI vart slege saman med Sekretariatet for Budsjettnemnda i jordbruket. Frå 1.7.2015 inngår NILF i NIBIO som er ein fusjon mellom Bioforsk, Skog og landskap og NILF.

² Standard omsetning er normerte tal for omsetning av produkt utan tilskot. Klassifiseringa er felles for EU-statistikken.

2 Driftsresultatet i jordbruket på Vestlandet 2016

Hovudtendensar:

- Jordbruksinntekta til vestlandsbonden auka meir enn for enn landsgjennomsnittet
- Auke for dei fleste produksjonane, men nedgang for sauehaldet.
- Eit godt år for bruka med fruktproduksjon

Vestlandsbonden oppnådde ei jordbruksinntekt, målt som løn til alt arbeid og rente på eigenkapital per årsverk, på kr 297 200 i 2016. Det er ein auke på kr 19 700 frå året før. I gjennomsnitt for landet var jordbruksinntekta om lag uendra med kr 332 800 per årsverk. Jordbruksarealet for vestlandsbruka var i middel 266 dekar, 17 dekar meir enn i 2015.

Det er dei minste bruka som fekk auka jordbruksinntekta mest frå 2015 til 2016. I denne gruppa finn ein mange av bruka med fruktproduksjon. Desse produsentane hadde eit godt år i 2016, og fekk auka jordbruksinntekta med 39 prosent.

Mjølkeproduksjon er basisen for landbruket på Vestlandet, og det er flest bruk i denne gruppa. Mjølkeprodusentane fekk auka jordbruksinntekta si med 7 prosent frå 2015 til 2016, og fekk i gjennomsnitt kr 322 000 per årsverk i jordbruksinntekt. Omsett mjølk har auka med 13 800 liter og mjølkeprisen auka med 13 øre per liter. I alt auka mjølkeinntektene med 11 prosent. I 2016 leverte produsentane i denne gruppa 97 prosent av mjølkekvoten, 3 prosentpoeng meir enn i 2015.

I tillegg ga auka kjøtproduksjon og prisauke på 2 prosent på storfekjøt, auke i inntektene frå kjøtproduksjon på mjølkeproduksjonsbruka på Vestlandet frå 2015 til 2016. Mjølkeproduksjonsbruka i driftsgranskingane på Vestlandet viste mindre investeringsvilje i 2016 enn året før med ein nettoinvestering på kr 75 900 i middel per bruk. Rentekostnaden var om lag uendra.

Produksjonsomfanget på mjølkeproduksjonsbruka var på 26 årskyr, 1 meir enn i 2015. Dei omsette i gjennomsnitt 187 100 liter mjølk og 5 350 kg storfekjøt (inkl. kukjøt). Gjennomsnittleg jordbruksareal var 334 dekar. Arbeidsinnsatsen var den same som i 2014 og 2015, 1,9 årsverk à 1 845 timar.

Bruka med kombinert mjølkeproduksjon og sauehald oppnådde i 2016 ei jordbruksinntekt per årsverk som var kr 307 200, 5 prosent meir enn i 2015. Omsett mjølk auka med 6 600 liter (6 prosent) og kjøtproduksjon på storfe auka 5 prosent. Omsett sau- og lammekjøt auka også, med 9 prosent til 2 600 kg. Det var auke i prisane på mjølk og storfekjøt, medan prisane gjekk ned for sau- og lammekjøt og ull. Lammekjøtet gjekk ned med kr 6,24 (11 prosent) per kg. Produksjonsauke, auke i tilskot og moderat kostnadsauke gjorde at jordbruksinntekta auka.

Nettoinvesteringa for desse bruka var låg, berre kr 48 800 per bruk. Gjennomsnittleg jordbruksareal var 377 dekar. Bruka hadde 17 årskyr, det same som i 2015 og 90 vinterføra sauer, 7 meir enn i 2015. Arbeidsinnsatsen var om lag den same som i 2014 og 2015, 2,1 årsverk à 1845 timar per bruk.

For bruka med kombinert mjølkeproduksjon og svinehald auka jordbruksinntekta med 18 prosent frå 2015 til 2016. I gjennomsnitt for desse bruka var jordbruksinntekta kr 338 600 per årsverk i 2016. På desse bruka har kjøtproduksjonen auka mykje dei siste åra, både for storfekjøt og svinekjøt. I alt vart det omsett 3 650 kg storfekjøt og 24 000 kg svinekjøt (inkl. purke- og råneslakt) i 2016, ein auke på høvesvis 25 og 33 prosent frå 2015. Talet på selde smågrisar auka monaleg frå 2015, med 79 prosent. Mjølkeproduksjonen auka med 6 prosent.

Prisane på mjølk og kjøtt auka, medan prisen på selde smågrisar gjekk ned. Totalt auka inntektene frå husdyrprodukt med 34 prosent på desse bruka. Tilskota og andre inntekter gjekk noko ned, slik at produksjonsinntektene auka med 24 prosent frå 2015. Både variable og faste kostnader og gjeldsrentene auka. Arbeidsinnsatsen vart redusert med 220 timar. Saman ga dette auken i årsverksinntekta.

Samla arbeidsinnsats i jordbruket for bruka med kombinert mjølkeproduksjon og svinehald har gått ned med nær 500 timar i løpet av dei to siste åra, samstundes som produksjonen har auka. I alt vart det utført 1,9 årsverk på desse bruka i 2016. Bruka hadde eit produksjonsomfang på 221 dekar, 19 årskyr, 13 purker, 712 smågriser for sal og 23 400 kg slaktegris.

Bruka med kombinert mjølkeproduksjon og svinehald hadde ei nettoinvestering på kr 662 200 i 2016. Det var berre åtte bruk i denne gruppa i 2016, utskifting av bruk, eller endringar på enkeltbruk gjev derfor store utslag på gjennomsnittstala.

Sauebruka på Vestlandet fekk nedgang i jordbruksinntekta i 2016, etter eit par år med auke, og var driftsforma med lågast årsverksinntekt. I gjennomsnitt vart jordbruksinntekta på kr 140 000 per årsverk, ein nedgang på 16 prosent frå 2015. Både tal vinterfôra sauer og mengde omsett kjøtt var om lag uendra. Prisen på lammekjøtt gjekk ned med kr 4,15 per kg i gjennomsnitt og prisen på sauekjøtt ned kr 2,75. Marknadsinntektene gjekk ned medan tilskota auka noko, og totalt gjekk produksjonsinntektene ned 1 prosent. Både variable og faste kostnader auka, til saman med 6 prosent. Arbeidsinnsatsen var uendra, 1,1 årsverk. Sjølv om rentekostnaden gjekk noko ned, vart jordbruksinntekta redusert for bruka med sauehald.

I 2016 omfatta driftsforma 26 bruk med i gjennomsnitt 137 vinterfôra sauer og 195 dekar jordbruksareal. Desse bruka har hatt relativt låge nettoinvesteringar gjennom fleire år. I 2016 var nettoinvesteringa svært låg med kr 19 700.

Produksjon av storfekjøtt, enten med ammekyr eller på innkjøpte kalvar, oppnådde ei jordbruksinntekt per årsverk på kr 177 100 i 2016, ein auke med 23 prosent, etter ein om lag like stor nedgang året før. Det er få bruk i gruppa, utskifting av bruk og endringar på enkeltbruk gjev store utslag.

Det vart produsert 15 100 kg storfekjøtt på desse bruka i 2016, ein auke på 8 prosent frå 2015. Prisen på storfekjøtt auka med 0,43 øre, og inntektene frå husdyrhaldet auka med 6 prosent. Samstundes auka tilskota med 7 prosent. Dei variable kostnadene var uendra frå 2015 medan dei faste kostnadene auka med 4 prosent. Rentekostnaden gjekk ned, og saman med redusert arbeidsinnsats med 0,1 årsverk, vart det auke i jordbruksinntekta.

Det var 9 bruk i gruppa i 2016. I gjennomsnitt hadde dei 360 dekar jordbruksareal, 20 ammekyr, 28 kviger og oksar og ein arbeidsinnsats på 1,2 årsverk i 2016.

Frukt- og bærproduksjon er den driftsforma som har størst variasjon i jordbruksinntekta mellom år. For desse bruka vart 2016 eit godt frukttår, etter eit særst dårleg år i 2015. Særleg var det epleavlingane som vart betre enn i 2015, men også for dei andre fruktslaga vart det avlingsauke. Epleprisen var om lag uendra medan prisane på dei andre fruktslaga gjekk noko ned. Auke i både marknadsinntekter og tilskot saman med svært moderat kostnadsvekst, ga auke i jordbruksinntekta med 39 prosent frå 2015. I alt vart jordbruksinntekta på kr 322 600 i 2016.

Arbeidsinnsatsen var uendra frå 2015, 1,9 årsverk per bruk. Det var 23 produsentar i denne gruppa. I gjennomsnitt hadde dei eit jordbruksareal på 62 dekar.

Vestlandsbruka hadde låge nettoinvesteringar i 2016 samanlikna med landsgjennomsnittet med kr 95 800 i gjennomsnitt per bruk. I gjennomsnitt for landet var nettoinvesteringa kr 150 700. Samla gjeld auka med 3 prosent for vestlandsbonden, og var på 2,4 mill. kr i middel per bruk. Grunna lågare rentenivå, gjekk rentekostnaden likevel ned med 5 prosent.

Driftsgranskingane viser at driftsoverskotet frå jordbruket på Vestlandet utgjorde 44 prosent av dei samla inntektene til familien i 2016, eit prosentpoeng meir enn i 2015. Løsinntekt utgjorde 39 prosent. Skogbruk og tilleggsnæring med utgangspunkt i ressursane på bruket utgjorde høvesvis 1 prosent og 5 prosent. Resten av dei samla inntektene er anna næring, pensjonar, sjukeløn og kapitalinntekter.

Maksimalt jordbruksfrådrag var kr 166 400 i 2016. Tek ein omsyn til inntektsverknad av jordbruksfrådraget, vert den skattekorrigerte jordbruksinntekta i 2016 kr 329 100 i gjennomsnitt per årsverk for bruka frå Vestlandet. I alt utgjer inntektsverknaden av jordbruksfrådraget kr 31 900 per årsverk. Dette er ein nedgang på kr 2 100 grunna lågare skatteprosent i allmenn inntekt. Det er ikkje teke omsyn til inntektsverknaden av jordbruksfrådraget i dei andre resultatmåla som er presenterte frå driftsgranskingane.

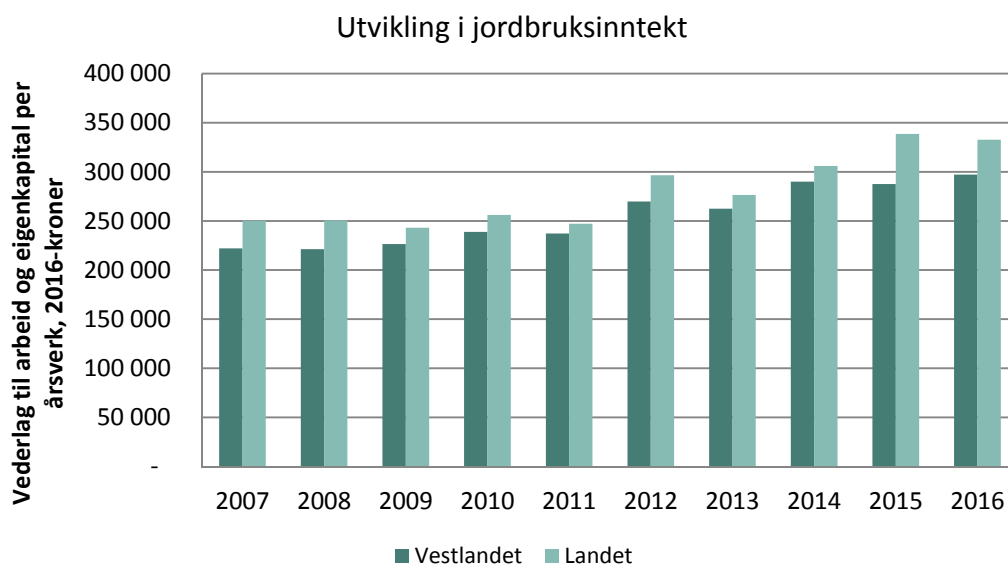
Tabell 2.1 Samla oversikt for 2016

	Tal bruk	Gj. areal dekar	Driftsoverskot per bruk		Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk		Skattekorrigert vederlag per årsverk	
			2015	2016	2015	2016	2015	2016
Vestlandet, alle	179	266	403 500	437 200	277 500	297 200	311 500	329 100
Bruk < 50 dekar	11	33	215 900	271 800	264 700	309 400	309 400	350 200
« 50 - 100 dekar	21	76	195 900	316 600	210 300	272 700	240 500	298 500
« 100-200 dekar	39	154	352 300	385 600	267 100	293 900	301 900	328 400
« 200-300 dekar	47	245	380 300	399 200	258 000	272 200	292 400	305 200
« 300-500 dekar	43	376	563 600	506 900	321 600	309 500	357 400	342 500
> 500 daa	18	669	597 200	723 700	297 000	330 200	322 400	356 100
Mjølkeproduksjon	75	334	518 800	553 400	300 000	322 000	332 700	353 600
Mjølk/sauehald	19	377	504 900	516 100	293 300	307 200	326 500	338 400
Mjølk/svinehald	8	221	447 400	570 900	285 900	338 600	319 200	373 500
Kjøttproduksjon, storfe	9	358	150 300	165 700	144 200	177 100	180 400	210 600
Sauehald	26	195	151 500	120 100	166 500	140 000	206 500	174 400
Frukt og bær	20	59	236 200	451 600	231 500	322 600	261 000	350 100
Mjølk Hordaland	16	336	486 400	518 400	286 100	304 300	319 100	335 100
Mjølk Sogn og Fjordane	18	235	404 400	473 400	254 600	300 800	287 300	333 700
Mjølk Møre og Romsdal	41	377	592 700	602 300	326 900	336 900	359 400	368 300

Alle beløpa i tabellen er oppgjevne i nominelle kroner.

Jordbruksinntekt per årsverk er definert som løn til alt arbeid og til rente på eigenkapitalen

Figur 2.1 Jordbruksinntekt per årsverk à 1845 timar for Vestlandet og landet i perioden 2007–2016

3 Trendar og økonomisk utvikling siste tiåret

Dette kapitlet viser ein del trendar og utviklingstrekk i jordbruket på Vestlandet frå og med 2007 til og med 2016. Materialet er gruppert etter region, storleik og driftsform. Nokre av gruppene er små, og for dei kan utskifting av bruk og større investeringar på ein skilde bruk gje utslag på resultat. Bakgrunnsdata for figurane er deflaterte etter konsumprisindeksen, slik at alle resultatmåla er presenterte som 2016-kroner. Definisjonar av dei ulike resultatmåla er teke inn heilt sist i rapporten.

3.1 Resultatmål i jordbruket

3.1.1 Driftsoverskot

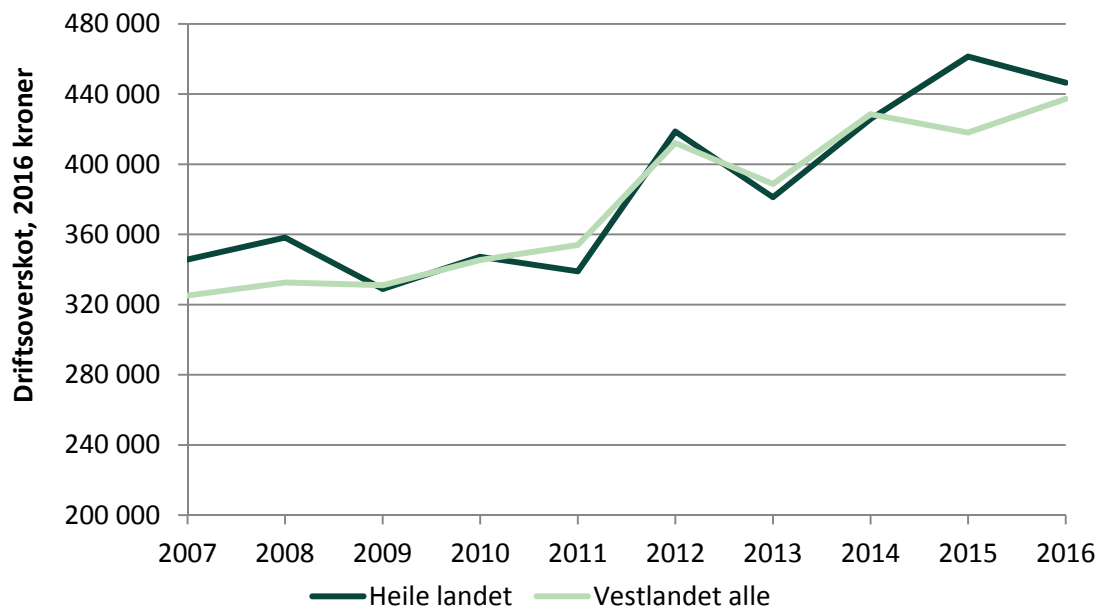
Driftsoverskot er produksjonsinntekter minus kostnader per bruk. Driftsoverskotet skal dekke løn til familien, og gje vederlag til både eigen og lånt kapital.

Driftsoverskotet for bruka på Vestlandet har i hovudtrekk følgd same trenden som resten av landet. Fram til 2009 låg Vestlandet noko lågare enn landsgjennomsnittet, og mellom 2009 og 2014 om lag likt med landet. I 2015 og 2016 vart driftsoverskotet lågare enn landsgjennomsnittet. For 2016 vart det auka på Vestlandet og nedgang på landsbasis.

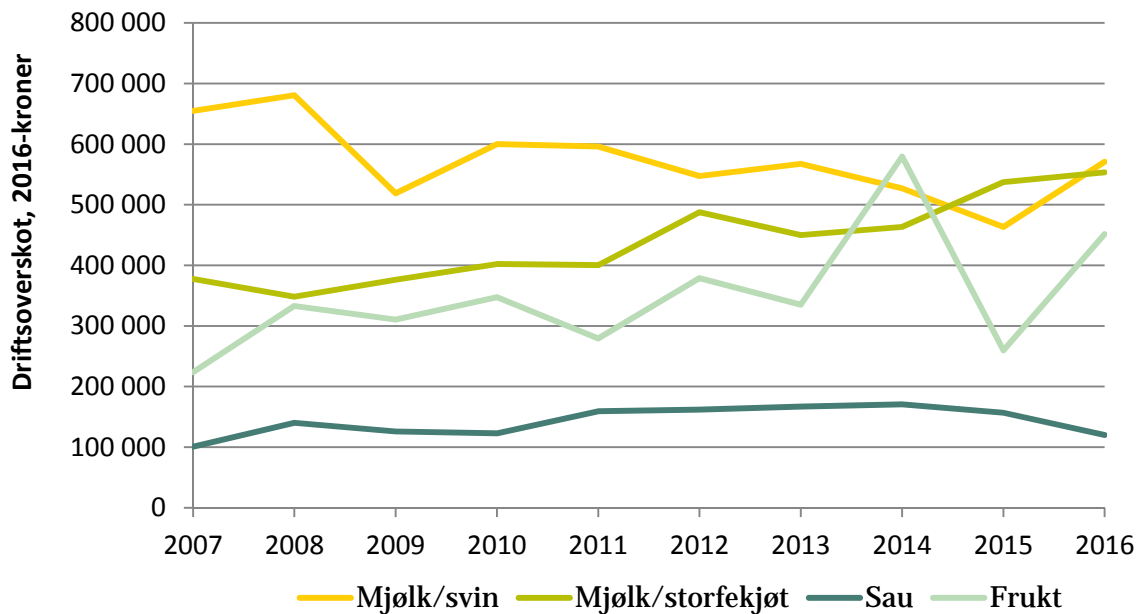
Bruka med frukt og bær hadde ein betre sesong i 2016 samanlikna med 2015. Prisane på dei aller fleste produkta har auka, samtidig som produksjonen av både mjølk og kjøtt har auka. Inntektene frå husdyrprodukta auka med 10,5 prosent i nominelle tal. Det har også vore ein auka når det gjeld tilskot, medan andre inntekter var litt lågare samanlikna med 2015. Det var også ein auka i samla kostnader, men ikkje like stor som auken i inntektene. Difor var driftsoverskotet høgare i 2016, samanlikna med 2015.

Av dei ulike driftsformene på Vestlandet var det bruka med mjølk og svinproduksjon som i snitt hadde det høgaste driftsoverskotet på kr 571 000 i 2016, medan dei som driv med sau i snitt oppnådde eit overskot på kr 120 000. Når det gjeld sauebruk, har det vore ein stor reduksjon i snitt per bruk samanlikna med 2015. Rekna i 2016 kroner er reduksjonen på nesten kr 37 000. Lågare prisar både på sau og lam har vore ei medverkande årsak til dette. Med unnatak av sau, hadde alle dei presenterte driftsformene ein auka samanlikna med 2015.

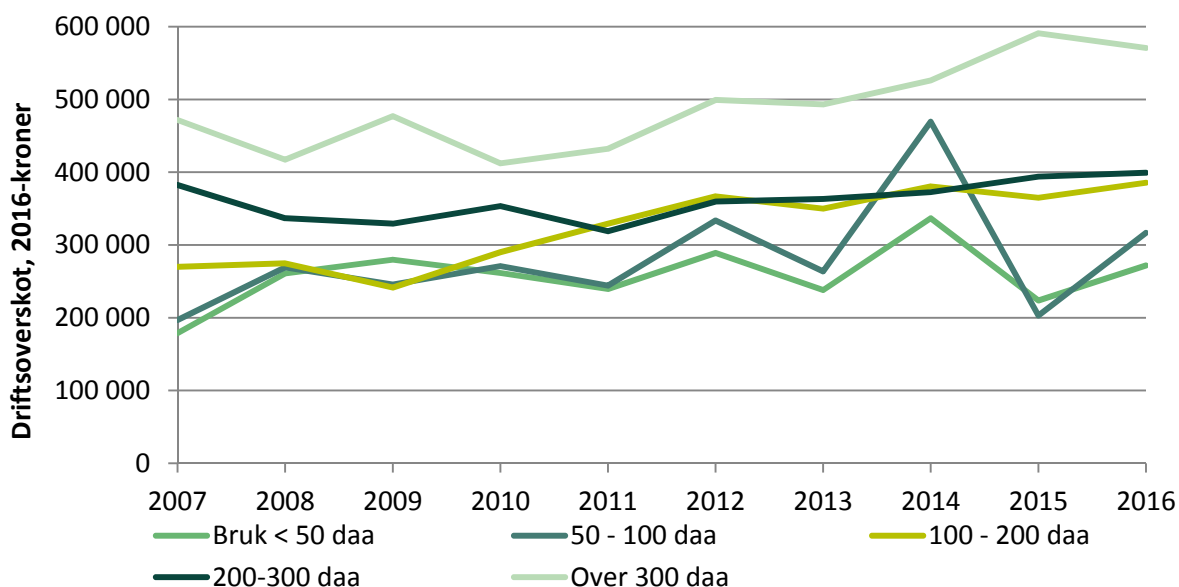
Dei største bruka målt etter areal, det vil sei bruk over 300 dekar, har hatt ei jamn positiv utvikling sidan 2010. I 2016 har det vore ein reduksjon når det gjeld driftsoverskot for denne gruppa. For bruka under 100 dekar har det vore ein sterk auka som fylgje av gode avlingar blant fruktprodusentane. Når det gjeld bruka mellom 100 og 300 dekar, har auken i driftsoverskotet vore meir moderat. Sidan 2011 har bruka i denne storleiksgruppa hatt ei nokså lik utvikling.

Figur 3.1 Driftsoverskot i middel per bruk for heile landet og Vestlandet

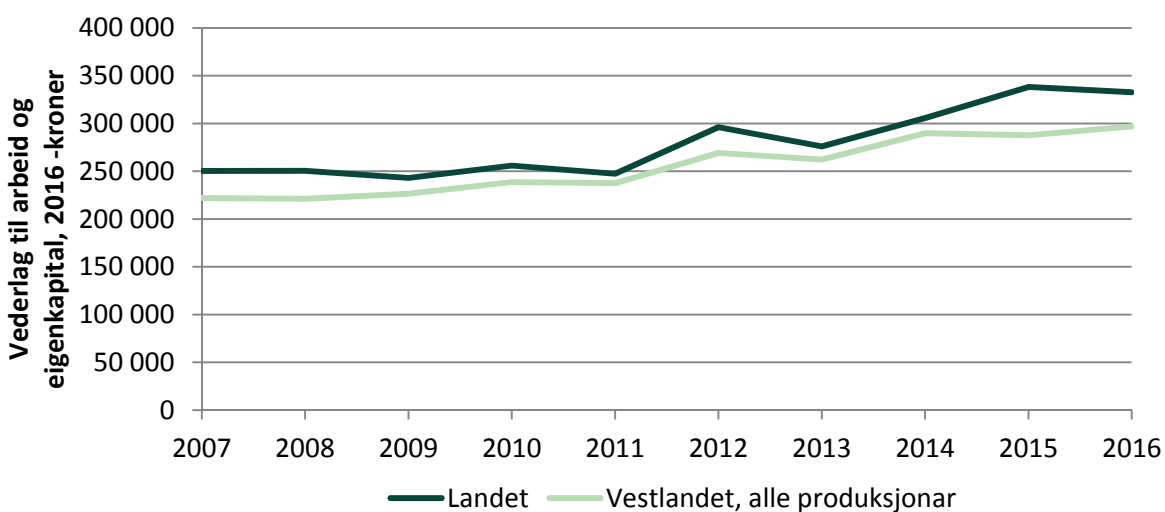
Figur 3.2 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike driftsformer på Vestlandet

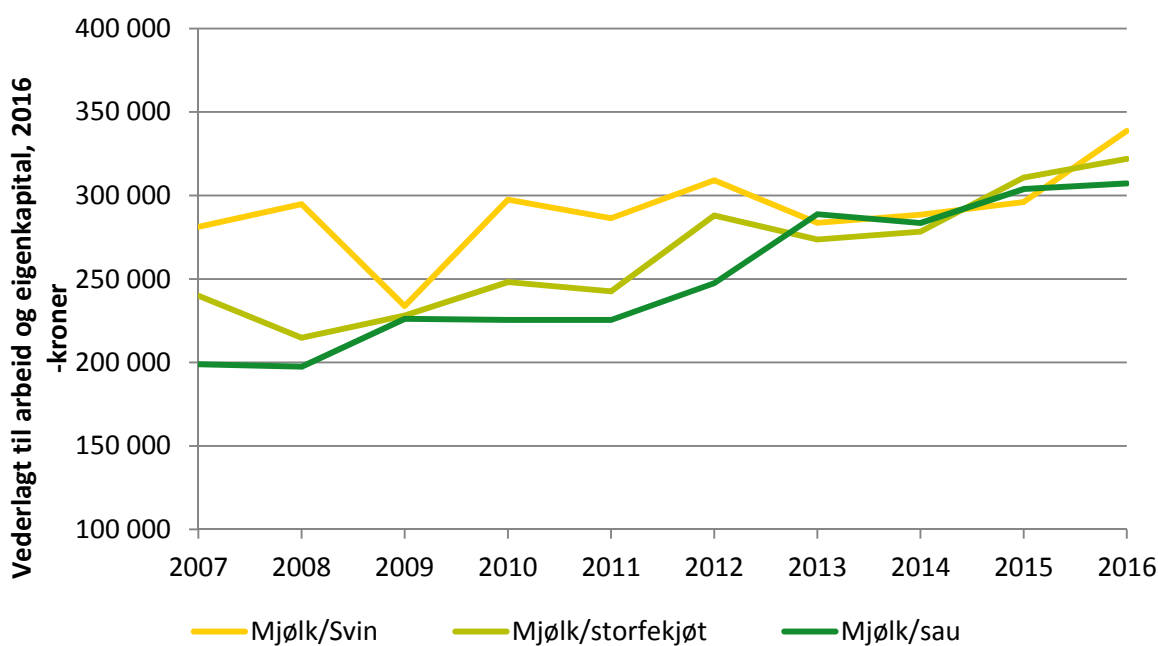
Figur 3.3 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike storleiksgrupper på Vestlandet

3.1.2 Vederlag til arbeid og eigenkapital

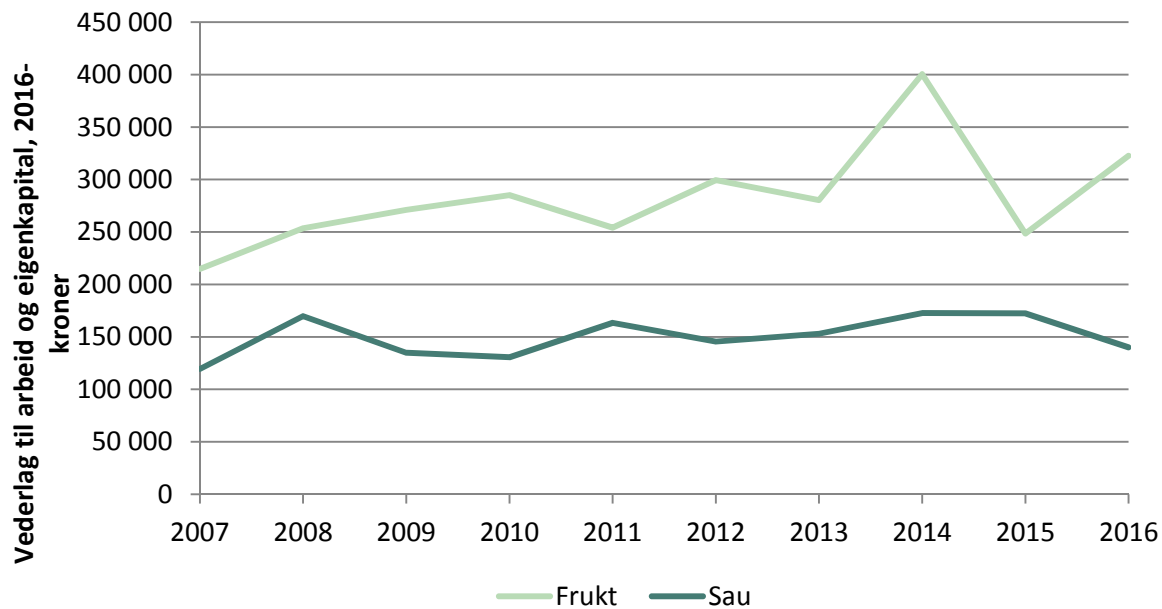
Jordbruksinntekt er her definert som vederlag til alt arbeid og rente på eigenkapital per årsverk, og viser kor mykje som er att til å dekke alt arbeid på bruket (også leigd hjelp), og til forrenting av eigenkapitalen. Gjennomsnittet for Vestlandet følgjer same utvikling som resten av landet fram til 2014. Frå og med dette året har skilnaden blitt større, samanlikna med tidligare periodar. Til saman utgjorde denne forskjellen 36 000 kr per årsverk i 2016. Når ein ser på dei ulike driftsformene med mjølk på Vestlandet, kan ein observera lite variasjon i nivået på dette resultatmålet dei siste åra. Samanlikna med 2015 var det mjølk og svin som hadde størst auke. Blant fruktbondene har det vore meir variasjon, særleg dei tre siste åra. Sauebruka ligg ein del lågare samanlikna med dei andre driftsformane. Det har vore tilfelle gjennom heile perioden.

Figur 3.4 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, heile landet og Vestlandet

Figur 3.5 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, for driftsformene mjølk/gris, mjølk/storfekjøt og mjølk/sau

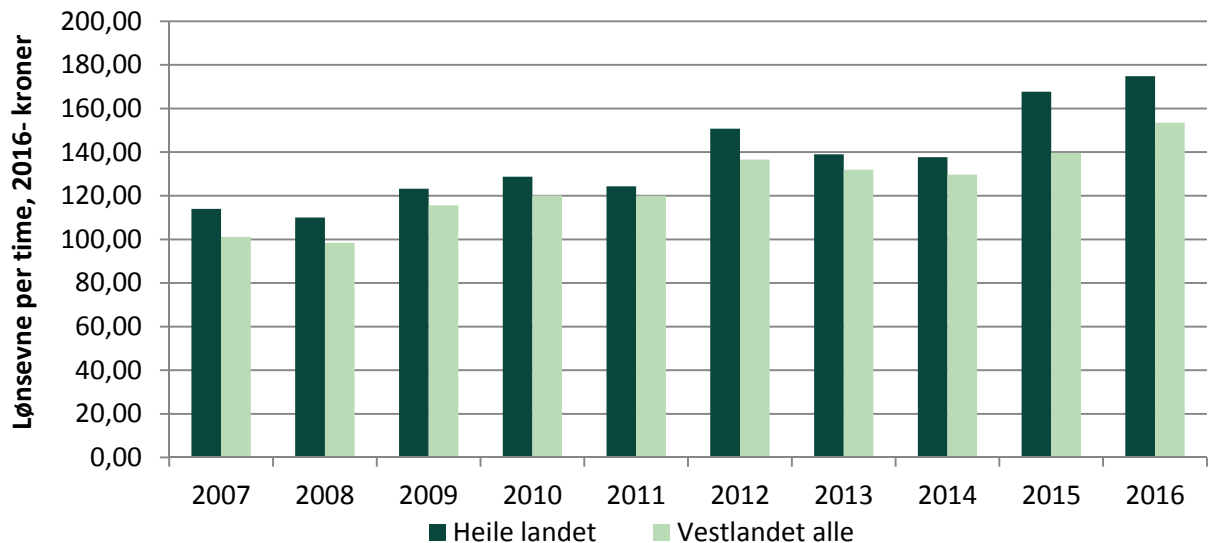

Figur 3.6 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, for driftsformene frukt og sau

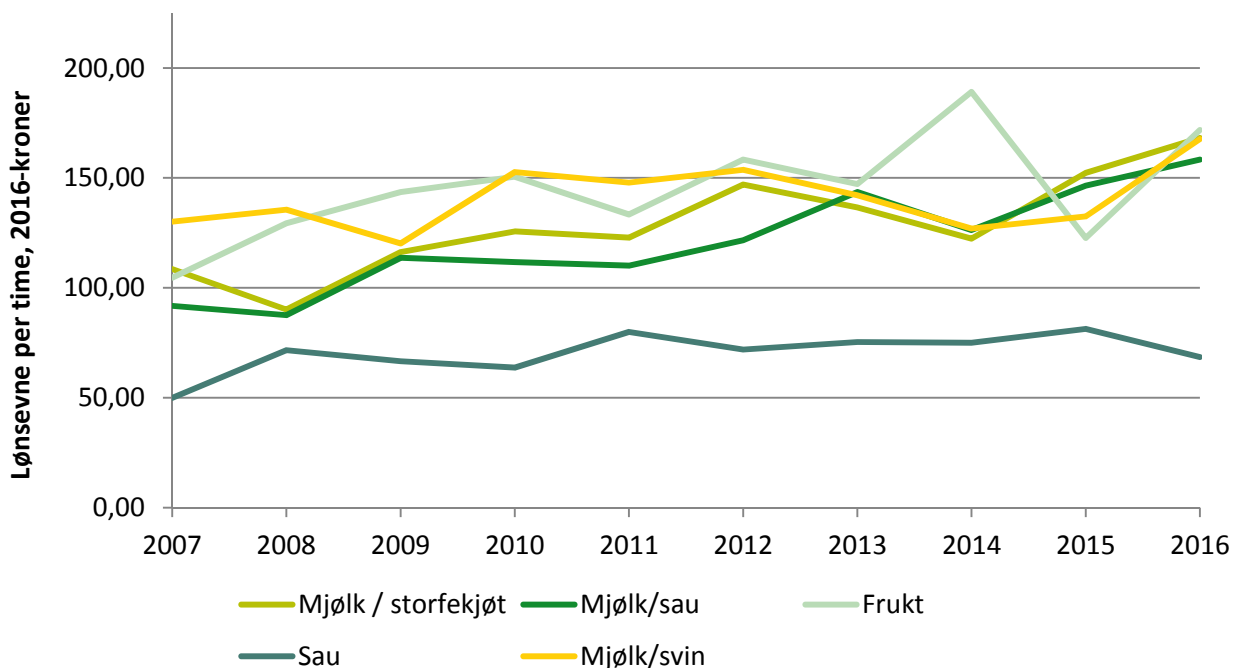

3.1.3 Lønsevne per time

Lønsevne per time er arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid delt på alle innsette arbeidstimar i jordbruket. Lønsevna syner kor mykje som er igjen til løn når all innsett kapital har fått godtgjering, og viser kva garden kan betale per innsett arbeidstime. Rentenivået har vore lågt dei siste fem åra, og kalkulasjonsrenta har lege på 2 prosent i 2016. Med unntak av bruka med reint sauehald kan ein observere at alle produksjonane hadde ein auke samanlikna med året før. Driftsformene mjølk/svin og frukt hadde den største auken. Når det gjeld mjølk/sau og mjølk/storfe, har auken i lønsevne vore noko mindre.

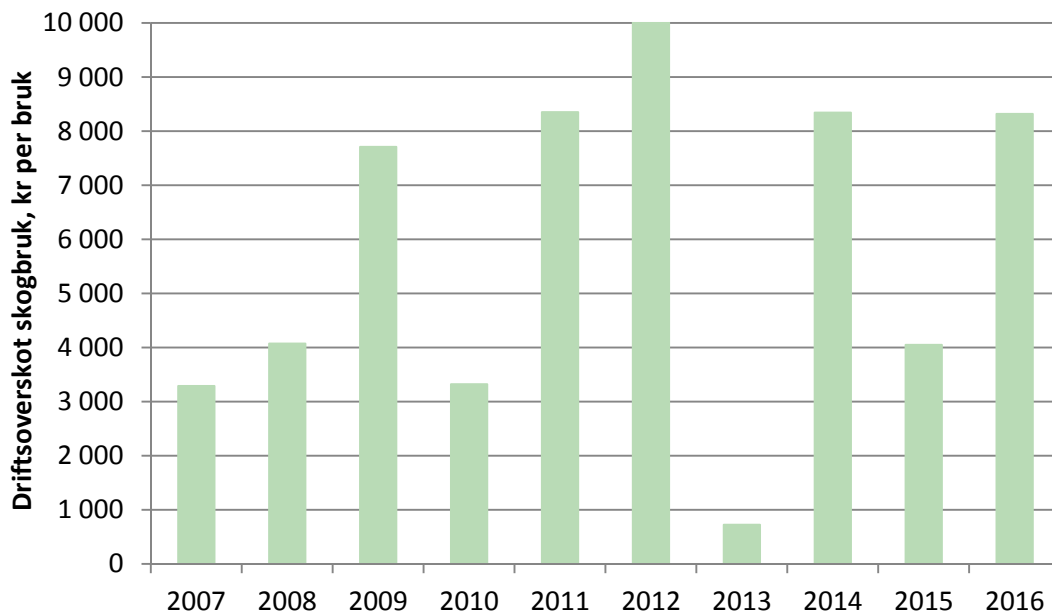
Figur 3.7 Lønsevne per time for heile landet og for Vestlandet

Figur 3.8 Lønsevne per time for ulike driftsformer på Vestlandet

3.2 Skogbruket

Dei fleste gardsbruka i driftsgranskingane har skogareal knytt til bruket. Mesteparten av bruka driv ikkje aktivt skogbruk, og driftsoverskotet frå skogen utgjer berre ein liten del av totalinntekta. Skogeigendommene på Vestlandet er i hovudsak små, og bratt terreng kan gjere det mindre lønnsamt å hente ut tømmeret. På nokre få bruk betyr derimot inntekter frå skog og utmark mykje, særleg på Nordmøre. Driftsoverskotet for skogen kan variere mykje frå eit år til eit anna. I 2016 vart driftsoverskotet i skogbruket dobla samanlikna med fjoråret, men overskotet er framleis lågt.

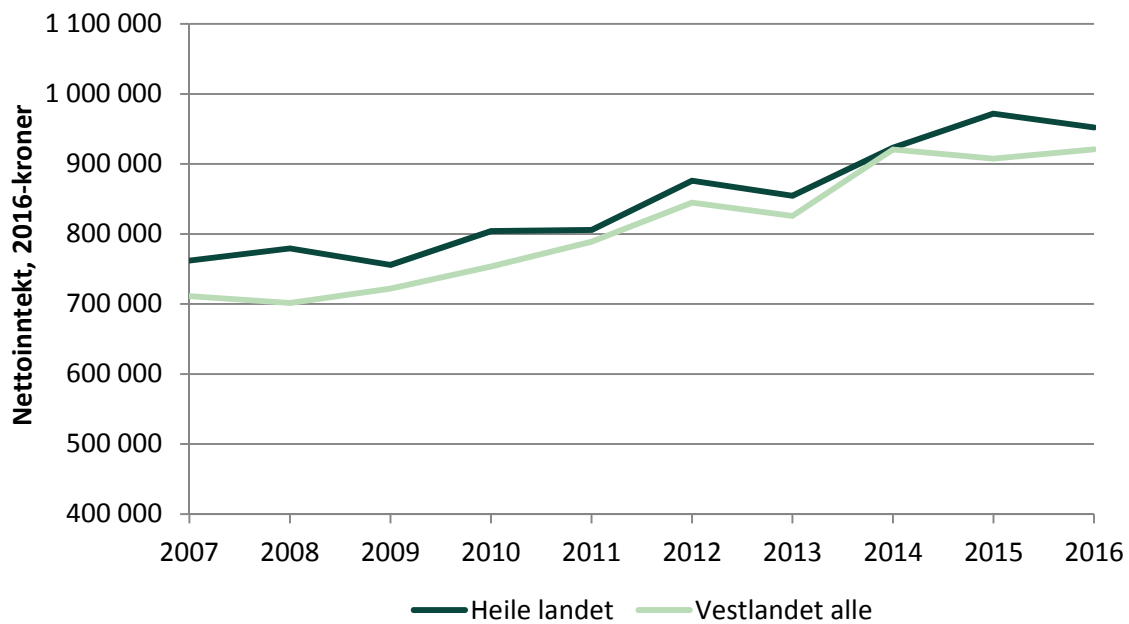

Figur 3.9 Driftsoverskot per bruk i skogbruket på Vestlandet

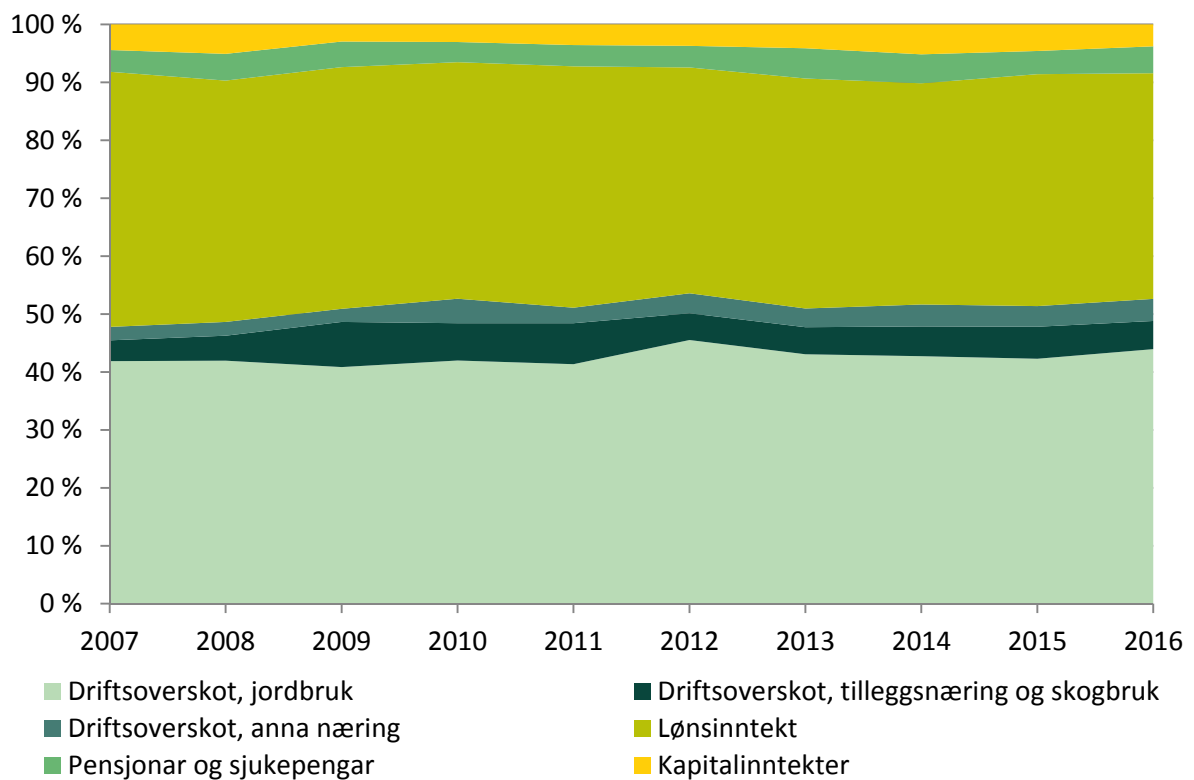
3.3 Totaløkonomi

Nettoinntekt er eit resultatmål for totaløkonomien (hushaldsinntekta) for brukarfamilien. Nettoinntekta er samla driftsoverskot frå alle næringar, løner, pensjonar, renteinntekter, verdi av eige arbeid på nyanlegg med frådrag av betalte renter og kår. I heile perioden har Vestlandet lege under landet totalt. Høgare driftsoverskot og løsinntekter, i tillegg til lågare renteutgifter førte til ei auke i nettoinntekta for bruka på Vestlandet i 2016.

Når det gjeld fordelinga av inntektene til brukarfamilien, er det verd å merke seg at denne har vore nokså stabil over 10-års perioden. Driftsoverskotet frå jordbruket og løsinntekter utgjer høvesvis 44 og 39 prosent av dei samla inntektene i 2016. Andre inntektskjelder som tilleggsnæring, anna næring, kapitalinntekter, pensjonar og sjukepengar utgjer resten av samla inntekter.

Figur 3.10 Nettoinntekt i middel per bruk for heile landet og for Vestlandet

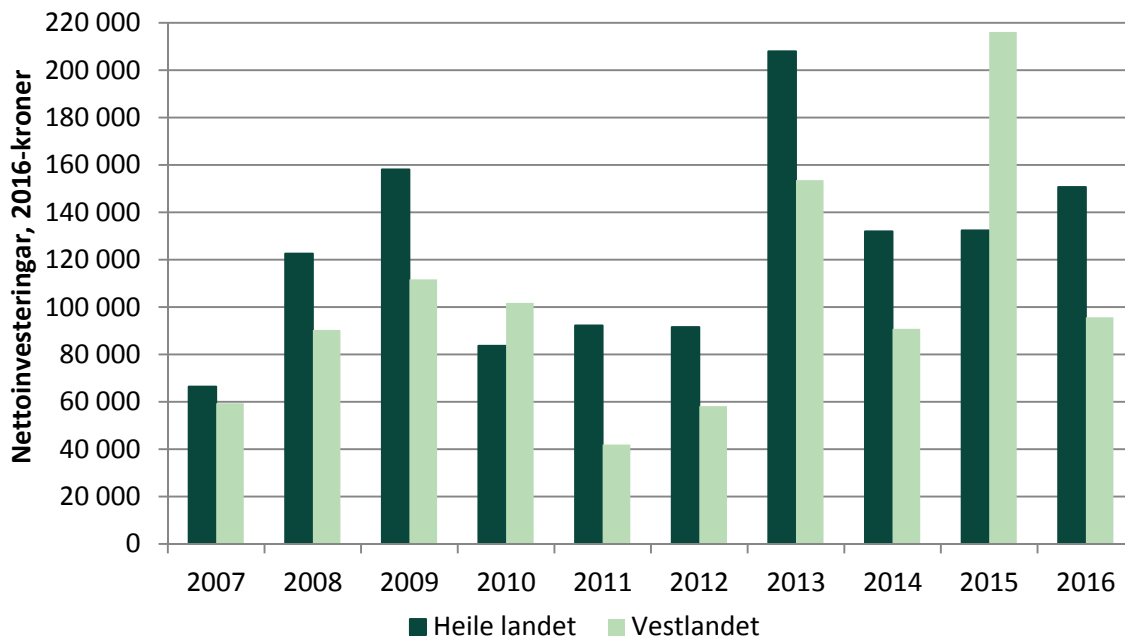
Figur 3.11 Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien på Vestlandet

3.4 Nettoinvestering, gjeld og soliditet

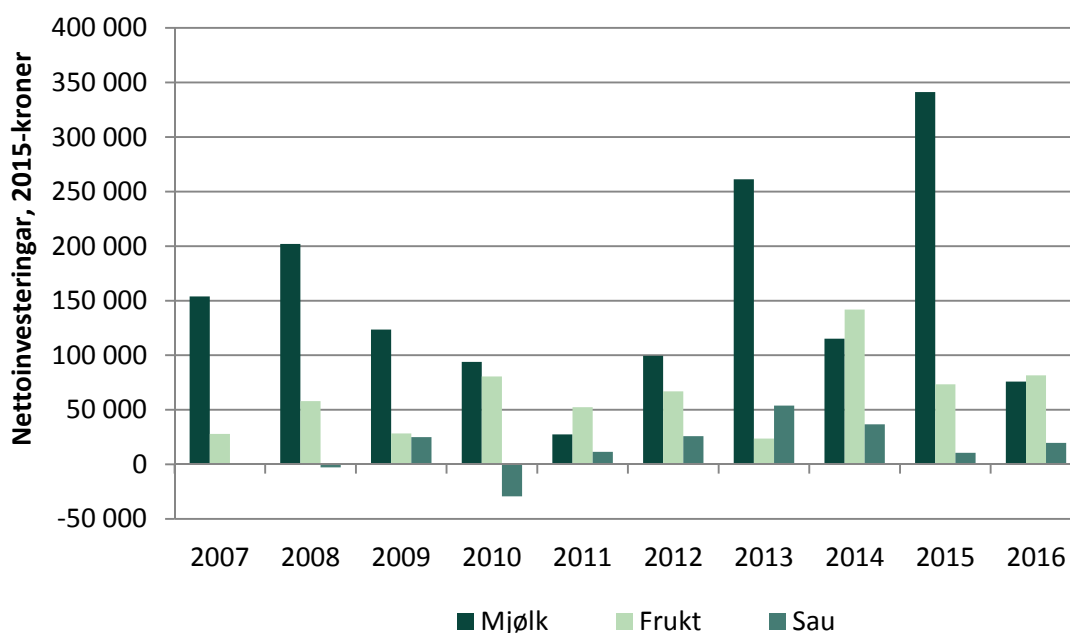
3.4.1 Nettoinvestering

Nettoinvesteringar er investeringar gjort i løpet av året, minus avskrivningar, investeringstilskot og verdien av selde eigedelar. Positiv nettoinvestering vil seie ei oppbygging av produksjonsapparatet. Sjølv i relativt store grupper vil større investeringar på enkeltbruk gje utslag for gjennomsnittet for gruppa. Ein må derfor vurdere nettoinvestering over tid.

Vestlandet har hatt positiv nettoinvestering gjennom heile perioden. I 2016 var det ein sterk reduksjon i nettoinvesteringane samanlikna med året før. Likevel er det viktig å påpeike at 2015 var eit rekordår, og dersom ein ser opp mot snittet frå 10-årsperioden, er 2016 nivået innafor normalen. I snitt ligg nettoinvesteringa per bruk på Vestlandet under landsgjennomsnittet dersom ein ser heile perioden under eitt. Investeringar i maskiner, traktorar og reiskap utgjorde nærare 45 prosent av nettoinvesteringane for Vestlandet for 2016. Blant dei ulike driftsformene er det innan mjølkeproduksjon at nedgangen i nettoinvesteringar har vore størst. Når det gjeld frukt og sau, har det vore ein liten auke samanlikna med fjoråret.

Figur 3.12 Nettoinvestering per bruk i jordbruket for heile landet og Vestlandet

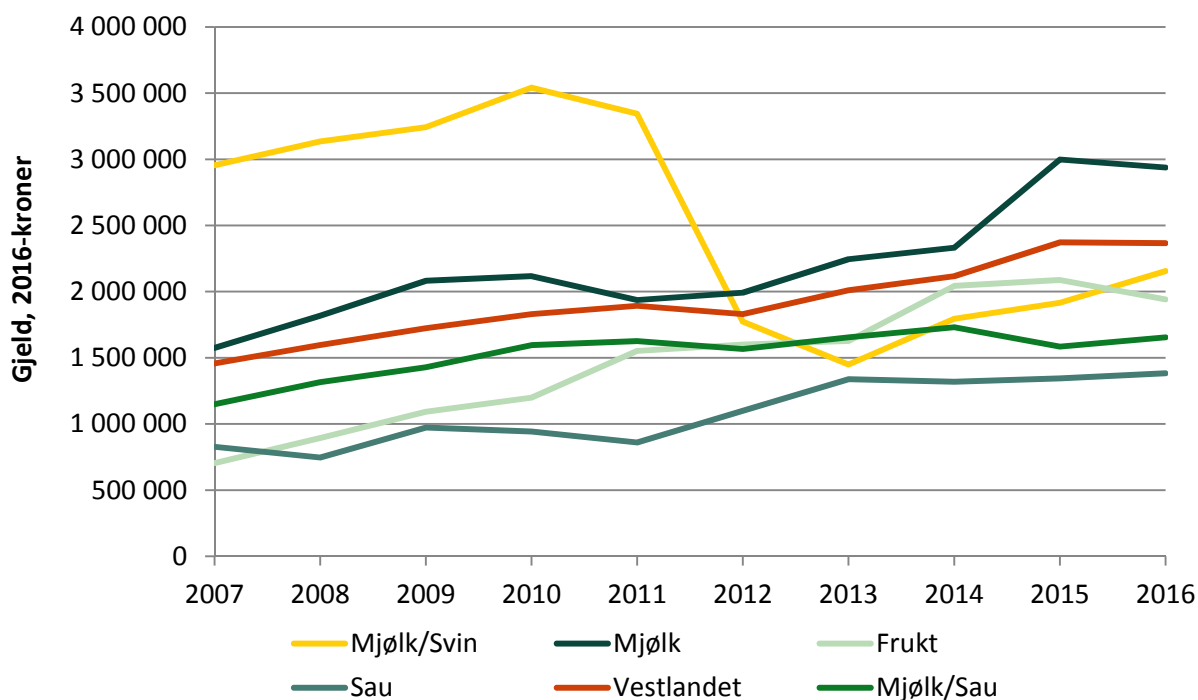
Figur 3.13 Nettoinvestering per bruk for ulike driftsformer, Vestlandet

3.4.2 Gjeld

Gjeld er her all gjelda til brukarfamilien, også privat gjeld slik som gjeld til bustad, bil og studielån. I 2012 minka samla gjeld på Vestlandet, men sidan den gongen har gjelda auka kvart år. Samla gjeld låg i snitt kr 76 200 høgare per bruk i 2016 samanlikna med 2015 rekna i nominelle kroner. Målt i 2016 kroner var det ein liten nedgang.

Gjelda stig jamt gjennom heile tiårsperioden om ein ser på gjennomsnittet for landsdelen, før det flatar ut. Når det gjeld driftsformene frukt og mjølk, har det vore ein liten reduksjon, medan for mjølk/sau, mjølk/svin og sau har det vore ein auke. Driftsforma mjølk/svinehald hadde høgast gjeld fram til 2012, men har seinare hatt ein sterk reduksjon for så å auke att dei siste åra. Dette kan forklarast ved oppbygging av produksjonsapparat blant deltakterbruka i denne gruppa. I 2016 var det mjølkebruka som hadde den høgaste gjelda i snitt på nesten 3 millionar kroner. I motsett ende finn ein sauebruka med ei snittgjeld på knappe 1,4 millionar kroner.

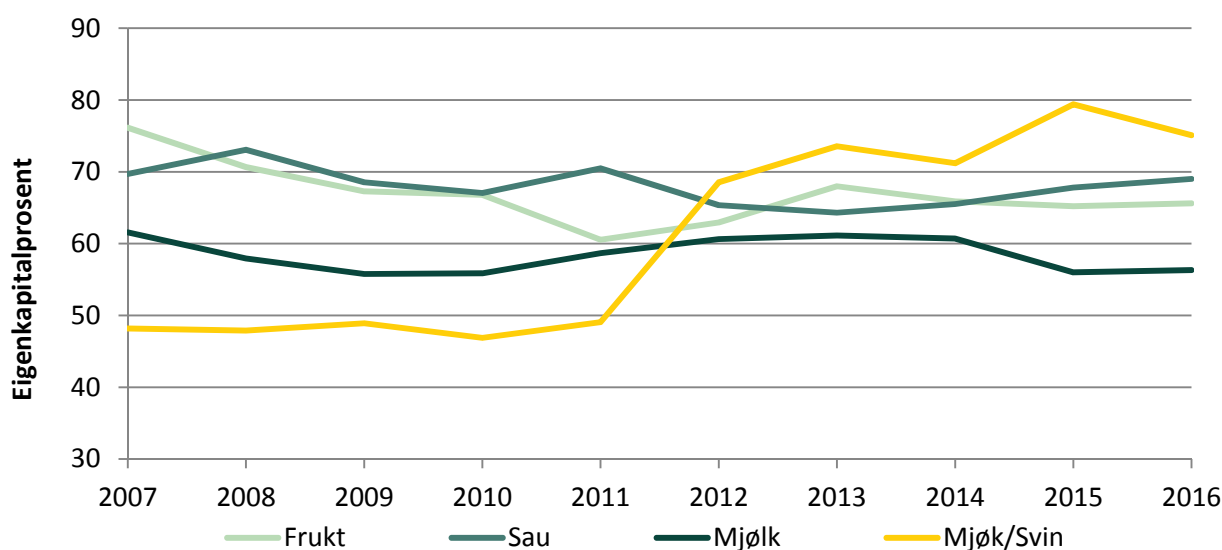

Figur 3.14 Gjeld i middel per bruk for ulike driftsformer, Vestlandet

3.4.3 Soliditet

Soliditet er eit uttrykk for evna til å tåle tap. Ein kan bruke ulike nøkkeltal for å vise dette, mellom anna eigenkapitalprosenten. Eigenkapitalprosenten viser kor stor del av egedelane som er finansierte med eigenkapital. Det er ei vanleg oppfatning at eigenkapitalprosenten bør vere over 50 prosent. Alle dei registrete driftsformene på Vestlandet hadde ein eigenkapitalprosent på 55 prosent eller høgare, men det er stor variasjon mellom enkeltbruk.

Høg eigenkapitalprosent gjev høve til å ta opp lån på gode vilkår. Inntening og rentefoten på lånt kapital har mykje å seie for kor høg eigenkapitalprosenten treng vere. I utrekning av eigenkapitalprosent er alle egedelar til brukarfamilien med. Eigenkapitalprosenten har variert mellom 47 og 80 prosent over tiårsperioden. I løpet av det siste året kan ein sjå at soliditeten blant dei ulike driftsformene har endra seg. For mjølkk og frukt har han vore nokså stabil. For sauebruka har det vore ein auke, medan det for mjølkk og svin har vore ein nedgang på 4,3 prosentpoeng. Dette må sjåast i samanheng med store investeringar for denne driftsforma. I denne gruppa er det få bruk, og difor kan utskifting av enkeltbruk påverke resultatane.

Figur 3.15 Eigenkapitalprosent for ulike driftsformer, Vestlandet

3.5 Inntektsverknad av jordbruksfrådrag

Jordbruksfrådraget er eit inntektspolitisk verkemiddel for å auke disponibel inntekt etter skatt for bøndene. Dette verkemiddelet er ikkje omfatta av WTO-avtalen. Jordbruksfrådraget vart innført i 2000 og er gradvis auka sidan. I 2007 vart maksimalt frådrag auka frå kr 71 500 til kr 142 000. Frådraget var uendra dei neste fem åra, men frå 2012 vart maksimalt frådrag auka til kr 166 400. Beløpet har vore uendra frå 2012 til 2016. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget påverkar ikkje resultatmåla i driftsgranskingane, og kjem i tillegg til dei presenterte resultatmåla. Jordbruksfrådraget er etter kvart blitt ein del av inntektspolitikken i landbruket. Jordbruksfrådraget i alminneleg inntekt vert gjeve til skatteytarar som har inntekt frå jordbruks- og/eller hagebruksverksemd, eller som driv med honning- og/eller pelsproduksjon som næring, sjølv om verksemda ikkje er knytt til jordbruk.

For 2016 gjaldt følgjande: Ved næringsinntekt opp til kr 63 500 vart jordbruksfrådraget lik inntekta; ved næringsinntekt frå kr 63 500 og opp til kr 334 300 vart frådraget kr 63 500 pluss 38 prosent av all inntekt over kr 63 500. Maksimalt frådrag kan ein få ved næringsinntekt høgare enn kr 334 300.

Frådraget kan delast mellom brukar og eventuell ektefelle. Skatteletten av frådraget utgjer 25 %, og med ein marginal skattesats på 38 prosent kjem ein fram til inntektsverknaden ved å dividere med 0,62. Inntektsverknad per bruk vert så dividert på tal årsverk for å komme fram til inntektsverknad per årsverk. Inntektsverknaden per årsverk varierer frå bruk til bruk og frå produksjon til produksjon. På grunn av at skatteprosent i allmenn inntekt vart sett ned frå 27 til 25 prosent i 2016, vart effekten av jordbruksfrådraget redusert.

Det vart registrert kor stort jordbruksfrådraget var på alle bruka i driftsgranskingane i 2016 for å sjå på utnyttingsgraden. I gjennomsnitt per deltakarbruk for heile landet var jordbruksfrådraget kr 133 148. For Vestlandet låg frådraget litt over det nivået, kr 139 386.

Jordbruksfrådrag føreset at skatteytar har næringsinntekt å trekke frådraget frå. Ein må også vere klar over at andre frådrag kan redusere effekten av jordbruksfrådraget. Ei viss grad av tilpassing gjer at jordbruksfrådraget også kan påverke næringsinntekta. Nokre bønder vel lågare avskrivningar for å få maksimal nytte av jordbruksfrådraget. Det gjeld særleg bruk med næringsinntekt opp mot grensa på kr 63 500 eller grensa for maksimalt frådrag på kr 334 300.

Tabell 3.1 Jordbruksfrådrag 2016, region

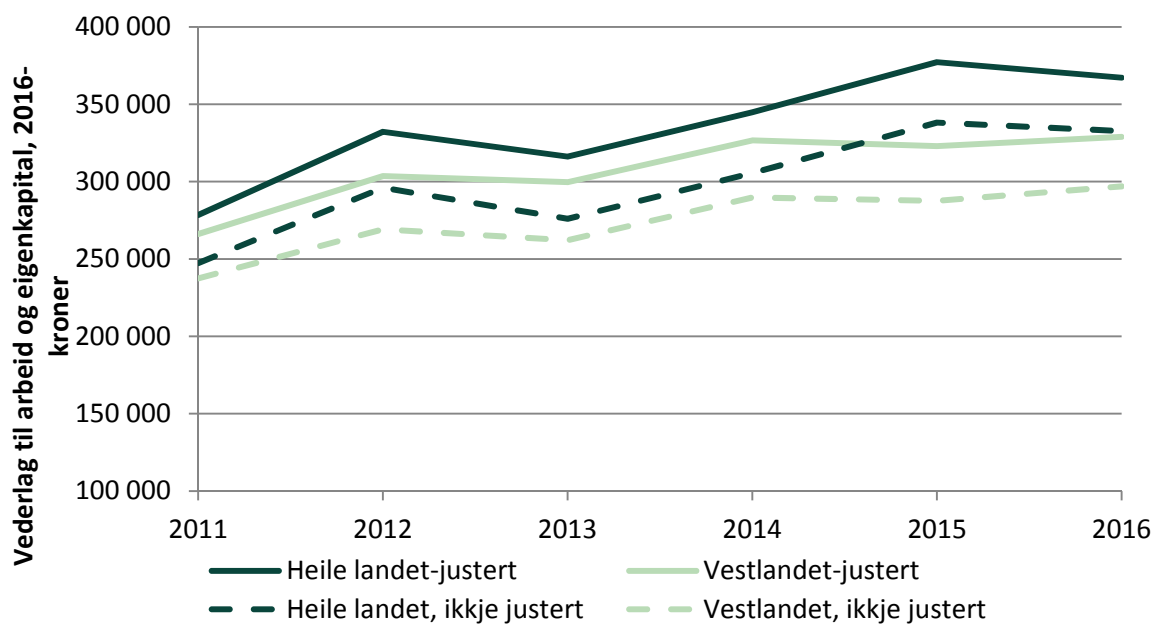
Regionar	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
Austlandet, flatbygder	188	86	19	117 332	29 333	39 254
Austlandet, andre b.	136	61	10	121 518	30 380	35 317
Jæren	62	41	5	136 599	34 150	29 019
Agder/Rogaland, andre b.	95	53	6	136 472	34 118	32 077
Vestlandet	179	96	6	139 386	34 847	31 917
Trøndelag flatbygder	72	46	3	132 968	33 242	39 074
Trøndelag, andre bygder	77	53	3	144 420	36 105	34 477
Nord-Noreg	111	80	1	151 649	37 912	38 468
Alle	920	516	53	133 148	35 950	34 487

Tabell 3.2 Jordbruksfrådrag 2016, arealgrupper, Vestlandet

Arealgruppe	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
under 50 daa	11	2	0	123 809	30 952	40 838
50-100 daa	21	6	4	104 352	26 088	25 773
100-200 daa	39	22	2	139 225	34 806	34 528
200-300 daa	47	23	0	143 491	35 873	33 010
300-500 daa	43	30	0	150 313	37 578	25 854
over 500 daa	18	13	1	139 386	34 847	31 917

Tabell 3.3: Jordbruksfrådrag 2016, driftsformer, Vestlandet

Driftsform	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
Mjølkk	75	46	0	151 109	37 777	31 623
Mjølkk-svin	8	7	0	164 366	41 092	34 901
Mjølkk-sau	19	16	0	162 464	40 616	31 329
Sau	26	3	2	96 228	24 057	34 476
Frukt og bær	20	6	0	138 958	34 740	27 513

Figur 3.16 Skattejusterte jordbruksinntekter målt som skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital samanlikna med jordbruksinntekt før justering, Vestlandet og landet

4 Utviklinga i sauehaldet på Vestlandet

4.1 Innleiing om næringa og lønsemda

Av dei presenterte driftsformene i driftsgranskingane for Vestlandet, er det sauehaldet som har det lågaste vederlaget til arbeid og eigenkapital over tid. Frå 2015 til 2016 viser dei ulike resultatmåla ein nedgang for sauehaldet. Sauenæringa på Vestlandet og resten av landet har opplevd ein krevjande situasjon med overproduksjon, som i 2016 resulterte i lågare prisar på både på sau og lam.

På landbasis er det Rogaland som har flest bruk med sau og flest dyr, men både i Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal er sauehaldet ei viktig driftsform. Det er også vanleg med sau kombinert med mjølkekyr eller ammekyr på Vestlandet, men i dette kapitlet vil vi sjå på økonomien på bruk med sau utan større innslag av andre produksjonar.

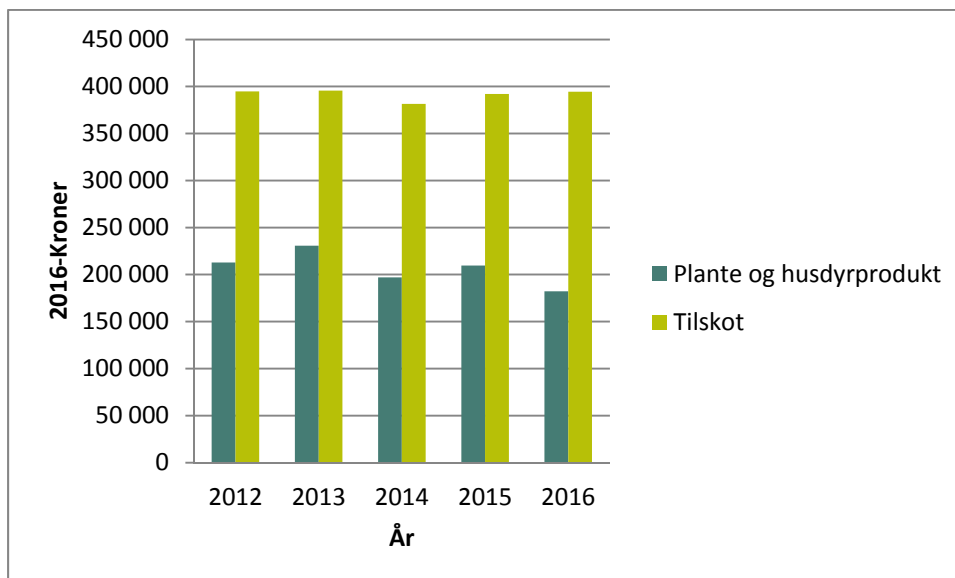
For dei 26 sauebruka som var med i driftsgranskingane for 2016, var jordbruksarealet på 195 dekar i gjennomsnitt, medan snittet på tal vinterføra sauer låg på 135. Storleiken på areala varierte frå mindre enn 50 dekar til over 350 dekar, medan tal vinterføra sauer varierte frå under 50 til vel 250. Når det gjeld alder på brukarane, var det ein forskjell på 30 år mellom den yngste og den eldste brukaren.

Figur 3.2 viser at bidraget frå jorbruket, i form av driftsoverskot er vesentleg lågare for sauebruka samanlikna med dei som driv med andre produksjonar på Vestlandet.

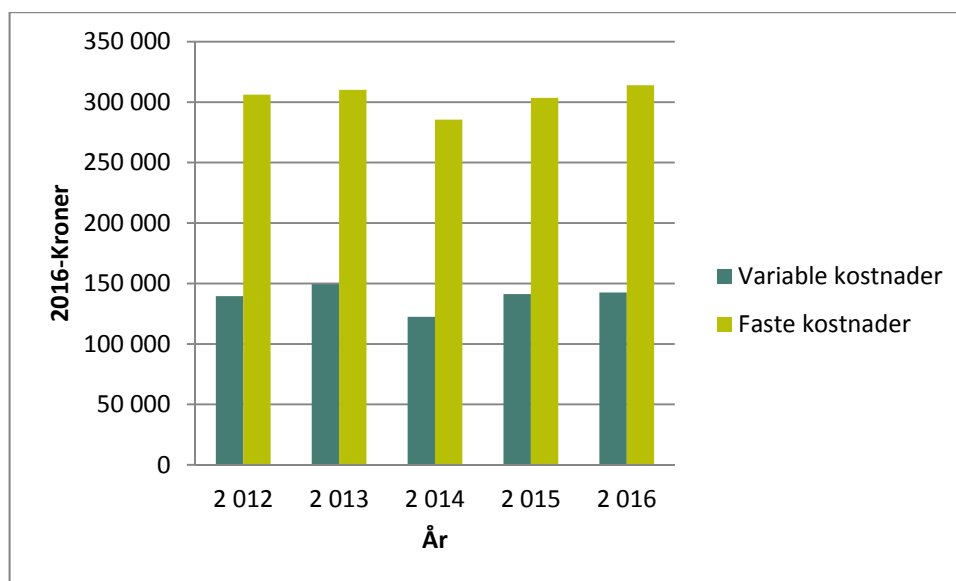
Ettersom driftsoverskotet for sauebruka er vesentleg lågare enn for andre driftsformer, er det naturleg at desse bruka hentar meir inntekter frå andre kjelder. Medan driftsoverskotet for mjølkebruka utgjer 55 prosent av dei totale inntektene til brukarfamilien, er tilsvarende tal frå sauebruka berre 13 prosent. Heile 64 prosent av samla inntekter vert henta frå lønsinntekt på sauebruka. Ser ein på nettoinntekt, som er samla inntekter med fråtrekk frå renter og kår, er skilnaden mindre mellom sauehald og andre driftsformer, som til dømes mjølkeproduksjon.

Figurane nedanfor viser korleis utviklinga i kostnader og inntekter har vore i løpet av dei siste åra. Både når det gjeld dei faste kostnadane og tilskot, har det vore ein auke, særleg dersom ein ser på dei siste tre åra. For bruka med reint sauehald utgjer tilskot ein stor del produksjonsinntektene. Medan tilskota utgjer om lag 30 prosent av produksjonsinntektene for driftformene frukt og mjølk, er tilsvarende tal for sauebruka på 60 prosent. Ser ein på dei variable kostnadene og inntektene frå husdyr og planteprodukt, er det ingen klar trend, og utviklinga har vore nokså stabil over perioden. Likevel ser vi ein nedgang i marknadsinntekter siste året. Frå 2012 til 2014 auka driftsoverskotet, medan det er nedgang i 2015 og 2016.

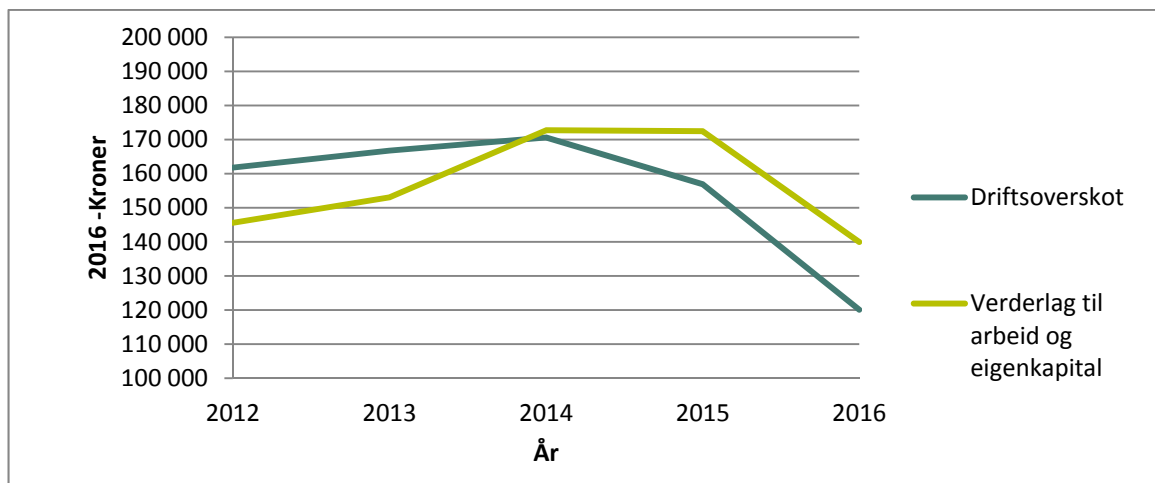

Figur 4.1 Utvikling av inntekter for sauebruk på Vestlandet 2012-2016.

Figur 4.2 Utvikling av kostnader for sauebruk på Vestlandet 2012-2016.

Vederlag til alt arbeid og egenkapital per årsverk var uendra frå 2014 til 2015 som følge av lågare driftsoverskot og lågare arbeidsinnsats i jordbruket. På grunn av vanskelege marknadstilhøve for lam- og sauekjøt i 2016, vart driftsoverskotet redusert. Dermed vart det også nedgang i vederlaget for 2016 trass i lågare arbeidsforbruk siste året.

Figur 4.3 Utvikling av driftsoverskot og vederlag til alt arbeid og eigenkapital per årsverk for sauebruk på Vestlandet 2012-2016

Sjølv om lønsemda i sauenæringa er svak, er både likviditeten og soliditeten god. Som mål på likviditet bruker vi arbeidskapital, som er omløpsmidlar minus kortsiktig gjeld. I snitt over femårsperioden har arbeidskapitalen vore på om lag kr 1 million. Ved at inntektene kjem på ulike tider i året medan utgiftene kjem kvar månad er det viktig å ha god likviditet i sauehaldet. Dessutan har sauebruka god soliditet ved at eigenkapitalprosenten dei siste 5 åra har vore mellom 60-70 prosent.

4.2 Påverkar storleiken på buskapen løsmenda?

Det er interessant å sjå på i kor stor grad storleiken på buskapen påverkar lønsemda. Vi vil bruke tal vinterfôra sauer som mål på storleik, og vi vel å dele gruppa inn i tre ulike storleiksgrupper. Dei som har under 100 vinterfôra sauer, dei mellom 100 og 150, og til slutt dei med 150 eller fleire vinterfôra sauer. Det er omlag 8 – 10 bruk i kvar av desse gruppene. Bruka med fleire enn 150 vinterfôra sauer har om lag dobbelt så stort areal i snitt, samanlikna med den minste gruppa. Dessutan er snittalderen til brukar i den minste gruppa noko høgare.

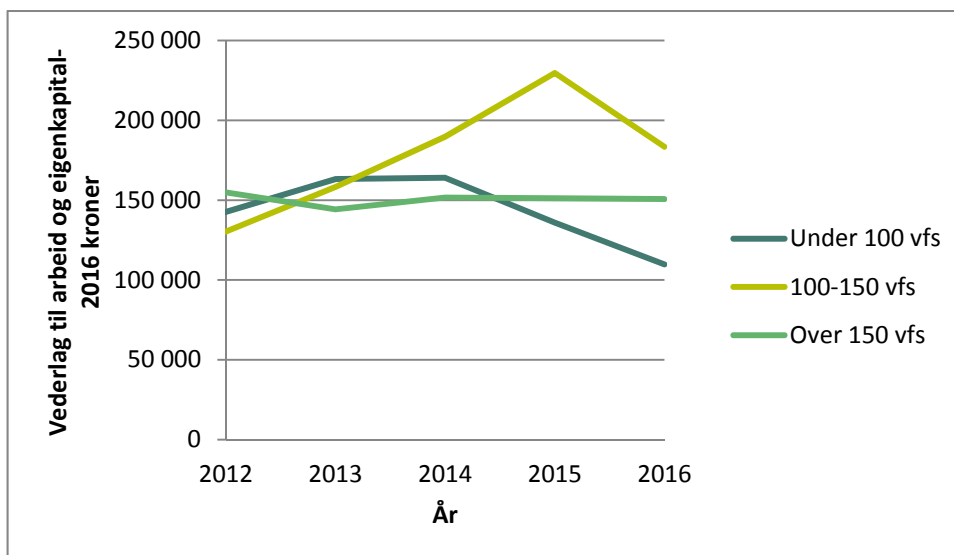
Av figur 4.4 kan ein sjå utviklinga for dei tre ulike storleiksgruppene når det gjeld driftsoverskot dei siste fem åra. Dei største bruka oppnådde høgast driftsoverskot i første del av perioden. Etter 2013 er det investert meir i gruppa med flest vinterfôra sauer. Dette påverkar resultatet negativt. Det har også vore svak produktivitetutvikling med færre lam, og lågare produksjon av kjøt. Lågare kjøtproduksjon gjev lågare tilskot basert på produsert mengde. I tillegg har avskrivningane auka, som følgje av investeringane.

Sidan 2014 har det vore mellomgruppa som har hatt det høgaste driftsoverskotet. Med unnatak av 2016 har det vore ein auke i denne gruppa sidan 2012. For bruka under 100 vinterfôra sauer, som utgjer dei fleste sauebruka på Vestlandet, var det ein svak auke fram til 2014, medan det har vore nedgang i overskotet dei to siste åra. Frå 2015 til 2016 var det ein nedgang i driftsoverskotet for alle dei tre ulike storleiksgruppene.

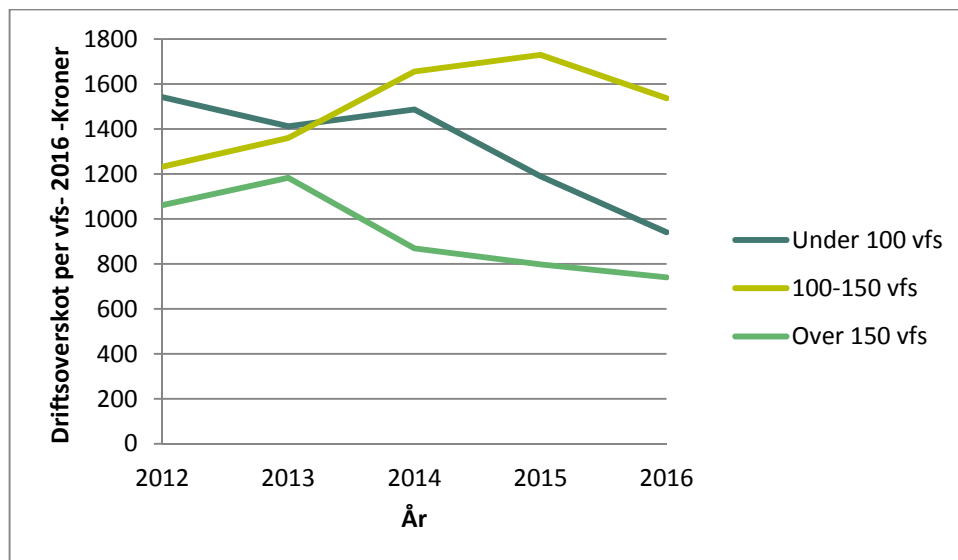
Figur 4.4 Utvikling av driftsoverskot etter storleiksgruppe på sauebruk på Vestlandet 2012-2016.

Når det gjeld vederlag til alt arbeid og egenkapital per årsverk, er det mindre forskjell mellom dei ulike storleiksgruppene. Dette skyldast i hovudsak at arbeidsinnsatsen er lågare ved færre vinterföra sauer. Dette gjeld særleg for gruppa med færre enn 100 vinterföra sauer som ligg om lag 1 100 arbeidstimar lågare en gruppa med 100-150 vinterföra sauer. Den store auken i vederlaget i 2015 for den mellomste gruppa, skyldast i hovudsak to faktorar. Det var ein stor auke i driftsoverskotet, som skyldast ein kominasjon av høgare inntekter og lågare kostnader, og ein nedgang i tal timar i jordbruket på om lag 250 timar. Sjølv om rentekostnaden påverkar dette resultatmålet, har denne faktoren spela mindre rolle dei seinare åra på grunn av det låge rentenivået.

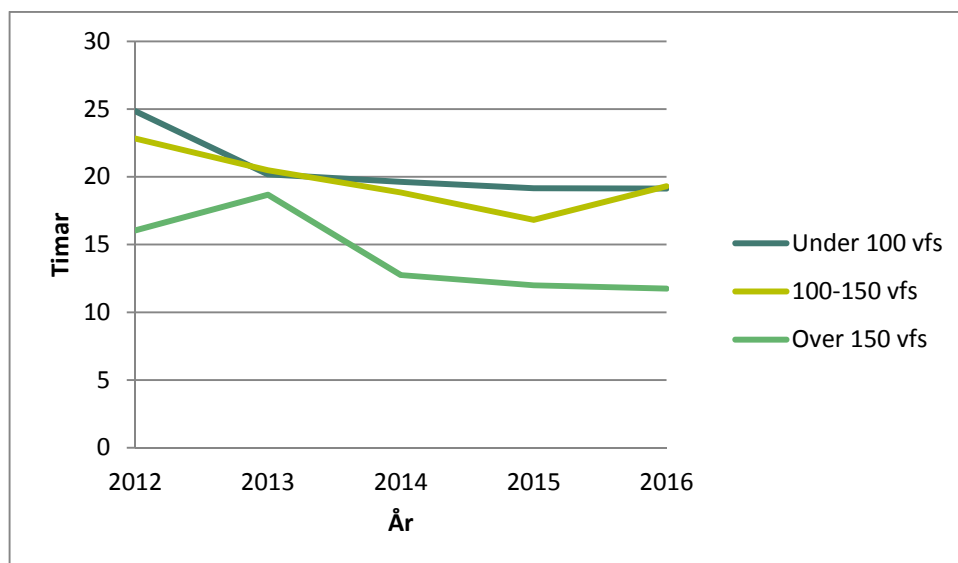
Figur 4.5 Utvikling av vederlag til alt arbeid og egenkapital per årsverk etter storleiksgruppe på sauebruk på Vestlandet 2012-2016.

Ved å sjå på driftsoverskot per vinterfôra sau, kjem dei minste bruka betre ut. I utrekninga av driftsoverskot per vinterfôra sau har vi brukt gjennomsnittleg tal vinterfôra sauer i kvar gruppe. I løpet av femårsperioden har driftsoverskotet per vinterfôra sau vore høgare i for dei minste bruka, samanlikna med dei største. I 2012 og 2013 var det den minste gruppa som oppnådde det høgaste resultatet.

Figur 4.6 Utvikling av driftsoverskot per vinterfôra sau etter storleiksgruppe, sauebruk på Vestlandet 2012-2016.

Arbeidsforbruket per vinterfôra sau varierer også. Det er gruppa med dei største bruka som har lågast arbeidsforbruk per vinterfôra sau, medan dei to andre ligg nokre timar høgare. Tal timar per vinterfôra sau har vore nokså stabil dei siste tre åra. Når det gjeld samla tal timar, er det 1 000 timar i forskjell frå dei minste til dei største bruka dersom ein legg gjennomsnittet av arbeidstimar i jordbruket til grunn. Dei største bruka brukte omlag 70 timar mindre, samanlikna med dei mellomstore bruka.

Figur 4.7 Utvikling av arbeidsforbruk per vinterfôra sau etter storleiksgruppe, sauebruk på Vestlandet 2012-2016.

4.3 Oppsummering

Vi har her sett nærmare på utviklinga i sauehaldet på Vestlandet dei siste 5 åra. Lønsemda i sauehaldet er svak, og ligg ein del lågare samanlikna med dei andre driftsformene i regionen. Det var ein auke både for driftsoverskot per bruk og vederlag til alt arbeid og eigenkapital per årskverk i perioden 2012-2014. Dei to siste åra har det vore ein reduksjon som fylgje av overproduksjon og lågare prisar.

Ser ein på ulike storleiksgrupper, er det bruka med 100-150 vinterfôra sau som har oppnådd det beste resultatet dei siste åra. Tidlegare var det dei med fleire enn 150 vinterfôra sau som hadde best lønsemd. Auka investeringar samt dårleg produktivitet utvikling og prisar har bidrege til lågare lønsemd sidan 2014 for bruka med flest vinterfôra sauer. Dei store buskapane har klart lågare timebruk per sau, men auka faste kostnader og låg kjøttproduksjon per vinterfôra sau gjev lågare driftsoverskot per vinterfôra sau for gruppa med størst produksjonsomfang samanlikna med dei andre gruppene.

Sjølv om lønsemda blant sauebruka har vore låg, har dei i snitt hatt tilsvarande nettoinntekt som andre driftsformar i regionen. Sauebruka henter i større grad innteker frå lønsarbeid samanlikna med andre driftsformar. Dessutan er både likviditeten og soliditeten god i næringa.

5 Tabellsamling 2012-2016

Tabellsamlinga inneheld tabellar med tal frå driftsgranskningane for åra 2012–2016. Det er presentert tabellar for kvart fylke, storleiksgrupper og dei viktigaste driftsformane. Det er følgjande hovudtabellar:

1. Landsdelstal, Vestlandet
2. Fylkestal, Hordaland
3. Fylkestal, Sogn og Fjordane
4. Fylkestal, Møre og Romsdal
5. Vestlandet, storleiksgruppe I (under 50 daa), alle driftsformer
6. Vestlandet, storleiksgruppe II (50–99 daa), alle driftsformer
7. Vestlandet, storleiksgruppe III (100–199 daa), alle driftsformer
8. Vestlandet, storleiksgruppe IV (200–299 daa), alle driftsformer
9. Vestlandet, storleiksgruppe V (300–500 daa), alle driftsformer
10. Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
11. Vestlandet, driftsformer, sauehald
12. Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
13. Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
14. Vestlandet, driftsformer, frukt
15. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe under 20 årskyr
16. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe 20–29,9 årskyr
17. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe frå og med 30 årskyr

Tabellane er delt inn i seks delar: a, b, c, d, e og f

Del a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar.

Del b: Nettoinvesteringar

Del c: Produksjonsinntekter per bruk

Del d: Kostnader per bruk

Del e: Resultatrekning

Del f: Balanse og arbeidskapital per 31.12

Landsdelstal, Vestlandet

Tabell 1a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	169	171	172	174	179
Alder på brukar	49	50	50	50	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	2,6	2,4	2,5	2,7	2,7
Grovfôr, daa	227,7	225,5	232,5	239,1	256,1
Frukt og bærareal, daa	6,4	6,2	6,2	6,6	6,4
Jordbruksareal, daa	237,0	234,4	241,7	249,1	266,3
- herav leigd areal, daa	93,5	98,2	108,8	115,6	130,7
Korn ialt, FEm pr daa 1)	258	286	445	450	464
Grovfôr, FEm pr daa	327	311	347	348	336
Jordbruksareal, FEm pr daa	327	310	348	349	338
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	12,3	11,8	11,7	13,1	13,9
Kumjøl, liter omsett	81 338	79 634	79 526	90 440	100 021
Mjølkekvote	92 448	88 728	91 406	97 829	103 806
Produsert mjøl, kg	7 224	7 352	7 467	7 585	7 915
Storfekjø, kg omsett	3 238	3 766	3 446	3 466	3 773
Tal smågriskull	4	4	4	3	4
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	2 431	2 428	2 443	2 539	2 445
Tal vinterfôra sauer (vfs)	36	35	34	35	36
Kg kjøt pr vfs	26	27	25	27	27
Ull, kg omsett pr vfs	4,0	4,1	3,9	3,9	3,8
Årsgeiter	2,9	2,2	2,5	2,6	2,5
Geitemjøl, liter omsett	1 724	1 415	1 609	1 784	1 829
Mjølkekvote	2 037	1 707	1 787	1 710	1 688
Produsert mjøl, kg	650	710	742	810	824
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 121	2 029	1 976	1 966	1 985
Ektefelle	355	348	323	296	276
Barn under 17 år	14	22	3	19	18
Sum familie	2 491	2 399	2 302	2 281	2 278
Leigd arbeid	905	887	900	939	971
Sum timar i jordbruket	3 396	3 286	3 202	3 221	3 249
Sum timar i skogbruket	28	35	28	23	26
Familiens arbeid på nyanlegg	36	29	35	51	42
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,95	2,30	2,26	2,25	2,32
Kumjøl, kr pr l	4,78	4,67	4,89	5,25	5,38
Kukjø, kr pr kg	40,10	43,92	43,39	46,03	46,48
Anna storfekjø, kr pr kg	46,07	49,05	51,30	51,98	53,03
Smågris for sal, kr pr stk.	851	775	867	999	928
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,21	24,80	26,06	28,31	28,86
Sau- og lammekjø, kr pr kg	42,77	46,36	49,68	49,63	45,09
Ull, kr pr kg	29,73	32,08	31,09	33,01	33,12
Geitemjøl, kr pr l	5,84	6,22	6,12	6,49	6,89
Egg, kr pr kg	16,06	16,18	15,11	15,83	16,68

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 1b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	9 110	9 876	15 956	33 521	21 874
Driftsbygningar	13 810	95 056	36 145	107 864	16 559
Maskinar og reiskap	21 887	27 855	25 126	60 398	42 815
Mjølkekvote (ku og geit)	7 979	9 520	8 638	6 873	14 435
Sum nettoinvesteringar	52 786	142 308	85 865	208 656	95 683

Tabell 1c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Korn	911	1 487	2 415	2 699	2 861
Frukt og andre planteprodukt	91 656	89 160	124 204	92 829	102 692
Planteprodukt i alt	92 567	90 646	126 619	95 528	105 553
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	388 967	371 565	389 126	474 959	538 116
Storfe, livdyr	21 854	23 056	23 321	25 020	34 739
Kuslakt	63 672	72 635	68 648	82 617	89 358
Anna storfeslakt	95 696	112 458	102 398	118 631	123 084
Smågris	20 540	17 858	20 648	13 383	20 661
Slaktegris	61 454	59 790	63 765	67 971	75 099
Avlsgris	2 074	1 241	1 500	996	1 106
Sauer, livdyr og slakt	42 278	47 949	48 578	51 429	44 630
Ull	4 326	4 685	4 223	4 466	4 550
Geiter, mjølk	10 071	8 797	9 848	11 580	12 602
Geiter, livdyr og slakt	1 003	1 397	989	560	303
Andre inntekter, husdyrhald	1 315	20 169	25 771	23 675	23 626
Husdyrprodukt i alt	737 175	741 600	758 815	875 287	967 874
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	40 058	39 827	41 034	41 046	42 722
Arealtilskot, grovfôr	41 499	40 893	41 820	44 277	46 782
Arealtilskot, korn	668	640	753	521	594
Produksjonstillegg, husdyr	101 739	104 713	106 640	113 866	107 844
Botnfrådrag	-3 120	-3 135	-3 122	-6 063	-6 223
Drifts-, grunn og distr.tilskot	156 608	162 599	176 229	178 093	201 851
Beitetilskot	31 217	31 938	34 829	34 290	34 163
Regionale miljøtilskot	10 344	10 844	13 300	13 304	12 951
Refundererte avløyсарutgifter	57 428	58 054	59 225	59 230	59 672
Andre tilskot	9 484	24 826	23 235	22 365	26 794
Tilskot i alt	473 984	471 199	493 943	500 929	527 150
Leigeinntekt, traktor og reiskap	13 602	14 679	16 477	18 070	17 226
Andre inntekter	4 763	5 929	9 954	10 487	4 131
Produksjonsinntekter i alt	1 306 656	1 324 054	1 405 808	1 500 301	1 621 934

Tabell 1d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	244 753	252 872	261 471	287 347	303 889
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	18 038	22 233	15 979	21 682	26 041
Såvarer	5 906	8 815	6 067	6 576	5 972
Handelsgjødsel og kalk	42 239	44 234	43 813	45 881	49 869
Plantevernmiddel	5 009	4 598	5 438	4 704	5 751
Konserveringsmiddel	7 293	6 172	6 958	6 902	7 927
Andre forbruksartiklar m.v.	69 049	70 999	79 605	88 140	95 102
Kjøp av dyr	40 227	42 489	43 605	44 890	45 216
Sum variable kostnader	435 443	456 243	462 936	506 122	539 767
Faste kostnader					
Leigd arbeid	109 400	108 714	112 665	120 729	124 357
Drivstoff	25 184	27 300	27 430	27 439	28 995
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	10 278	9 588	9 971	9 676	10 326
Vedl.h. driftsbygningar	34 750	33 701	32 395	39 675	45 472
Vedl.h. traktor og maskinar	56 792	51 865	56 106	59 851	66 305
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 870	4 221	4 385	4 646	5 111
Avskr. driftsbygningar	58 444	65 055	71 934	86 601	96 473
Avskr. traktor og maskinar	51 678	54 288	58 258	66 801	70 351
Maskinleige	36 589	37 155	46 301	47 246	52 976
Leige av dyr og bygningar	8 330	8 392	7 481	7 594	13 896
Leige av kvote	2 489	2 219	2 364	3 740	4 928
Andre faste kostnader	101 161	104 997	108 441	116 591	125 735
Sum faste kostnader	497 243	507 495	537 731	590 589	644 925
Kostnader i alt	932 686	963 738	1 000 668	1 096 712	1 184 692

Tabell 1e: Resultatregning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatregning i jordbruket					
Driftoverskot	373 970	360 317	405 139	403 587	437 242
- Renter av jordbruksaktiva 1)	62 362	67 201	74 760	58 426	63 009
Familiens arbeidsforteneste	311 608	293 115	330 378	345 160	374 233
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	209 432	202 390	236 043	249 342	269 452
Lønsevne	421 007	401 829	443 043	465 890	498 590
Lønsevne pr. time	123,97	122,28	137,15	144,66	153,46
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	244 134	243 011	273 990	277 701	296 980
Skattejustert vederlag per årsverk	275 456	277 673	308 787	311 707	328 897
Rekneskapsamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	373 970	360 317	405 139	403 587	437 242
Driftoverskot, skogbruk	9 504	671	7 888	3 910	8 322
Driftoverskot, tilleggsnæringar	37 739	39 103	48 649	52 619	48 440
Driftoverskot, andre næringar	28 470	27 033	35 845	34 004	37 929
Lønsinntekt	320 157	332 156	362 071	382 146	388 030
Pensjonar og sjukepengar	30 778	43 800	47 335	38 211	46 209
Gevinst/utbyte verdipapir	9 704	11 004	16 070	14 033	10 912
Familiens arbeid på nyanlegg	6 775	5 248	6 543	11 549	9 019
Renteinntekter	13 771	18 124	18 424	14 115	9 307
- Renteutgifter	59 677	68 997	70 037	70 876	67 575
- Kårutgifter	8 444	6 878	7 669	7 125	6 973
Nettoinntekt	766 497	765 309	870 259	876 172	920 862
Privatforbruk ekskl. skatt	454 785	505 985	518 226	518 684	553 217
Betalte skattar	185 259	198 845	211 464	209 044	231 522

Tabell 1f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskott	650 916	780 386	783 168	817 089	809 368
Andre krav	210 020	244 886	319 935	327 142	347 273
Omløpsmidlar, jordbruk	155 223	155 697	169 931	185 386	195 546
Omløpsmidlar, skogbruk	282	319	569	471	456
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	18 928	27 358	28 790	36 760	34 742
Omløpsmidlar, andre næringar	269 063	327 492	318 659	365 194	396 927
Omløpsmidlar i alt	1 304 431	1 536 140	1 621 052	1 732 042	1 784 312
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 958 637	2 158 580	2 375 907	2 854 978	3 010 698
Anleggsmidlar, skogbruk	56 448	59 366	67 930	74 083	85 952
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	193 445	185 463	214 969	226 987	213 972
Anleggsmidlar, andre næringar	37 053	50 841	59 390	57 827	64 880
Privat, hovudbygningar	572 445	620 613	684 829	759 657	802 084
Privat, anna	198 363	233 298	233 934	252 332	263 185
Anleggsmidlar i alt	3 016 390	3 308 160	3 636 960	4 225 863	4 440 771
Eigedeler i alt	4 320 821	4 844 300	5 258 012	5 957 904	6 225 083
Eigedeler i jordbruket	2 113 860	2 314 277	2 545 837	3 040 364	3 206 244
Kortsiktig gjeld	365 194	408 891	400 900	455 528	470 690
Langsiktig gjeld	1 295 343	1 454 425	1 600 109	1 833 777	1 894 831
Eigenkapital	2 660 284	2 980 984	3 257 004	3 668 599	3 859 562
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Fylkestal, Hordaland

Tabell 2a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	60	63	59	61	62
Alder på brukar	49	49	50	50	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2
Grovfôr, daa	193,0	194,6	204,2	204,8	222,6
Frukt og bærareal, daa	14,4	13,5	14,1	15,0	14,8
Jordbruksareal, daa	208,4	209,1	219,4	221,1	238,7
- herav leigd areal, daa	80,4	90,0	101,4	102,3	119,4
Korn ialt, FEm pr daa 1)	210,0	512,0	133,3	233,0	429,0
Grovfôr, FEm pr daa	298,0	284,0	302,8	309,0	293,0
Jordbruksareal, FEm pr daa	297,0	285,0	302,7	309,0	293,0
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	9,0	9,2	9,8	10,2	10,6
Kumjøl, liter omsett	62 683	63 367	66 257	69 489	77 502
Mjølkekvote	69 932	73 328	76 907	75 431	80 521
Produsert mjøl, kg pr årsku, kg	7 673	7 561	7 484	7 449	8 067
Storfekjø, kg omsett	2 532	2 870	2 637	2 814	3 022
Tal smågriskull	2	1	1	1	1
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	1 544	1 688	2 597	792	666
Tal vinterfôra sauer (vfs)	45	42	37	40	43
Kg kjøt pr vfs	25	26	24	27	27
Ull, kg omsett pr vfs	3,0	3,8	4,0	3,5	5,1
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 899	1 834	1 895	1 886	1 908
Ektefelle	327	330	372	304	299
Barn under 17 år	15	27	18	12	11
Sum familie	2 241	2 191	2 286	2 203	2 218
Leigd arbeid	896	976	909	956	1 016
Sum timar i jordbruket	3 137	3 167	3 195	3 159	3 223
Sum timar i skogbruket	16	20	13	18	15
Familiens arbeid på nyanlegg	39	24	11	46	11
Oppnådde priser					
Kumjøl, kr pr l	4,76	4,69	4,93	5,34	5,40
Kukjø, kr pr kg	40,68	44,17	44,03	46,82	47,05
Anna storfekjø, kr pr kg	46,37	48,76	52,26	52,08	53,55
Smågris for sal, kr pr stk.	874,77	801,80	849,58	1024,98	997,94
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,43	23,20	26,74	27,98	27,59
Sau- og lammekjø, kr pr kg	43,44	47,07	50,91	49,21	47,14
Ull, kr pr kg	30,04	31,54	31,40	35,29	33,53

Tabell 2b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	19 684	11 151	33 925	64 637	25 019
Driftsbygningar	3 451	8 219	16 008	337 138	-64 856
Maskinar og reiskap	19 763	31 132	17 779	63 165	45 988
Mjølkekvote (ku og geit)	2 204	1 767	7 599	7 871	7 335
Sum nettoinvesteringar	45 102	52 269	75 311	472 811	13 486

Tabell 2c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukter					
Frukt og andre planteprodukt	143 735	152 009	199 308	118 368	169 109
Planteprodukt i alt	143 735	152 009	199 308	118 368	169 109
Husdyrprodukter					
Storfe, mjølk	298 217	296 997	326 633	371 360	418 195
Storfe, livdyr	23 123	23 021	19 239	22 629	32 527
Kuslakt	49 068	62 285	63 285	69 894	75 925
Anna storfeslakt	73 586	81 956	84 180	89 172	90 496
Smågris	4 229	3 058	4 727	4 927	4 953
Slaktegris	39 718	37 297	22 805	21 990	18 527
Avlsgris	1 674	-251	491	505	174
Sauer, livdyr og slakt	53 365	56 729	54 701	58 120	54 030
Ull	4 285	4 862	4 604	4 904	4 700
Andre inntekter, husdyrhold	5 367	2 123	1 827	1 603	3 020
Husdyrprodukt i alt	552 631	568 078	582 480	645 104	702 547
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	34 134	33 916	35 135	34 802	36 594
Arealtilskot, grovfôr	34 590	34 321	34 818	36 193	38 342
Arealtilskot, korn	144	78	132	62	77
Produksjonstillegg, husdyr	91 353	93 407	91 165	99 615	94 142
Botnfrådrag	-3 108	-3 190	-3 119	-6 000	-6 226
Drifts-, grunn og distr. tilskot	147 687	154 098	177 063	156 903	195 006
Beitetilskot	31 090	30 543	32 645	32 743	33 520
Regionale miljøtilskot	9 749	10 122	12 555	14 170	14 703
Refunderte avløyсарutgifter	48 130	49 554	48 496	49 061	50 728
Andre tilskot	33 383	22 510	29 757	44 175	53 293
Tilskot i alt	427 151	425 359	458 648	461 724	510 179
Leigeinntekt, traktor og reiskap	15 459	16 846	22 811	25 161	23 203
Andre inntekter	7 246	4 057	7 998	13 030	5 029
Produksjonsinntekter i alt	1 149 489	1 166 350	1 271 244	1 263 387	1 410 067

Tabell 2d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	188 382	194 232	189 200	204 958	223 121
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	26 180	30 676	18 351	25 778	36 430
Såvarer	5 887	7 075	5 018	6 079	5 091
Handelsgjødsel og kalk	40 220	38 469	42 127	40 771	46 968
Plantevernmiddel	10 185	8 724	10 775	8 731	11 090
Konserveringsmiddel	6 336	5 275	5 984	5 565	6 344
Andre forbruksartiklar m.v.	57 031	62 163	64 706	69 660	74 635
Kjøp av dyr	33 425	35 963	37 214	36 437	44 291
Sum variable kostnader	370 489	383 989	373 375	397 979	447 970
Faste kostnader					
Leigd arbeid	98 875	105 599	97 691	109 610	110 846
Drivstoff	20 944	21 919	23 658	23 999	25 216
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	11 133	9 116	8 832	10 196	10 346
Vedl.h. driftsbygningar	35 553	35 702	25 592	29 320	34 403
Vedl.h. traktor og maskinar	53 093	44 918	57 382	55 823	61 246
Avskrivningar	102 638	112 050	115 317	137 523	147 991
Maskinleige	29 916	30 255	47 517	45 179	41 827
Leige av dyr	117	505	331	325	292
Leige av bygningar	173	- 414		390	5 786
Leige av kvote	1 595	1 367	1 229	2 218	2 125
Andre faste kostnader	82 077	95 219	99 323	104 767	114 595
Sum faste kostnader	442 670	456 236	476 871	519 350	554 673
Kostnader i alt	813 159	840 226	850 246	917 329	1 002 643

Tabell 2e: Resultatregning

År	2013	2013	2014	2015	2016
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskot	326 124	326 124	420 999	346 059	407 424
- Renter av jordbruksaktiva 1)	58 126	58 126	61 481	47 392	52 566
Familiens arbeidsforteneste	267 998	267 998	359 517	298 667	354 858
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	195 101	195 101	255 795	218 666	254 271
Lønsevne	373 597	373 597	457 208	408 276	465 704
Lønsevne pr. time	117,97	117,97	143,09	129,25	144,03
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	234 829	234 829	284 257	250 734	280 882
Skattejustert vederlag per årsverk	270 274	270 274	319 206	285 368	312 951
Rekneskapssam andrag					
Driftsoverskot, jordbruk	326 124	326 124	420 999	346 059	407 424
Driftsoverskot, skogbruk	1 432	1 432	7 717	7 714	10 657
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	45 978	45 978	58 043	68 349	48 027
Driftsoverskot, andre næringar	45 959	45 959	62 415	43 725	37 078
Lønsinntekt	365 009	365 009	394 787	418 080	399 996
Pensjonar og sjukepengar	33 878	33 878	44 569	39 143	40 028
Gevinst/utbyte verdipapir	13 569	13 569	19 107	20 072	6 807
Familiens arbeid på nyanlegg	4 207	4 207	2 112	12 360	2 726
Renteinntekter	21 580	21 580	23 511	16 124	12 111
- Renteutgifter	61 441	61 441	57 588	56 179	52 303
- Kårutgifter	5 814	5 814	6 788	5 763	5 285
Nettoinntekt	790 481	790 481	968 883	909 683	907 266
Privatforbruk ekskl. skatt	540 425	540 425	549 851	535 768	548 702
Betalte skattar	211 573	211 573	233 937	255 920	233 734

Tabell 2f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2013	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskott	783 556	783 556	972 706	924 696	955 289
Andre krav	294 381	294 381	383 175	426 352	467 559
Omløpsmidlar, jordbruk	106 058	106 058	115 922	123 790	123 047
Omløpsmidlar, skogbruk	515	515	538	284	263
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	71 941	71 941	82 353	103 306	97 871
Omløpsmidlar, andre næringar	230 091	230 091	282 564	366 880	372 240
Omløpsmidlar i alt	1 486 541	1 486 541	1 837 257	1 945 308	2 016 269
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 861 100	1 861 100	1 983 027	2 495 512	2 517 263
Anleggsmidlar, skogbruk	71 224	71 224	76 619	80 513	87 503
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	211 939	211 939	236 726	270 536	256 899
Anleggsmidlar, andre næringar	18 726	18 726	21 335	22 244	28 326
Privat, hovudbygningar	645 655	645 655	717 052	727 352	728 387
Privat, anna	341 042	341 042	334 022	323 817	279 460
Anleggsmidlar i alt	3 149 686	3 149 686	3 368 781	3 919 974	3 897 838
Eigedeler i alt	4 636 226	4 636 226	5 206 038	5 865 282	5 914 107
Eigedeler i jordbruket	1 967 159	1 967 159	2 366 202	2 619 302	2 640 310
Kortsiktig gjeld	382 003	382 003	386 932	503 977	376 123
Langsiktig gjeld	1 263 487	1 263 487	1 349 068	1 634 049	1 625 419
Eigenkapital	2 990 737	2 990 737	3 470 038	3 727 257	3 912 565
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Fylkestal, Sogn og Fjordane

Tabell 3a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	60	58	60	60	59
Alder på brukar	48	48	48	49	49
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	207,1	206,3	211,9	214,6	217,3
Frukt og bærareal, daa	3,5	3,7	3,9	3,9	3,9
Jordbruksareal, daa	210,7	210,0	216,0	218,6	221,4
- herav leigd areal, daa	78,3	84,6	91,4	99,4	100,4
Grovfôr, FEm pr daa	316	288	341	313	335
Jordbruksareal, FEm pr daa	319	289	341	313	335
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	10,0	9,9	10,3	10,2	10,8
Kumjølkl, liter omsett	65 761	67 102	72 439	72 040	78 071
Mjølkekvote	74 498	74 370	81 283	78 196	81 631
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 255	7 405	7 700	7 682	7 923
Storfekjøt, kg omsett	3 312	3 477	2 984	3 036	3 310
Tal smågriskull	2	3	4	2	2
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	2 253	2 314	2 844	2 375	2 146
Tal vinterfôra sauer (vfs)	41	42	41	44	46
Kg kjøt pr vfs	27	27	26	29	29
Ull, kg omsett pr vfs	5	4	4	4	4
Årsgeiter	7	6	6	6	6
Geitemjølkl, liter omsett	4 140	3 722	3 998	4 433	4 796
Mjølkekvote	4 627	4 577	4 382	4 220	4 456
Produsert mjølk pr årsgeit, kg	689	733	766	842	858
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 116	2 046	2 022	1 895	1 915
Ektefelle	370	388	306	250	236
Barn under 17 år	10	20	43	35	32
Sum familie	2 496	2 453	2 371	2 180	2 183
Leigd arbeid	1 028	969	1 041	1 006	1 060
Sum timar i jordbruket	3 524	3 422	3 412	3 187	3 243
Sum timar i skogbruket	39	38	24	20	24
Familiens arbeid på nyanlegg	33	29	41	68	49
Oppnådde priser					
Kumjølkl, kr pr l	4,77	4,64	4,86	5,17	5,36
Kukjøt, kr pr kg	40,39	43,01	43,86	46,10	46,55
Anna storfekjøt, kr pr kg	45,60	49,12	50,70	51,27	52,64
Smågris for sal, kr pr stk.	825,12	760,55	885,83		1061,97
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	24,40	25,00	25,73	27,64	28,62
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	42,23	46,22	50,36	50,42	44,61
Ull, kr pr kg	30,19	33,06	30,64	32,95	34,61
Geitemjølkl, kr pr l	5,80	6,25	6,01	6,51	6,93

Tabell 3b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	1 030	8 053	4 396	9 211	12 309
Driftsbygningar	-10 528	165 364	77 419	-1 488	-1 038
Maskinar og reiskap	23 395	33 251	32 163	33 972	42 349
Mjølkekvote (ku og geit)	3 561	19 356	14 387	8 963	29 045
Sum nettoinvesteringar	17 458	226 025	128 365	50 659	82 665

Tabell 3c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukter					
Frukt og andre planteprodukt	106 420	79 579	140 827	126 913	114 794
Planteprodukt i alt	106 420	79 420	140 827	126 913	114 794
Husdyrprodukter					
Storfe, mjølk	313 359	311 314	352 103	372 486	418 664
Storfe, livdyr	15 422	16 768	16 289	17 674	25 437
Kuslakt	50 134	53 711	51 958	58 542	67 997
Anna storfeslakt	116 256	108 832	95 176	110 179	121 894
Smågris	15 119	16 308	24 662	-207	-309
Slaktegris	57 564	57 954	67 936	62 620	63 936
Avlsgris	2 033	1 819	2 778	1 342	1 832
Sauer, livdyr og slakt	48 438	57 994	60 656	67 714	59 917
Ull	6 129	6 675	5 396	6 435	7 026
Geiter, mjølk	24 006	23 276	24 032	28 852	33 213
Geiter, livdyr og slakt	2 786	3 849	2 802	1 553	824
Andre inntekter, husdyrhald	68 244	59 762	71 895	66 589	68 461
Husdyrprodukt i alt	719 490	718 262	775 684	793 779	868 892
Tilskot i alt					
Kulturlandskapstilskot	34 582	34 506	36 189	34 908	35 469
Arealtilskot, grovfôr	38 505	37 759	39 638	38 596	39 432
Produksjonstillegg, husdyr	106 476	111 549	115 411	123 793	114 656
Botnfrådrag	-3 121	-3 078	-3 067	-6 084	-6 220
Drifts-, grunn og distr. Tilskot	150 563	159 086	167 901	175 531	194 878
Beitetilskot	32 133	33 577	37 253	37 895	38 504
Regionale miljøtilskot	11 448	11 689	13 348	12 231	11 690
Refunderte avløyсарutgifter	62 269	60 842	64 786	58 104	56 380
Andre tilskot	11 778	34 396	26 880	12 157	14 149
Tilskot i alt	444 633	480 326	498 337	487 131	498 938
Leigeinntekt, traktor og reiskap	8 679	8 015	8 054	11 484	9 966
Andre inntekter	3 696	4 980	7 764	9 594	3 470
Produksjonsinntekter i alt	1 283 643	1 291 162	1 430 667	1 428 901	1 496 060

Tabell 3d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	259 349	270 080	296 757	294 568	300 953
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	12 777	20 327	13 240	18 053	19 046
Såvarer	5 151	11 313	6 437	6 908	5 884
Handelsgjødsel og kalk	37 633	38 109	38 042	38 370	41 333
Plantevernmiddel	2 216	2 415	2 372	2 389	2 876
Konserveringsmiddel	6 537	5 716	7 296	6 335	7 438
Andre forbruksartiklar m.v.	70 355	75 477	89 497	86 275	63 862
Kjøp av dyr	63 154	60 787	56 768	60 711	83 646
Sum variable kostnader	457 172	484 224	510 409	513 607	525 038
Faste kostnader					
Leigd arbeid	123 462	122 457	135 851	135 669	151 024
Drivstoff	23 627	25 820	24 658	24 333	23 754
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	7 009	6 532	8 695	8 365	8 590
Vedl.h. driftsbygningar	30 048	30 084	32 411	35 560	36 135
Vedl.h. traktor og maskinar	49 318	43 183	52 507	52 580	61 956
Avskrivningar	115 294	130 113	149 234	159 659	171 867
Maskinleige	19 094	17 493	24 645	25 240	29 958
Leige av dyr	- 13		3		34
Leige av bygningar	353	714	83		288
Leige av kvote	2 470	2 000	2 490	3 046	3 645
Andre faste kostnader	89 062	99 960	107 463	109 951	114 747
Sum faste kostnader	459 724	477 642	538 041	554 403	601 998
Kostnader i alt	916 896	961 866	1 048 449	1 068 010	1 127 036

Tabell 3e: Resultatregning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatregning i jordbruket					
Driftoverskot	366 747	329 296	382 219	360 891	369 024
- Renter av jordbruksaktiva 1)	61 969	68 025	78 731	57 057	59 506
Familiens arbeidsforteneste	304 778	261 271	303 489	303 834	309 518
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	202 008	176 932	215 306	233 572	238 886
Lønsevne	428 239	383 728	439 340	439 502	460 542
Lønsevne pr. time	121,53	112,13	128,76	137,90	142,00
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	242 286	226 558	259 388	268 248	278 452
Skattejustert vederlag per årsverk	271 309	259 022	292 608	300 251	308 692
Rekneskapssam andrag					
Driftoverskot, jordbruk	366 747	329 296	382 219	360 891	369 024
Driftoverskot, skogbruk	3 226	2 726	3 867	3 965	3 466
Driftoverskot, tilleggsnæringar	26 393	41 198	45 168	49 822	37 434
Driftoverskot, andre næringar	19 041	24 488	34 869	38 536	62 293
Lønsinntekt	324 618	307 525	342 633	386 617	398 669
Pensjonar og sjukepengar	40 790	53 596	50 613	37 315	54 204
Gevinst/utbyte verdipapir	13 577	13 388	11 073	6 222	7 883
Familiens arbeid på nyanlegg	6 596	5 219	7 585	14 756	9 399
Renteinntekter	13 846	13 146	14 177	13 361	8 108
- Renteutgifter	47 713	57 819	66 490	56 718	53 258
- Kårutgifter	9 016	8 358	9 213	8 893	8 638
Nettoinntekt	758 106	724 406	816 503	845 876	888 585
Privatforbruk ekskl. skatt	457 081	431 981	522 171	502 417	553 277
Betalte skattar	180 505	179 604	187 730	182 723	217 500

Tabell 3f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskott	833 413	871 951	729 094	851 944	834 585
Andre krav	129 068	153 371	229 790	234 208	255 562
Omløpsmidlar, jordbruk	157 801	143 265	160 598	163 301	172 977
Omløpsmidlar, skogbruk	80	106	69	44	57
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	109	423	636	620	1 628
Omløpsmidlar, andre næringar	261 072	317 725	383 161	434 019	484 588
Omløpsmidlar i alt	1 381 543	1 486 841	1 503 349	1 684 136	1 749 397
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 926 474	2 233 124	2 541 531	2 719 603	2 850 376
Anleggsmidlar, skogbruk	43 447	40 958	25 697	32 451	41 093
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	144 890	201 759	241 097	228 421	201 753
Anleggsmidlar, andre næringar	52 831	74 476	99 464	100 655	108 652
Privat, hovudbygningar	595 386	668 534	691 701	781 089	892 206
Privat, anna	217 272	208 424	219 185	257 186	307 626
Anleggsmidlar i alt	2 980 299	3 427 275	3 818 674	4 119 405	4 401 706
Eigedeler i alt	4 361 843	4 914 116	5 322 023	5 803 541	6 151 103
Eigedeler i jordbruket					
Kortsiktig gjeld	257 151	280 740	342 279	336 100	365 041
Langsiktig gjeld	1 198 156	1 429 833	1 617 099	1 578 634	1 597 017
Eigenkapital	2 906 536	3 203 543	3 362 645	3 888 808	4 189 045
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Fylkestal, Møre og Romsdal

Tabell 4a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	49	50	53	53	58
Alder på brukar	52	53	52	52	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	8,7	7,6	7,8	8,4	8,0
Grovfôr, daa	295,3	286,7	287,2	306,2	331,5
Jordbruksareal, daa	304,2	294,7	295,4	315,7	341,3
- herav leigd areal, daa	128,4	124,3	136,9	149,2	173,5
Korn ialt, FEm pr daa 1)	260	270	459	459	465
Grovfôr, FEm pr daa	361	351	387	406	369
Jordbruksareal, FEm pr daa	358	349	388	407	372
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	19,3	17,4	15,4	19,6	20,6
Kumjølkk, liter omsett	123 255	114 666	102 320	135 383	146 423
Mjølkekvote	142 559	125 317	119 008	145 835	151 167
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 935	7 178	7 276	7 410	7 828
Storfekjøtt, kg omsett	4 013	5 230	4 871	4 702	5 046
Tal smågriskull	9	10	8	6	9
Svinekjøtt slaktegris, kg omsett	3 737	3 494	3 699	4 738	4 650
Tal vinterfôra sauer (vfs)	17	18	23	19	17
Kg kjøtt pr vfs	24	27	23	23	23
Ull, kg omsett pr vfs	4,6	4,0	3,5	3,3	4,0
Årsgeiter	0,7		1,2	1,4	1,3
Geitemjølkk, liter omsett	384		698	838	767
Mjølkekvote, geit	933		837	836	764
Produsert mjølk pr årsgeit, kg	588		612	645	653
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 400	2 255	2 015	2 140	2 137
Ektefelle	372	324	288	337	291
Barn under 17 år	19	18	32	9	12
Sum familie	2 791	2 597	2 335	2 486	2 240
Leigd arbeid	765	682	729	844	831
Sum timar i jordbruket	3 556	3 279	3 064	3 330	3 271
Sum timar i skogbruket	30	50	47	32	40
Familiens arbeid på nyanlegg	37	37	56	38	69
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,95	2,30	2,26	2,25	2,32
Kumjølkk, kr pr l	4,81	4,67	4,89	5,25	5,38
Kukjøtt, kr pr kg	39,56	44,30	42,78	45,40	46,13
Anna storfekjøtt, kr pr kg	46,47	49,18	51,19	52,47	53,01
Smågris for sal, kr pr stk.	861	779	855	994	920
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	25,70	25,61	26,16	28,76	29,17
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	42,40	44,75	45,74	48,22	40,68
Ull, kr pr kg	27,65	30,67	31,52	27,44	27,76
Geitemjølkk, kr pr l	5,83		6,81	6,69	6,66

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 4b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	6 051	10 385	9 040	25 223	28 243
Driftsbygningar	56 296	122 915	11 837	-32 220	121 490
Maskinar og reiskap	22 632	17 468	25 339	87 128	39 896
Mjølkekvote (ku og geit)	20 459	7 878	3 285	3 360	7 163
Sum nettoinvesteringar	105 441	158 645	49 501	83 491	196 792

Tabell 4c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Korn	3 144	4 353	8 377	8 860	8 831
Frukt og andre planteprodukt	16 526	21 815	21 240	24 849	19 381
Planteprodukt i alt	19 670	26 168	29 617	33 709	28 212
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	592 671	535 412	500 605	710 204	787 818
Storfe, livdyr	28 178	30 393	35 827	36 090	46 566
Kuslakt	98 130	107 627	93 512	124 516	125 446
Anna storfeslakt	97 594	155 096	130 854	162 105	159 129
Smågris	47 150	38 304	33 828	38 498	58 784
Slaktegris	92 835	90 260	104 642	126 951	146 929
Avlsgris	2 614	2 448	1 176	1 167	1 364
Sauer, livdyr og slakt	21 156	25 234	28 089	25 293	19 031
Ull	2 170	2 152	2 469	1 732	1 870
Geiter, mjølk	2 241	98	4 753	5 356	5 107
Geiter, livdyr og slakt	-122	278	51	72	97
Andre inntekter, husdyrhald	185	7	211	502	46
Husdyrprodukt i alt	984 801	987 311	936 016	1 232 486	1 352 187
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	54 017	53 447	53 085	55 181	56 651
Arealtilskot, grovfôr	53 625	52 807	52 084	60 011	63 282
Arealtilskot, korn	2 129	2 091	2 298	1 640	1 749
Produksjonstillegg, husdyr	108 655	111 029	113 937	119 030	115 561
Botnfrådrag	-3 133	-3 130	-3 189	-6 113	-6 224
Drifts-, grunn og distr.tilskot	174 933	177 384	184 730	205 382	216 262
Beitetilskot	30 250	31 793	34 517	31 990	30 435
Regionale miljøtilskot	9 720	10 775	14 076	13 523	12 366
Refunderte avløyvarsutgifter	62 886	65 531	64 872	72 208	72 581
Andre tilskot	10 852	16 642	11 849	8 815	11 332
Tilskot i alt	503 934	518 369	528 259	561 667	573 995
Leigeinntekt, traktor og reiskap	15 851	19 680	18 960	17 365	18 219
Andre inntekter	3 029	9 390	14 609	8 571	3 845
Produksjonsinntekter i alt	1 527 285	1 560 918	1 527 461	1 853 798	1 976 458

Tabell 4d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	295 905	306 797	301 976	373 999	393 214
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	14 511	13 804	16 439	21 074	22 050
Såvarer	6 854	8 109	6 818	6 776	7 005
Handelsgjødsel og kalk	50 350	58 602	52 223	60 266	61 657
Plantevernmiddel	2 089	1 932	2 966	2 689	2 967
Konserveringsmiddel	9 391	7 832	7 661	9 082	10 116
Andre forbruksartiklar m.v.	83 328	83 432	84 993	111 526	128 635
Kjøp av dyr	20 476	29 487	35 819	36 706	27 235
Sum variable kostnader	488 371	514 825	508 896	622 118	652 879
Faste kostnader					
Leigd arbeid	105 068	96 697	103 085	116 615	111 674
Drivstoff	32 281	35 798	34 766	34 914	38 367
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	13 233	13 729	12 683	10 563	12 072
Vedl.h. driftsbygningar	39 524	35 374	39 952	56 250	66 801
Vedl.h. traktor og maskinar	70 472	70 689	58 761	72 718	76 137
Avskrivningar	126 307	130 474	139 426	179 850	197 599
Maskinleige	66 183	68 658	69 465	74 539	88 309
Leige av dyr	27 684	27 479	23 549	23 844	34 471
Leige av bygningar	278	280	264	264	1 586
Leige av kvote	3 607	3 546	3 486	6 280	9 234
Andre faste kostnader	125 371	124 267	119 700	137 711	148 819
Sum faste kostnader	610 008	606 709	605 136	713 548	785 069
Kostnader i alt	1 098 379	1 121 535	1 114 032	1 335 666	1 437 948

Tabell 4e: Resultatregning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatregning i jordbruket					
Driftoverskot	428 906	439 383	413 430	518 132	538 510
- Renter av jordbruksaktiva 1)	74 461	77 680	85 048	72 675	77 737
Familiens arbeidsforteneste	354 445	361 703	328 382	445 457	460 773
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	218 118	239 641	237 624	296 917	312 073
Lønsevne	459 512	458 400	431 466	562 072	572 448
Lønsevne pr. time	129,22	139,82	140,82	168,81	174,99
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	249 702	271 948	279 233	315 364	330 626
Skattejustert vederlag per årsverk	282 358	308 319	315 844	350 857	364 072
Rekneskapssam andrag					
Driftoverskot, jordbruk	428 906	439 383	413 430	518 132	538 510
Driftoverskot, skogbruk	14 044	- 2 672	12 632	- 532	10 764
Driftoverskot, tilleggsnæringar	30 534	28 012	42 132	37 680	60 075
Driftoverskot, andre næringar	14 648	6 138	7 373	17 684	14 053
Lønsinntekt	284 836	319 332	347 656	335 726	364 416
Pensjonar og sjukepengar	17 981	44 938	46 704	38 154	44 685
Gevinst/utbyte verdipapir	11 007	17 752	18 346	15 924	18 381
Familiens arbeid på nyanlegg	6 816	6 594	10 297	6 986	15 361
Renteinntekter	16 103	19 544	17 568	12 655	7 531
- Renteutgifter	85 806	91 483	87 910	103 820	98 465
- Kårutgifter	8 478	6 500	6 903	6 690	7 082
Nettoinntekt	730 590	781 038	821 324	871 899	968 227
Privatforbruk ekskl. skatt	433 489	548 434	478 555	517 435	557 984
Betalte skattar	174 858	205 129	213 313	184 889	243 421

Tabell 4f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløsmidler					
Kontantar og bankinnskott	518 221	670 181	633 388	653 779	627 731
Andre krav	236 575	288 680	351 586	318 164	311 983
Omløpsmidlar, jordbruk	215 000	232 664	240 618	281 282	296 002
Omløpsmidlar, skogbruk	623	320	1 170	1 170	1 069
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	2 869	2 429	1 038	1 082	945
Omløpsmidlar, andre næringar	368 167	461 548	285 819	285 340	334 145
Omløpsmidlar i alt	1 341 455	1 655 822	1 513 619	1 540 817	1 571 875
Anleggsmidler					
Anleggsmidler, jordbruk	2 330 283	2 446 933	2 625 765	3 421 956	3 701 249
Anleggsmidler, skogbruk	53 460	65 777	106 070	113 812	129 927
Anleggsmidler, tilleggsnæringar	170 800	133 201	161 173	175 241	180 514
Anleggsmidler, andre næringar	42 629	63 888	56 388	50 296	59 429
Privat, hovudbygningar	490 500	533 471	641 179	772 575	789 188
Privat, anna	140 056	126 395	139 212	164 561	200 581
Anleggsmidler i alt	3 227 728	3 369 664	3 729 786	4 698 441	5 060 888
Eigedeler i alt	4 569 183	5 025 486	5 243 406	6 239 258	6 632 763
Eigedeler i jordbruket	2 545 283	2 679 597	2 866 383	3 703 238	3 997 251
Kortsiktig gjeld	539 047	591 426	482 812	534 968	679 250
Langsiktig gjeld	1 552 683	1 723 535	1 860 336	2 352 495	2 485 773
Eigenkapital	2 477 453	2 710 525	2 900 258	3 351 794	3 467 740
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 1 (under 50 daa)

Tabell 5a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2012	2013	2014	2016	2016
Tal bruk	8	11	13	11	11
Alder på brukar	58	56	57	58	61
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	10,6	7,7	10,0	7,7	7,7
Frukt og bærareal, daa	22,4	22,6	22,5	23,6	23,3
Jordbruksareal, daa	33,6	31,3	34,2	33,0	33,1
- herav leigd areal, daa	4,6	3,1	2,5	3,0	3,0
Grovfôr, FEm pr daa	517	562	334	433	487
Jordbruksareal, FEm pr daa	517	562	334	433	487
Husdyrproduksjon					
Tal vinterfôra sauer (vfs)	6	5	4	4	3
Kg kjøtt pr vfs	34	23	27	29	35
Ull, kg omsett pr vfs	7,5	5,8	6,5	7,8	9,3
Årsgeiter	4,5		4,2	6,7	6,7
Geitemjøl, liter omsett	2 353		2 844	4 035	4 043
Mjølkekvote	5 716		3 412	4 033	4 033
Produsert mjøl, kg	588		735	645	653
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 545	1 402	1 284	1 241	1 189
Ektefelle	301	259	263	258	257
Barn under 17 år		16	6	15	16
Sum familie	1 846	1 677	1 553	1 513	1 462
Leigd arbeid	894	608	797	626	793
Sum timar i jordbruket	2 740	2 285	2 350	2 139	2 255
Sum timar i skogbruket	17	74	32	8	23
Familiens arbeid på nyanlegg	53	13	24	65	56
Oppnådde prisar					
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	33,12	44,94	37,64	34,57	35,64
Ull, kr pr kg	34,80	35,36	25,12	38,14	34,69
Geitemjøl, kr pr l	5,83		6,81	6,39	6,66

Tabell 5b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	
Jord, grøfter og vassanlegg	10 977	14 338	93 050	89 414	53 600
Driftsbygningar	3 660	3 935	-19 719	-7 308	-13 905
Maskinar og reiskap	-41 513	-3 684	24 658	28 385	38 900
Sum nettoinvesteringar	-26 877	14 588	97 989	110 491	78 595

Tabell 5c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Frukt og andre planteprodukt	372 522	316 300	443 783	319 234	413 401
Planteprodukt i alt	372 522	316 300	443 783	319 234	413 401
Husdyrprodukt					
Sauer, livdyr og slakt	6 465	4 679	4 514	4 864	3 248
Ull	1 557	951	663	1 165	968
Geiter, mjølk	13 726	445	19 377	25 805	26 929
Geiter, livdyr og slakt	-776	1 244	150	190	197
Andre inntekter, husdyrhald		82	13 549	1 168	2 250
Husdyrprodukt i alt	20 972	7 401	38 253	33 192	33 592
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	6 289	6 004	7 010	5 526	5 658
Arealtilskot, grovfôr	2 371	1 733	3 108	1 562	1 554
Produksjonstillegg, husdyr	19 796	14 495	15 199	15 714	14 418
Botnfrådrag	-2 625	-3 000	-3 000	-5 091	-5 455
Drifts-, grunn og distr.tilskot	93 149	76 960	114 732	98 546	114 023
Beitetilskot	4 592	3 224	3 893	3 450	3 439
Regionale miljøtilskot	3 781	10 409	9 035	9 646	11 969
Refunderte avløysarutgifter	8 913	7 115	7 276	6 749	6 577
Andre tilskot	45 078	69 528	34 575	69 108	56 146
Tilskot i alt	181 344	186 468	191 828	205 210	208 329
Leigeinntekt, traktor og reiskap	13 819	15 374	11 007	9 241	4 535
Andre inntekter	1 035	8 000	22 942	26 149	2 403
Produksjonsinntekter i alt	589 690	533 543	707 814	593 026	662 260

Tabell 5d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	8 702	7 439	12 048	11 752	11 507
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	1 059	1 098	2 828	1 545	644
Såvarer	25 056	15 513	20 449	26 426	19 390
Handelsgjødsel og kalk	9 507	8 985	8 977	8 994	8 379
Plantevernmiddel	14 914	12 291	14 466	14 921	16 790
Konserveringsmiddel	168	173	591	500	574
Andre forbruksartiklar m.v.	20 574	29 548	28 767	23 912	27 113
Kjøp av dyr		4 327			
Sum variable kostnader	79 980	79 374	88 126	88 050	84 397
Faste kostnader					
Leigd arbeid	77 803	65 822	94 050	97 083	110 035
Drivstoff	14 749	11 591	12 992	10 591	10 285
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 394	5 290	10 345	4 536	4 814
Vedl.h. driftsbygningar	10 173	8 544	12 172	8 262	7 907
Vedl.h. traktor og maskinar	28 710	22 711	32 424	22 207	32 215
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	7 950	11 838	15 628	19 014	19 650
Avskr. driftsbygningar	25 223	23 588	22 231	23 706	19 088
Avskr. traktor og maskinar	20 946	21 067	26 516	26 275	30 802
Maskinleige	5 864	7 730	9 142	7 948	1 867
Leige av dyr og bygningar		2 159	462	424	172
Andre faste kostnader	51 534	53 316	65 123	69 038	69 197
Sum faste kostnader	247 346	233 656	301 086	289 084	306 032
Kostnader i alt	327 325	313 030	389 213	377 134	390 429

Tabell 5e: Resultatregning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatregning i jordbruket					
Driftoverskot	262 365	220 513	318 302	215 891	271 832
- Renter av jordbruksaktiva	30 713	32 065	33 366	24 281	20 926
Familiens arbeidsforteneste	231 652	231 652	284 936	191 611	250 906
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	196 209	183 220	298 504	212 965	277 597
Lønsevne	309 455	254 270	378 986	288 694	360 940
Lønsevne pr. time	112,94	111,28	161,27	134,94	160,03
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	223 670	225 535	317 338	264 731	309 370
Skattejustert vederlag per årsverk	255 039	261 772	354 762	309 396	350 208
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	262 365	220 513	318 302	215 891	271 832
Driftoverskot, skogbruk	6 445	1 256	7 299	14 953	12 773
Driftoverskot, tilleggsnæringar	32 252	34 638	47 300	51 430	40 113
Driftoverskot, andre næringar	1 369	88 436	43 607	51 538	34 068
Lønsinntekt	394 974	355 312	530 576	491 601	361 323
Pensjonar og sjukepengar	100 217	111 474	83 055	102 579	146 872
Gevinst/utbyte verdipapir	4 775	7 741	8 191	5 196	4 781
Familiens arbeid på nyanlegg	9 205	2 364	4 451	19 644	10 625
Renteinntekter	17 152	30 245	35 706	25 929	23 117
- Renteutgifter	26 364	27 461	26 329	20 547	10 395
- Kårutgifter		2 477	6 890	4 919	5 308
Nettoinntekt	802 387	822 041	1 045 268	953 296	889 800
Privatforbruk ekskl. skatt	469 711	573 196	608 891	610 659	656 984
Betalte skattar	189 713	160 252	221 781	263 776	208 094

Tabell 5f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskott	832 055	1 363 789	1 477 295	1 674 997	2 152 183
Andre krav	115 440	173 273	244 305	308 604	274 671
Omløpsmidlar, jordbruk	6 527	9 973	12 293	5 469	13 940
Omløpsmidlar, skogbruk	188	273	231	182	182
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar		59 805	53 935	34 223	2 811
Omløpsmidlar, andre næringar	73 353	190 778	265 581	310 781	294 021
Omløpsmidlar i alt	1 027 563	1 797 890	2 053 639	2 334 256	2 737 808
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 003 175	1 068 995	1 141 447	1 262 901	1 072 522
Anleggsmidlar, skogbruk	46 409	43 144	33 831	47 164	88 349
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	183 961	128 255	119 756	124 555	88 349
Privat, hovudbygningar	804 416	909 306	804 002	867 608	603 011
Privat, anna	341 078	597 729	490 968	513 651	171 846
Anleggsmidlar i alt	2 439 057	2 817 180	2 590 005	2 877 177	2 016 782
Eigedeler i alt	3 466 619	4 615 070	4 698 721	5 211 434	4 754 590
Eigedeler i jordbruket	1 009 702	1 078 968	1 153 739	1 268 370	1 086 462
Kortsiktig gjeld	113 711	117 720	84 133	99 934	79 010
Langsiktig gjeld	615 595	564 507	677 461	625 160	267 793
Eigenkapital	2 737 314	3 932 843	3 937 127	448 640	4 407 787
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 2 (50-99 daa)

Tabell 6a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	22	21	20	21	21
Alder på brukar	52	50	52	52	50
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	33,2	37,6	42,8	36,9	38,3
Frukt og bærareal, daa	38,2	34,7	33,3	37,2	37,4
Jordbruksareal, daa	71,9	72,6	76,5	75,4	76,3
- herav leigd areal, daa	12,8	15,0	16,4	16,1	17,4
Grovfôr, FEm pr daa	268	337	350	294	356
Jordbruksareal, FEm pr daa	274	337	350	294	356
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	0,7	1,2	1,4	1,0	0,5
Kumjøl, liter omsett	4 200	5 559	5 643	4 357	2 256
Mjølkekvote	6 071	6 266	6 712	6 392	2 231
Produsert mjøl, kg	6 174	5 113	4 328	4 933	4 934
Storfekjøtt, kg omsett	471	513	367	288	99
Tal vinterfôra sauer (vfs)	15	18	19	21	23
Kg kjøtt pr vfs	21	25	17	20	20
Ull, kg omsett pr vfs	3,5	4,0	2,0	2,3	2,3
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 447	1 303	1 273	1 348	1 416
Ektefelle	154	97	91	115	101
Barn under 17 år	7	13		5	5
Sum familie	1 607	1 414	1 363	1 468	1 522
Leigd arbeid	1 635	1 305	1 205	1 483	1 490
Sum timar i jordbruket	3 242	2 719	2 568	2 952	3 012
Sum timar i skogbruket	10	11	9	12	10
Familiens arbeid på nyanlegg	26	55	23	32	11
Oppnådde prisar					
Kumjøl, kr pr l	4,72	4,52	5,08	5,06	4,80
Kukjøtt, kr pr kg	41,69	40,71	38,92	44,91	46,82
Anna storfekjøtt, kr pr kg	45,76	48,59	44,89	45,13	41,51
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg			26,20		
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	37,12	44,94	43,47	45,00	42,39
Ull, kr pr kg	31,23	30,11	28,22	30,17	25,60

Tabell 6b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	34 775	21 813	16 652	24 360	36 603
Driftsbygningar	-13 275	11 654	58 021	-24 758	-9 028
Maskinar og reiskap	44 172	-22 942	11 070	15 355	-2 637
Mjølkekvote (ku og geit)		636		-535	
Sum nettoinvesteringar	65 673	11 161	85 743	14 422	24 938

Tabell 6c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukter					
Frukt og andre planteprodukt	490 944	398 223	494 124	355 951	422 960
Planteprodukt i alt	490 944	398 223	494 124	355 951	422 960
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	19 828	25 122	28 695	22 050	10 832
Storfe, livdyr	2 802	2 171	5 860	1 424	8 525
Kuslakt	3 880	4 241	2 165	8 771	4 559
Anna storfeslakt	22 713	17 604	1 234	1 514	1 855
Slaktegris			1 740		
Sauer, livdyr og slakt	14 444	25 033	16 149	18 898	18 085
Ull	1 615	1 990	915	1 452	1 255
Andre inntekter, husdyrhold	3 666	1 832	4 054	3 902	7 098
Husdyrprodukt i alt	68 949	77 992	60 812	58 011	52 209
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	13 387	12 862	13 683	12 317	13 285
Arealtilskot, grovfôr	7 276	7 780	8 898	6 296	7 240
Produksjonstillegg, husdyr	23 181	27 194	34 948	29 866	29 040
Botnfrådrag	-3 136	-3 048	-3 100	-6 097	-6 000
Drifts-, grunn og distr.tilskot	125 860	121 803	155 086	103 612	149 760
Beitetilskot	7 896	8 944	11 442	9 957	11 423
Regionale miljøtilskot	11 596	12 680	13 272	13 686	15 518
Refunderte avløysarutgifter	12 214	20 372	21 514	14 608	13 681
Andre tilskot	67 773	39 104	53 023	84 356	118 738
Tilskot i alt	266 047	247 691	308 767	268 601	352 685
Leigeinntekt, traktor og reiskap	3 990	3 115	7 244	6 370	3 487
Andre inntekter	2 220	4 956	46 301	20 006	6 499
Produksjonsinntekter i alt	832 149	731 976	917 247	708 939	837 840

Tabell 6d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	19 498	22 315	20 787	16 447	13 905
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	2 373	5 472	4 095	3 170	5 958
Såvarer	6 285	8 796	955	1 585	4 385
Handelsgjødsel og kalk	13 650	13 113	11 833	13 368	15 126
Plantevernmidde	20 475	19 321	19 920	16 968	21 778
Konserveringsmidde	617	600	439	717	802
Andre forbruksartiklar m.v.	62 289	56 156	71 343	67 097	59 339
Kjøp av dyr	6 475	9 486	1 950	3 222	5 358
Sum variable kostnader	131 662	135 258	131 323	122 574	126 651
Faste kostnader					
Leigd arbeid	184 769	140 089	123 367	154 253	142 181
Drivstoff	11 916	11 525	9 224	11 163	12 816
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	10 203	8 214	5 679	12 616	10 577
Vedl.h. driftsbygningar	12 301	13 608	15 334	14 123	15 288
Vedl.h. traktor og maskinar	33 218	29 718	26 703	32 295	39 301
Avskrivningar	61 361	63 629	60 865	70 538	77 012
Maskinleige	18 283	18 280	17 780	16 977	18 672
Leige av dyr	319	384	683	222	787
Leige av bygningar	364			1 133	1 048
Andre faste kostnader	65 241	66 913	75 705	77 128	76 881
Sum faste kostnader	397 611	352 359	335 340	390 448	394 563
Kostnader i alt	529 273	487 617	466 663	513 022	521 214

Tabell 6e: Resultatrekning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	302 844	244 359	443 697	195 917	316 626
- Renter av jordbruksaktiva 1)	22 692	27 100	28 374	21 394	24 112
Familiens arbeidsforteneste	280 152	217 259	415 324	174 523	292 514
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	292 186	238 084	474 590	179 785	272 997
Lønsevne	464 920	357 347	538 690	328 776	434 695
Lønsevne pr. time	143,39	131,42	209,76	111,39	144,31
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	269 528	248 848	395 427	210 276	272 716
Skattejustert vederlag per årsverk	297 108	282 900	433 285	240 467	298 490
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	302 844	244 359	443 697	195 917	316 626
Driftoverskot, skogbruk	8 286	- 2 012	21 723	14 942	5 747
Driftoverskot, tilleggsnæringar	82 196	90 500	83 900	96 084	51 765
Driftoverskot, andre næringar	22 661	4 776	104 442	89 101	74 320
Løsinntekt	355 149	340 489	347 030	315 536	390 971
Pensjonar og sjukepengar	35 467	47 339	46 719	71 460	63 916
Gevinst/utbyte verdipapir	3 808	7 353	7 940	3 030	4 451
Familiens arbeid på nyanlegg	4 516	9 590	4 203	6 099	2 006
Renteinntekter	11 565	14 666	17 656	12 742	8 566
- Renteutgifter	48 079	63 876	65 468	51 376	48 541
- Kårutgifter	8 480	8 015	7 739	8 438	7 246
Nettoinntekt	769 933	685 168	1 004 104	745 096	862 581
Privatforbruk ekskl. skatt	452 180	517 134	569 295	470 302	546 971
Betalte skattar	190 393	184 048	181 849	210 067	214 128

Tabell 6f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	665 148	707 451	787 184	689 996	663 861
Andre krav	314 720	331 308	519 380	535 723	487 313
Omløpsmidlar, jordbruk	32 028	31 977	21 690	21 923	22 651
Omløpsmidlar, skogbruk			20	19	19
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	134 023	180 381	205 723	280 050	286 116
Omløpsmidlar, andre næringar	143 278	209 257	258 773	273 294	307 956
Omløpsmidlar i alt	1 289 197	1 460 374	1 792 769	1 801 004	1 767 916
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	759 958	876 892	962 698	1 053 343	1 194 092
Anleggsmidlar, skogbruk	25 891	31 416	45 291	54 687	95 474
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	408 664	539 901	691 807	773 729	764 164
Anleggsmidlar, andre næringar		5 145	22 669	25 607	25 785
Privat, hovudbygningar	514 018	621 662	684 134	748 768	851 093
Privat, anna	191 457	210 814	200 160	229 414	275 839
Anleggsmidlar i alt	1 899 988	2 285 830	2 606 758	2 885 547	3 206 447
Eigedeler i alt	3 189 185	3 746 204	4 399 527	4 686 551	4 974 363
Eigedeler i jordbruket	791 986	908 869	984 388	1 075 266	1 216 743
Kortsiktig gjeld	251 969	327 249	479 277	378 690	405 417
Langsiktig gjeld	1 055 357	1 153 895	1 278 953	1 386 114	1 431 293
Eigenkapital	1 881 859	2 265 060	2 641 297	2 921 747	3 137 653
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 3 (100-199 daa)

Tabell 7a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	51	50	40	40	39
Alder på brukar	48	50	51	51	52
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	154,5	149,1	147,1	147,6	147,2
Frukt og bærareal, daa	1	1,7	2,6	2,6	2,7
Jordbruksareal, daa	155,7	150,9	153,2	153,5	157,7
- herav leigd areal, daa	46,2	52,1	54,3	53,9	48,4
Grovfôr, FEm pr daa	378	336	388	363	359
Jordbruksareal, FEm pr daa	378	337	388	361	358
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	9,8	8,8	8,2	8,2	8,3
Kumjøl, liter omsett	58 356	53 153	50 332	49 375	50 201
Mjølkekvote	69 654	60 140	59 162	53 464	53 859
Produsert mjøl, kg	6 587	6 670	6 834	6 644	6 906
Storfekjø, kg omsett	2 561	2 455	2 039	1 888	2 157
Tal smågriskull	5	5	5	4	10
Svinekjø, slaktegris, kg omsett	2 990	2 758	3 369	3 762	5 773
Tal vinterfôra sauer (vfs)	31	31	31	33	31
Kg kjø, pr vfs	25	24	22	25	21
Ull, kg omsett pr vfs	4,5	2,9	3,1	3,4	2,5
Årsgeiter	9	8	9	9	10
Geitemjøl, liter omsett	5 344	4 840	5 996	6 649	7 256
Mjølkekvote	5 854	5 838	6 573	6 330	6 741
Produsert mjøl, pr årsgeit, kg	655	710	743	842	858
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 080	1 967	1 976	1 904	1 858
Ektefelle	287	298	325	335	317
Barn under 17 år	15	25	20	12	10
Sum familie	2 391	2 290	2 321	2 251	2 185
Leigd arbeid	603	710	859	697	816
Sum timar i jordbruket	2 984	3 000	3 180	2 948	3 000
Sum timar i skogbruket	33	29	24	24	26
Familiens arbeid på nyanlegg	31	20	29	70	28
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg			2,40	2,30	2,25
Kumjøl, kr pr l	4,73	4,61	4,83	5,27	5,44
Kukjø, kr pr kg	39,98	42,6	42,97	44,62	46,41
Anna storfekjø, kr pr kg	45,86	48,86	49,87	50,04	52,52
Smågris for sal, kr pr stk.	898	780	817	934	930
Svinekjø, slaktegris, kr pr kg	25,12	25,15	26,20	28,01	29,37
Sau- og lammekjø, kr pr kg	42,83	44,57	49,71	47,74	43,07
Ull, kr pr kg	27,11	32,37	33,13	31,37	31,91
Geitemjøl, kr pr l	5,84	6,20	6,01	6,51	6,93
Egg, kr pr kg	15,14	14,85	14,82	15,4	14,96

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 7b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	-3 453	5 235	9 481	12 360	5 163
Driftsbygningar	-24 644	57 356	48 681	-7 056	28 965
Maskinar og reiskap	-3 524	22 522	26 270	5 698	37 499
Mjølkekvote (ku og geit)	1 956	1 213	1 165	614	27 000
Sum nettoinvesteringar	-29 663	86 327	85 597	11 616	98 627

Tabell 7c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukter					
Korn			2 638	1 816	2 193
Frukt og andre planteprodukt	14 448	33 855	79 385	61 814	75 659
Planteprodukt i alt	14 448	33 855	82 023	63 630	77 852
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	276 314	245 262	243 054	259 996	272 942
Storfe, livdyr	17 315	18 915	17 821	23 786	32 691
Kuslakt	48 081	45 874	41 290	39 428	46 315
Anna storfeslakt	76 976	63 175	61 088	66 242	66 715
Smågris	14 644	13 195	12 562	4 653	29 549
Slaktegris	73 728	71 574	89 233	101 140	174 543
Avlsgris	2 658	2 673	2 108	1 916	2 343
Sauer, livdyr og slakt	34 107	35 944	38 200	39 802	28 778
Ull	3 748	2 946	3 299	3 535	2 516
Geiter, mjølk	31 218	29 987	36 048	43 277	50 246
Geiter, livdyr og slakt	3 290	3 812	3 906	1 717	1 339
Andre inntekter, husdyrhold	42 539	32 924	58 236	53 821	46 646
Husdyrprodukt i alt	624 619	566 280	606 844	639 313	754 623
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	27 875	26 975	26 314	25 578	25 268
Arealtilskot, grovfør	34 025	32 509	30 902	27 721	27 482
Produksjonstillegg, husdyr	95 545	97 653	93 440	98 696	96 247
Botnfrådrag	-3 059	-3 150	-3 000	-6 175	-6 462
Drifts-, grunn og dist.tilskot	148 484	153 021	154 908	159 482	177 678
Beitetilskot	26 861	27 777	31 102	28 855	27 547
Regionale miljøtilskot	8 201	9 085	11 883	10 025	9 992
Refunderte avløyсарutgifter	58 572	63 136	62 665	57 476	58 180
Andre tilskot	8 382	26 402	31 453	16 585	17 796
Tilskot i alt	404 886	433 408	439 667	418 243	433 728
Leigeinntekt, traktor og reiskap	10 549	9 143	6 609	7 093	6 233
Andre inntekter	5 343	5 601	2 299	5 135	951
Produksjonsinntekter i alt	1 059 844	1 048 287	1 137 442	1 133 414	1 273 387

Tabell 7d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	215 346	204 581	222 928	227 571	269 903
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	11 618	18 672	9 997	15 764	18 301
Såvarer	2 483	4 097	2 435	2 570	2 645
Handelsgjødsel og kalk	27 744	26 156	28 333	28 119	25 824
Plantevernmiddel	1 355	1 614	1 820	2 116	2 207
Konserveringsmiddel	6 586	5 211	6 231	6 250	6 110
Andre forbruksartiklar m.v.	52 587	48 251	48 708	53 823	55 877
Kjøp av dyr	42 597	31 301	32 059	38 825	28 338
Sum variable kostnader	360 316	339 784	352 511	375 038	409 205
Faste kostnader					
Leigd arbeid	71 966	94 036	111 257	94 857	110 261
Drivstoff	17 979	17 365	16 848	15 153	14 447
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	10 418	8 530	5 635	6 670	7 141
Vedl.h. driftsbygningar	28 452	28 141	26 224	32 716	33 239
Vedl.h. traktor og maskinar	43 341	35 200	42 647	41 694	43 752
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 318	3 313	3 764	3 373	3 695
Avskr. driftsbygningar	39 130	44 024	53 969	58 902	67 398
Avskr. traktor og maskinar	38 375	38 747	45 020	46 206	52 341
Maskinleige	19 952	18 591	24 172	14 985	21 780
Leige av dyr	8 035	7 170	6 243		17 391
Leige av bygningar	31	640	125		128
Leige av kvote	2 148	1 735	2 062	1 890	1 453
Andre faste kostnader	84 325	87 335	87 160	89 634	105 516
Sum faste kostnader	366 470	384 187	425 127	406 080	478 542
Kostnader i alt	726 786	723 971	777 638	781 118	887 747

Tabell 7e: Resultatregning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatregning i jordbruket					
Driftoverskot	333 009	324 316	359 805	352 296	385 640
- Renter av jordbruksaktiva 1)	41 363	43 071	51 010	36 331	39 898
Familiens arbeidsforteneste	291 647	281 245	308 795	315 965	345 742
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	208 358	210 699	227 931	241 789	268 525
Lønsevne	363 613	375 280	420 051	410 823	456 003
Lønsevne pr. time	121,87	125,10	132,12	139,36	152,01
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	239 151	246 648	260 615	267 102	293 882
Skattejustert vederlag per årsverk	272 907	283 892	295 231	301 894	328 410
Rekneskapssam andrag					
Driftoverskot, jordbruk	333 009	324 316	359 805	352 296	385 640
Driftoverskot, skogbruk	15 360	955	6 507	531	7 607
Driftoverskot, tilleggsnæringar	28 095	21 148	37 442	22 724	32 893
Driftoverskot, andre næringar	8 237	30 085	34 714	29 473	54 811
Lønsinntekt	331 325	357 011	338 265	405 468	411 775
Pensjonar og sjukepengar	25 460	41 034	50 797	36 617	61 792
Gevinst/utbyte verdipapir	25 357	13 026	23 920	24 716	9 866
Familiens arbeid på nyanlegg	5 384	3 590	5 324	16 604	5 267
Renteinntekter	15 918	25 636	24 897	16 803	11 831
- Renteutgifter	37 197	40 222	49 490	43 851	39 268
- Kårutgifter	10 345	6 899	8 665	7 850	7 856
Nettoinntekt	740 604	769 680	823 517	853 532	934 358
Privatforbruk ekskl. skatt	438 894	462 865	469 095	489 279	508 633
Betalte skattar	175 402	219 526	243 860	216 435	272 076

Tabell 7f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskott	705 907	927 278	983 379	934 108	1 026 355
Andre krav	175 728	222 996	313 897	312 144	315 051
Omløpsmidlar, jordbruk	127 364	115 422	136 357	121 391	138 273
Omløpsmidlar, skogbruk	135	528	617	257	230
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	1 286	1 076	670	779	46
Omløpsmidlar, andre næringar	300 212	349 716	383 331	500 930	704 841
Omløpsmidlar i alt	1 310 632	1 617 016	1 818 251	1 869 608	2 184 796
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 242 632	1 359 631	1 623 453	1 704 470	1 900 654
Anleggsmidlar, skogbruk	60 407	51 170	36 093	39 308	48 977
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	217 905	178 854	227 241	115 826	101 604
Anleggsmidlar, andre næringar	3 414	11 333	49 305	52 790	55 811
Privat, hovudbygningar	655 442	603 031	721 326	731 766	780 151
Privat, anna	203 089	214 977	200 892	248 376	306 467
Anleggsmidlar i alt	2 382 888	2 418 996	2 858 310	2 892 535	3 193 664
Eigedeler i alt	3 693 520	4 036 011	4 676 561	4 762 143	5 378 460
Eigedeler i jordbruket	1 369 996	1 475 053	1 759 810	1 825 861	2 038 927
Kortsiktig gjeld	216 726	253 553	186 558	219 178	237 325
Langsiktig gjeld	883 693	966 532	1 246 156	1 275 429	1 358 835
Eigenkapital	2 593 102	2 815 927	3 243 847	3 267 536	3 782 300
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 4 (200-299 daa)

Tabell 8a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	39	41	48	45	47
Alder på brukar	50	49	48	48	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	0,5	0,7	6,6	0,4	0,3
Grovfôr, daa	240,0	241,6	235,1	241,2	244,0
Anna areal, daa	0,4	0,2	0,1	0,5	0,3
Jordbruksareal, daa	240,8	242,5	242,0	242,2	244,7
- herav leigd areal, daa	93,5	103,5	107,3	112,8	114,6
Korn ialt, FEm pr daa 1)	210	512	475	233	429
Grovfôr, FEm pr daa	308	309	321	327	328
Jordbruksareal, FEm pr daa	307	309	325	326	328
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	12,5	14,2	13,2	14,0	14,4
Kumjøl, liter omsett	81 746	99 389	92 672	100 388	104 423
Mjølkekvote	90 520	108 769	107 129	106 452	107 965
Produsert mjøl, kg	7 198	7 676	7 790	7 880	7 981
Storfekjøt, kg omsett	2 167	3 353	2 295	2 308	2 584
Tal smågriskull	8	8	7	4	6
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	3 632	3 519	4 078	4 319	2 706
Tal vinterfôra sauer (vfs)	42	32	42	42	42
Kg kjøt pr vfs	25	25	24	26	28
Ull, kg omsett pr vfs	3,6	3,7	4,0	4,2	4,3
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 093	2 079	2 071	2 020	2 064
Ektefelle	432	446	370	340	318
Barn under 17 år	23	30	46	37	31
Sum familie	2 548	2 555	2 487	2 396	2 413
Leigd arbeid	718	818	794	856	821
Sum timar i jordbruket	3 266	3 373	3 281	3 252	3 234
Sum timar i skogbruket	41	50	30	33	34
Familiens arbeid på nyanlegg	42	48	47	14	41
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg			2,22		
Kumjøl, kr pr l	4,84	4,73	4,90	5,25	5,44
Kukjøt, kr pr kg	39,14	42,88	43,86	46,13	46,21
Anna storfekjøt, kr pr kg	45,11	49,77	50,44	50,54	51,65
Smågris for sal, kr pr stk.	847	777	828	948	925
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,50	24,46	25,68	28,53	28,12
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	44,00	46,51	49,54	50,87	45,59
Ull, kr pr kg	28,72	32,66	29,87	31,23	31,07
Egg, kr pr kg	23,35	27,65	17,26	26,49	27,18

Tabell 8b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	4 764	9 227	7 080	9 748	13 820
Driftsbygningar	17 454	319 851	35 611	97 484	137 285
Maskinar og reiskap	28 784	15 485	20 848	53 791	65 746
Mjølkekvote (ku og geit)	5 268	30 513	11 445	17 260	23 351
Sum nettoinvesteringar	56 270	375 076	74 984	178 283	240 202

Tabell 8c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Korn		891	6 457		
Andre planteprodukt	10 342	16 897	23 711	13 891	14 902
Planteprodukt i alt	10 342	17 788	30 168	13 891	14 902
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	396 016	470 225	454 293	526 788	566 990
Storfe, livdyr	30 878	40 218	35 043	33 154	42 821
Kuslakt	61 812	78 338	68 801	77 350	87 342
Anna storfeslakt	39 793	86 030	40 926	55 215	64 935
Smågris	51 241	41 532	32 114	25 583	34 422
Slaktegris	89 984	82 003	114 660	113 965	86 681
Avlsgris	1 432	796	2 553	1 116	244
Sauer, livdyr og slakt	48 164	42 367	55 543	62 246	55 443
Ull	4 416	4 409	5 206	5 302	5 674
Geiter, livdyr og slakt	23	667	270	501	30
Andre inntekter, husdyrhold	784	547	742	430	239
Husdyrprodukt i alt	724 543	847 131	810 151	901 650	944 821
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	39 209	40 730	40 486	40 023	40 362
Arealtilskot, grovfôr	47 508	48 839	47 983	45 057	45 674
Arealtilskot, korn	221	120	1 167	84	102
Produksjonstillegg, husdyr	104 175	107 494	112 466	119 342	108 626
Botnfrådrag	-3 013	-3 000	-3 125	-6 000	-6 128
Drifts-, grunn og distr.tilskot	135 271	158 186	155 321	162 703	177 673
Beitetilskot	31 816	30 878	37 515	36 149	35 564
Regionale miljøtilskot	10 018	10 899	12 567	11 895	11 049
Refundererte avløyvarsutgifter	74 859	64 858	65 595	71 845	69 429
Andre tilskot	15 024	16 382	15 266	12 655	14 736
Tilskot i alt	455 088	475 386	485 241	493 753	497 087
Leigeinntekt, traktor og reiskap	8 895	19 774	12 290	21 292	18 838
Andre inntekter	1 305	7 167	3 767	3 058	4 436
Produksjonsinntekter i alt	1 200 173	1 367 246	1 341 617	1 433 644	1 480 084

Tabell 8d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	228 701	282 491	277 311	290 222	277 550
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	29 061	37 726	19 181	25 258	21 804
Såvarer	3 803	8 404	5 230	4 944	4 207
Handelsgjødsel og kalk	41 977	48 787	40 442	44 062	45 430
Plantevernmiddel	1 895	1 270	2 169	1 280	1 760
Konserveringsmiddel	7 716	8 520	8 447	9 144	8 846
Andre forbruksartiklar m.v.	56 869	71 311	82 440	86 730	93 114
Kjøp av dyr	22 232	35 915	34 087	25 196	39 670
Sum variable kostnader	392 254	494 424	469 306	486 836	492 381
Faste kostnader					
Leigd arbeid	108 378	98 241	93 885	110 471	108 509
Drivstoff	23 350	29 596	26 699	28 034	25 017
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	6 555	9 555	8 871	9 073	10 133
Vedl.h. driftsbygningar	29 938	33 982	33 315	38 939	42 260
Vedl.h. traktor og maskinar	57 968	64 824	54 494	60 889	60 140
Avskrivingar	108 757	133 733	145 438	147 763	164 639
Maskinleige	22 927	31 535	33 941	39 628	37 978
Leige av dyr	24 275	24 766	15 050	19 886	21 593
Leige av bygningar		220			256
Leige av kvote	2 268	1 933	2 377	2 203	3 586
Andre faste kostnader	97 098	108 044	105 882	109 594	114 362
Sum faste kostnader	481 514	536 209	519 951	566 480	588 473
Kostnader i alt	873 768	1 030 634	989 257	1 053 316	1 080 854

Tabell 8e: Resultatregning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatregning i jordbruket					
Driftoverskot	326 261	336 612	352 359	380 328	399 230
- Renter av jordbruksaktiva 1)	55 329	70 432	80 889	52 817	54 430
Familiens arbeidsforteneste	270 932	266 180	271 470	327 511	344 800
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	182 442	171 378	180 290	223 800	239 186
Lønsevne	379 310	364 421	365 354	437 982	453 310
Lønsevne pr. time	116,15	108,06	111,37	134,69	140,18
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	229 802	213 260	225 519	258 040	272 160
Skattejustert vederlag per årsverk	264 576	187 731	259 859	292 402	305 171
Rekneskapssam andrag					
Driftoverskot, jordbruk	326 261	336 612	352 359	380 328	399 230
Driftoverskot, skogbruk	3 056	- 2 668	4 497	1 775	9 022
Driftoverskot, tilleggsnæringar	39 937	51 397	46 293	57 820	68 530
Driftoverskot, andre næringar	59 392	17 978	26 193	33 686	16 166
Lønsinntekt	306 283	322 106	397 480	432 402	427 284
Pensjonar og sjukepengar	43 278	56 690	59 251	19 724	30 462
Gevinst/utbyte verdipapir	6 415	17 926	17 796	13 993	16 881
Familiens arbeid på nyanlegg	9 248	8 607	8 720	2 629	8 050
Renteinntekter	16 746	18 953	13 807	13 447	8 141
- Renteutgifter	51 565	80 148	72 783	63 662	52 833
- Kårutgifter	7 675	8 708	9 664	8 135	7 895
Nettoinntekt	751 331	738 745	843 950	884 009	923 097
Privatforbruk ekskl. skatt	427 781	538 963	579 309	546 920	559 001
Betalte skattar	185 798	197 539	289 503	207 935	229 833

Tabell 8f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskott	698 506	672 836	584 411	801 094	674 862
Andre krav	159 051	242 506	240 155	248 935	359 235
Omløpsmidlar, jordbruk	137 458	159 033	158 902	157 263	155 172
Omløpsmidlar, skogbruk	598	614	1 371	1 429	1 367
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	2 808	2 380	1 042	1 038	2 513
Omløpsmidlar, andre næringar	352 315	425 022	329 645	377 478	308 458
Omløpsmidlar i alt	1 350 737	1 502 392	1 315 525	1 587 237	1 501 607
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 740 725	2 380 589	2 585 762	2 581 225	2 695 479
Anleggsmidlar, skogbruk	90 191	113 792	115 864	133 201	136 331
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	154 933	116 989	112 984	208 307	204 591
Anleggsmidlar, andre næringar	29 170	43 390	24 519	20 644	55 359
Privat, hovudbygningar	502 297	515 585	606 058	663 287	727 006
Privat, anna	182 438	223 352	264 701	275 665	301 676
Anleggsmidlar i alt	2 699 753	3 393 698	3 709 889	3 882 328	4 120 442
Eigedeler i alt	4 050 490	4 896 090	5 025 414	5 469 565	5 622 049
Eigedeler i jordbruket	1 878 183	2 539 622	2 744 664	2 738 488	4 275 614
Kortsiktig gjeld	298 492	505 534	335 771	343 535	353 331
Langsiktig gjeld	1 188 463	1 732 100	1 699 735	1 574 710	1 695 008
Eigenkapital	2 563 534	2 658 456	2 989 909	3 551 320	3 573 710
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 5 (300-500 daa)

Tabell 9a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk i gruppa	40	38	39	45	43
Alder på brukar	49	49	52	49	48
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa	5,4	5,1		7,3	7,7
Grovfôr i alt, daa	366,9	371,2	364,0	369,2	366,8
Jorbruksareal i alt, daa	372,8	377,3	364,5	377,1	375,9
- herav leigd daa	184,3	188,8	192,4	201,5	201,4
Korn i alt, FEm per daa 1)	356	371		537	538
Grovfôr i alt, FEm per daa	310	290	323	354	349
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	313	291	323	357	354
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	18,4	17,2	15,5	21,0	18,9
Kumjølkk, liter omsett	126 377	119 273	106 280	145 812	137 823
Mjølkekvote	145 031	136 201	121 972	160 043	145 110
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 485	7 597	7 471	7 628	8 000
Storfekjøt, kg omsett	5 369	5 795	6 070	6 137	6 483
Tal grisekull	4	4	4	2	1
Slaktegris, kg omsett	2 919	3 502	1 761	2 157	1 983
Vinterfora sauer	44	54	45	46	50
Kg kjøt per vf sau	28	29	32	30	31
Ull, kg omsett	193	295	212	187	218
Arbeidsforbruk, timar per bruk					
Brukar	2 529	2 433	2 227	2 275	2 206
Ektefelle	372	345	344	290	246
Barn under 17 år	11	21	39	21	26
Sum familie	2 911	2 799	2 610	2 586	2 479
Leigd arbeid	883	857	834	945	932
Timar jordbruket	3 795	3 657	3 444	3 531	3 411
Timar skogbruket	28	36	42	26	33
Timar nyanlegg	49	17	45	83	47
Oppnådde prisar, kr per kg / ltr					
Bygg	1,95	2,3		2,24	2,33
Kumjølkk, liter	4,76	4,64	4,90	5,21	5,37
Kukjøt	40,5	44,91	43,50	45,43	46,38
Anna storfekjøt	46,25	47,83	51,13	51,87	53,96
Smågris, kr per stk	821	766	927	1 077	928
Svinekjøt, slaktegris	24,98	24,80	26,39	28,34	28,61
Sau- og lammekjøt	43,89	46,95	50,62	50,63	46,33
Ull	32,04	31,22	31,21	34,48	36,57

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 9b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	13 650	10 575	3 363	25 667	32 026
Driftsbygningar	104 717	-6 840	48 178	352 733	-45 320
Maskinar og reiskap	45 372	75 384	29 791	94 934	53 378
Mjølkekvote (ku og geit)	14 582	11 928	20 638	6 777	3 339
Sum nettoinvesteringar	178 674	91 047	101 970	480 111	43 423

Tabell 9c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Korn	3 851	5 728		8 821	9 922
Andre planteprodukt	20 965	17 078	29 497	29 453	17 356
Planteprodukt i alt	24 816	22 806	29 497	38 274	27 278
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	601 347	552 999	520 977	758 972	736 646
Støfe, livdyr og slakt	298 728	318 981	340 442	386 460	412 266
Smågris	18 150	18 188	38 654	22 028	21 584
Slaktegris	77 907	86 402	47 689	58 954	59 569
Purker og rånar	3 978	1 207	1 310	1 030	2 212
Sau, livdyr og slakt	59 369	82 003	76 469	75 475	72 414
Ull	6 297	9 081	6 740	6 452	7 923
Andre innt. husdyrhaldet	49 052	47 592	50 608	41 253	51 416
Husdyrprodukt i alt	1 114 828	1 116 453	1 082 889	1 350 624	1 364 030
Tilskot					
Arealtilskot, grovfôr	62 992	62 274	63 608	67 272	69 494
Arealtilskot, korn	1 347	1 392		1 386	1 742
Kulturlandskapstilskot	62 255	61 670	62 505	61 472	62 658
Prod. tillegg, husdyr	148 154	157 006	155 629	163 909	151 633
Botnfrådrag	-3 257	-3 171	-3 179	-6 133	-6 186
Ref. avløysarutgifter	71 316	76 443	77 269	77 669	75 119
Drifts-, grunn og distr.tilskot	188 690	192 437	207 932	228 437	239 461
Andre tilskot og trygder	70 310	77 559	72 088	68 965	67 037
Tilskot i alt	601 807	625 610	635 852	662 977	660 958
Leigeinntekter traktor og reiskap	27 368	22 223	32 409	24 712	22 174
Anna	8 837	2 081	3 085	14 573	3 450
Produksjonsinntekter i alt	1 777 656	1 789 173	1 783 732	2 091 160	2 077 890

Tabell 9d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	382 983	396 745	369 427	448 322	428 815
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	29 140	26 851	23 767	28 421	35 224
Såvarer	6 553	11 412	4 740	7 451	6 629
Handelsgjødsel og kalk	65 479	67 339	65 738	68 937	78 091
Konserveringsmidlar	11 671	9 425	9 534	9 218	10 899
Kjøp av dyr	70 924	72 466	92 811	78 140	82 022
Forbr.art. og diverse	101 023	100 964	98 726	125 038	136 911
Variable kostnader i alt	667 773	685 202	664 743	765 527	778 591
Faste kostnader					
Leigd arbeid	106 717	114 306	115 242	123 290	123 257
Drivstoff	33 628	37 769	34 704	36 258	39 694
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	14 003	11 374	12 356	10 899	15 047
Vedl.h. driftsbygningar	45 725	39 259	36 677	53 339	61 877
Vedl.h. traktor og maskinar	74 851	65 503	70 956	74 830	89 902
Avskrivingar	175 857	180 759	164 344	230 639	214 064
Maskinleige	66 879	52 739	62 877	61 830	83 616
Jordleie og leige av kvote	17 015	20 647	20 831	21 760	21 433
Andre kostnader	122 084	124 509	125 940	149 189	143 514
Faste kostnader i alt	656 759	646 865	643 927	762 034	792 404
Kostnader i alt	1 324 532	1 332 067	1 308 670	1 527 561	1 570 995

Tabell 9e: Resultatrekning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	453 125	457 106	475 062	563 599	506 894
- Renter av aktiva i jordbruket	103 556	104 204	93 802	90 739	86 310
Familiens arb. fortjeneste	349 569	352 902	381 260	472 860	420 584
Familiens arb. fortjeneste per årsverk	201 340	211 359	245 694	300 940	278 373
Lønsevne i alt	456 285	467 208	496 502	596 151	543 841
Lønsevne per time	120,24	127,77	144,20	168,81	159,45
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	241 003	256 483	290 090	321 563	309 451
Skattejustert vederlag per årsverk	270 898	290 938	327 966	357 387	342 511
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	453 125	457 106	475 062	563 599	506 894
Driftsoverskot, skogbruk	11 017	3 390	2 522	2 274	-175
Driftsoverskot, tilleggsnæring	38 249	33 202	44 910	44 774	31 890
Driftsoverskot, anna næring	36 987	32 522	19 364	8 646	39 835
Lønsinntekt	306 378	325 399	335 335	334 206	358 055
Pensjonar og sjukepengar	15 828	21 585	293 440	32 550	18 069
Gevinst/utbytte verdipapirer	4 606	2 069	16 959	13 272	8 035
Familiens arbeid på nyanlegg	8 420	3 023	8 326	18 012	11 457
Renteinntekter	9 056	6 117	13 563	11 608	5 834
- Renteutgifter	91 584	97 150	83 977	107 200	85 009
- Kår	8 726	6 293	3 877	5 976	6 817
Nettoinntekt	786 534	784 142	854 526	915 764	888 067
Privatforbruk eks. skatt	503 150	512 623	517 807	532 129	573 656
Skatt	189 835	190 125	221 875	202 135	209 676

Tabell 9f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	545 328	589 632	669 376	642 011	526 228
Andre krav	222 423	223 849	320 581	276 680	235 195
Omløpsmidlar jordbruket	257 329	244 417	262 245	316 767	304 202
Omløpsmidlar skog	400		103	111	141
Omløpsmidlar tilleggsnæring	1 879	2 132	1 527	1 323	1 385
Omløpsmidlar anna	296 261	350 178	347 229	346 063	375 961
Omløpsmidlar i alt	1 323 620	1 410 208	1 601 061	1 582 956	1 443 112
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar jordbruk	3 301 275	3 278 937	2 933 659	4 491 429	4 046 054
Anleggsmidlar skogbruk	42 629	41 201	77 526	54 470	72 340
Anleggsmidlar tilleggsnæring	120 324	131 064	171 833	147 804	131 483
Anleggsmidlar anna næring	85 353	115 674	114 254	112 686	103 201
Hovudbygning	492 473	644 966	681 114	885 037	839 336
Privat	200 833	198 607	180 172	211 068	236 723
Anleggsmidlar i alt	4 242 888	4 410 449	4 158 558	5 902 495	5 429 137
Eigedeler i jordbruket	3 558 604	3 523 354	3 254 240	4 768 109	4 350 256
Eigedeler i alt	5 566 508	5 820 657	5 759 619	7 485 451	6 872 249
Kortsiktig gjeld	662 738	552 830	667 311	829 989	752 563
Langsiktig gjeld	1 836 429	1 945 651	1 825 125	2 631 718	2 133 523
Eigenkapital	3 067 340	3 322 175	3 267 183	4 023 744	3 986 163
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon

Tabell 10a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	70	65	66	70	75
Alder på brukar	50	50	50	50	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	6,4	5,9			0,2
Grovfôr, daa	279,7	263,4	292,0	305,2	332,2
Jordbruksareal, daa	286,3	269,6	292,6	306,1	333,9
- herav leigd areal, daa	110,1	107,6	139,3	147,1	169,2
Korn ialt, FEm pr daa 1)	258	270			429
Grovfôr, FEm pr daa	362	346	391	395	371
Jordbruksareal, FEm pr daa	361	344	391	395	371
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	21,5	21,9	22,1	24,7	25,8
Kumjøl, liter omsett	141 994	147 563	151 278	173 125	186 969
Mjølkekvote	162 179	162 651	171 368	186 582	193 085
Produsert mjøl, pr årsku, kg	7 216	7 380	7 510	7 691	8 001
Storfekjøt, kg omsett	4 581	4 737	4 492	4 790	5 352
Tal vinterfôra sau (vfs)	5	4		3	3
Kg kjøt pr vfs	20	23		30	32
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 361	2 260	2 243	2 294	2 287
Ektefelle	413	399	400	354	338
Barn under 17 år	15	23	40	20	18
Sum familie	2 790	2 681	2 683	2 668	2 643
Leigd arbeid	773	784	797	893	912
Sum timar i jordbruket	3 563	3 465	3 480	3 561	3 555
Sum timar i skogbruket	33	40	38	31	35
Familiens arbeid på nyanlegg	36	27	102	43	45
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,95	2,30			
Kumjøl, kr pr l	4,80	4,66	4,87	5,27	5,40
Kukjø, kr pr kg	40,13	43,77	43,58	45,72	46,43
Anna storfejø, kr pr kg	46,28	48,30	51,04	51,14	52,33
Svinejø slaktegris, kr pr kg	23,93				
Sau- og lammekjø, kr pr kg	37,83	40,24	43,88	47,10	43,53
Ull, kr pr kg	25,74	31,26	25,49	30,22	34,50

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 10b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	3 918	9 067	9 931	41 639	24 936
Driftsbygningar	45 328	163 265	23 597	184 408	-51 198
Maskinar og reiskap	26 751	45 419	56 711	86 291	74 224
Mjølkekvote (ku og geit)	14 254	24 424	18 585	17 088	27 919
Sum nettoinvesteringar	90 251	242 175	108 824	329 426	75 881

Tabell 10c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Korn	2 201	3 348			
Andre planteprodukt	15 995	11 975	27 782	23 528	19 447
Planteprodukt i alt	18 195	15 323	27 782	23 528	19 447
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	681 126	687 971	737 423	912 605	1 009 507
Storfe, livdyr	31 165	37 479	34 896	42 171	55 354
Kuslakt	108 135	116 637	116 810	140 659	151 068
Anna storfeslakt	115 736	115 466	116 486	142 172	143 964
Smågris	-15				
Slaktegris	2 393		375	-1 252	600
Andre inntekter, husdyrhald	5 178	4 150	5 942	4 885	4 961
Husdyrprodukt i alt	943 718	961 703	1 011 931	1 241 240	1 365 454
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	49 821	47 340	50 049	52 047	54 429
Arealtilskot, grovfôr	51 289	48 712	51 581	58 271	62 164
Arealtilskot, korn	1 613	1 608	690		62
Arealtilskot, annet	49	38	12	270	56
Produksjonstillegg, husdyr	101 319	99 425	103 721	107 505	109 306
Botnfrådrag	-3 143	-3 223	-3 242	-6 171	-6 493
Drifts-, grunn og distr.tilskot	191 671	205 078	220 042	234 791	244 670
Beitetilskot	24 815	25 666	28 954	28 644	28 901
Regionale miljøtilskot	8 465	7 711	10 624	10 979	10 766
Refunderte avløysarutgifter	72 818	67 817	70 396	73 801	74 922
Andre tilskot	9 953	10 868	11 875	7 915	10 898
Tilskot i alt	508 670	511 040	544 702	568 052	589 681
Leigeinntekt, traktor og reiskap	15 680	17 831	21 211	24 811	25 997
Andre inntekter	5 048	3 975	4 133	2 982	3 091
Produksjonsinntekter i alt	1 491 311	1 509 872	1 609 759	1 860 613	2 003 670

Tabell 10d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	284 636	298 173	322 851	375 366	394 910
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	26 625	39 318	24 890	24 414	28 852
Såvarer	5 649	7 819	5 408	6 810	5 906
Handelsgjødsel og kalk	54 109	55 055	55 954	60 481	67 429
Plantevernmiddel	2 048	1 710	2 629	1 900	2 123
Konserveringsmiddel	10 820	9 638	10 137	10 230	12 756
Andre forbruksartiklar m.v.	78 594	87 518	100 287	116 577	130 514
Kjøp av dyr	24 908	19 035	28 655	33 629	32 835
Variable kostnader i alt	487 389	518 266	550 811	629 407	675 325
Faste kostnader					
Leigd arbeid	105 630	102 980	102 729	117 073	124 012
Drivstoff	29 825	33 357	35 715	37 071	40 582
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	11 885	11 682	13 141	9 848	11 445
Vedl.h. driftsbygningar	42 952	42 026	40 917	52 644	65 551
Vedl.h. traktor og maskinar	68 470	65 303	66 562	76 737	85 665
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 462	2 321	2 303	2 301	2 366
Avskr. driftsbygningar	67 703	78 889	88 962	118 009	125 229
Avskr. traktor og maskinar	56 736	60 991	66 294	76 169	79 822
Maskinleige	53 518	48 233	71 209	72 600	74 285
Leige av dyr og bygningar	194	- 186		200	5 873
Leige av kvote	4 522	4 312	4 658	7 850	10 134
Andre faste kostnader	117 518	124 531	128 383	141 918	149 975
Sum faste kostnader	561 415	574 626	620 875	712 420	774 939
Kostnader i alt	1 048 803	1 092 892	1 171 685	1 341 827	1 450 264
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,45	1,38	1,53	1,45	1,43

Tabell 10e: Resultatregning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskot	442 508	416 980	438 073	518 786	553 406
- Renter av jordbruksaktiva 1)	73 020	81 237	90 361	74 268	79 517
Familiens arbeidsforteneste	369 488	335 742	347 712	444 519	473 888
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	225 906	210 411	217 258	274 752	299 128
Lønsevne	475 118	438 723	450 441	561 591	597 901
Lønsevne pr. time	133,37	126,60	129,47	157,72	168,19
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	261 404	253 574	263 106	300 019	321 954
Skattejustert vederlag per årsverk	294 059	288 631	297 148	332 709	353 577
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	442 508	416 980	438 073	518 786	553 406
Driftsoverskot, skogbruk	18 114	- 926	5 974	346	15 668
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	31 012	39 082	44 895	57 281	43 797
Driftsoverskot, andre næringar	11 394	8 400	9 325	18 819	14 856
Lønsinntekt	277 112	299 653	304 637	324 245	316 533
Pensjonar og sjukepengar	31 871	48 172	33 447	28 529	36 141
Gevinst/utbyte verdipapir	19 056	22 353	20 583	24 702	9 516
Familiens arbeid på nyanlegg	7 288	4 771	9 387	10 000	10 218
Renteinntekter	15 427	22 292	15 448	10 869	7 614
- Renteutgifter	69 548	75 441	74 304	90 030	88 556
- Kårutgifter	9 077	7 113	6 556	6 160	6 544
Nettoinntekt	775 154	778 224	800 909	897 389	912 647
Privatforbruk ekskl. skatt	435 031	458 720	458 465	501 636	566 708
Betalte skattar	182 013	189 457	216 027	185 082	215 081

Tabell 10f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	669 128	808 873	687 573	742 485	706 376
Andre krav	202 801	260 178	336 104	318 929	321 725
Omløpsmidlar, jordbruk	188 449	184 392	211 130	248 152	257 937
Omløpsmidlar, skogbruk	302	407	1 021	757	693
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	1 290	1 617	304	152	860
Omløpsmidlar, andre næringar	422 867	503 776	417 659	457 477	452 743
Omløpsmidlar i alt	1 484 836	1 759 243	1 653 791	1 767 951	1 740 334
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 304 345	2 650 847	2 874 865	3 660 434	3 769 473
Anleggsmidlar, skogbruk	60 518	63 099	63 753	77 027	98 181
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	96 718	123 432	148 373	102 824	89 071
Anleggsmidlar, andre næringar	23 129	25 645	26 144	23 108	25 143
Privat, hovudbygningar	451 790	534 886	639 880	730 202	799 870
Privat, anna	169 671	193 361	207 278	207 175	204 844
Anleggsmidlar i alt	3 106 172	3 591 268	3 960 292	4 800 770	4 986 582
Eigedeler i alt					
Eigedeler i jordbruket	4 591 008	5 350 512	5 614 083	6 568 721	6 726 916
Kortsiktig gjeld	467 115	507 411	469 908	554 172	563 054
Langsiktig gjeld	1 340 630	1 572 887	1 734 751	2 340 013	2 374 971
Eigenkapital	2 783 264	3 270 214	3 409 424	3 674 536	3 788 891
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, driftsformer, sauehald

Tabell 11a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	24	25	25	26	26
Alder på brukar	50	49	49	49	50
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	206,8	201,4	187,8	190,4	194,5
Anna areal, daa	0,9	0,8		0,2	0,5
Jordbruksareal, daa	207,6	202,2	187,8	190,6	195,0
- herav leigd areal, daa	93,7	91,9	81,8	91,2	94,9
Grovfôr, FEm pr daa	244	243	240	251	246
Jordbruksareal, FEm pr daa	244	243	240	251	246
Husdyrproduksjon					
Tal vinterfôra sauer (vfs)	133	130	131,5	134,0	137,0
Tal gagnslam pr vfs	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3
Kg kjøtt pr vfs	26	26	23	25	24
Ull, kg omsett pr vfs	4,1	3,9	3,5	3,6	3,4
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 679	1 524	1 471	1 397	1 382
Ektefelle	324	310	152	135	162
Barn under 17 år	21	13	27	17	20
Sum familie	2 023	1 847	1 650	1 549	1 564
Leigd arbeid	628	695	511	493	512
Sum timar i jordbruket	2 651	2 542	2 161	2 042	2 076
Sum timar i skogbruket	41	29	20	20	15
Sum timar tilleggsnæring	192	206	205	212	185
Familiens arbeid på nyanlegg	58	36	18	40	10
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 614	1 775	2 047	2 157	2 213
Oppnådde priser					
Lammekjøtt, kr pr kg	48,30	53,87	54,59	55,26	51,11
Sauerkjøtt, kr pr kg	21,63	22,96	22,58	24,07	21,32
Ull, kr pr kg	28,63	31,14	30,35	30,60	30,59

Tabell 11b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	
Jord, grøfter og vassanlegg	5 794	329	7 022	9 464	4 875
Driftsbygningar	-717	76 550	32 798	930	-5 630
Maskinar og reiskap	18 369	-26 907	-5 134	-113	20 431
Sum nettoinvesteringar	23 446	49 972	34 686	10 281	19 676

Tabell 11c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	11 651	10 623	5 572	6 296	8 451
Planteprodukt i alt	11 651	10 623	5 572	6 296	8 451
Husdyrprodukt					
Sauer, livdyr	4 493	8 993	5 284	6 879	6 606
Saue- og lammeslakt	149 712	167 200	158 115	170 265	147 362
Ull	15 943	16 080	14 392	14 485	14 053
Geiter, livdyr og slakt	10	8	30	1 486	135
Andre inntekter, husdyrhald	11 265	10 918	2 914	3 009	5 554
Husdyrprodukt i alt	181 423	203 200	180 735	196 124	173 710
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	33 855	33 243	29 902	29 570	30 020
Arealtilskot, grovfôr	39 130	38 674	35 740	33 400	34 036
Arealtilskot, annet	260	290	232	617	279
Produksjonstillegg, husdyr	120 385	126 188	133 035	155 159	125 458
Botnfrådrag	-3 000	-3 040	-3 000	-6 038	-6 000
Drifts-, grunn og distr.tilskot	30 088	31 039	26 089	28 260	64 632
Beitetilskot	57 059	54 646	58 854	60 678	60 504
Regionale miljøtilskot	11 839	12 891	14 397	14 412	13 440
Refunderte avløysarutgifter	43 117	48 875	47 040	48 104	48 767
Andre tilskot	12 388	12 191	11 613	7 007	12 442
Tilskot i alt	345 121	354 997	353 900	371 169	383 578
Leigeinntekt, traktor og reiskap	12 494	9 792	2 922	6 465	5 854
Andre inntekter	650	1 850	3 842	846	5 005
Produksjonsinntekter i alt	551 339	580 462	546 972	580 900	576 598

Tabell 11d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	50 452	54 106	41 222	54 102	52 476
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	4 927	9 778	3 876	12 373	12 073
Såvarer	1 465	3 666	1 581	1 414	1 581
Handelsgjødsel og kalk	24 932	27 559	27 274	24 183	27 956
Plantevernmidler	857	384	770	850	951
Konserveringsmidler	3 321	2 676	2 785	2 571	2 821
Andre forbruksartiklar m.v.	35 803	36 096	30 128	37 412	39 564
Kjøp av sau	1 991	1 579	6 588	2 931	3 906
Kjøp av andre husdyr	2 910	2 650	1 494	565	1 198
Sum variable kostnader	126 658	138 493	115 717	136 401	142 526
Faste kostnader					
Leigd arbeid	56 081	56 913	47 306	49 621	51 525
Drivstoff	15 380	18 153	13 957	12 960	11 546
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 046	7 403	4 408	5 877	4 851
Vedl.h. driftsbygningar	16 558	15 697	18 676	23 226	21 993
Vedl.h. traktor og maskinar	37 665	33 073	28 377	27 174	34 062
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 535	2 390	2 385	2 366	2 432
Avskr. driftsbygningar	30 909	35 674	38 894	46 538	49 342
Avskr. traktor og maskinar	36 152	35 810	36 678	40 733	44 400
Maskinleige	20 047	20 228	15 787	19 316	24 771
Leige av bygningar	100	96			
Andre faste kostnader	60 427	62 077	63 490	65 238	69 079
Sum faste kostnader	277 900	287 418	269 958	293 049	314 001
Kostnader i alt	404 558	425 911	385 676	429 450	456 527
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,09	2,17	2,30	2,22	2,52
Netto mekaniseringskostnader pr daa	508	526	551	556	620

Tabell 11e: Resultatrekning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	146 781	154 551	161 297	151 450	120 070
- Renter av jordbruksaktiva 1)	29 701	33 879	37 253	29 095	29 255
Familiens arbeidsforteneste	117 079	120 672	124 044	122 355	90 815
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	93 050	99 585	120 067	126 114	93 360
Lønsevne	173 159	177 584	171 351	171 976	142 340
Lønsevne pr. time	65,31	69,86	79,29	84,24	68,55
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	132 095	141 834	163 280	166 474	139 965
Skattejustert vederlag per årsverk	163 417	176 038	202 426	206 485	174 442
Rekneskapssam andrag					
Driftoverskot, jordbruk	146 781	154 551	161 297	151 450	120 070
Driftoverskot, skogbruk	1 523	6 398	1 921	1 822	- 1 453
Driftoverskot, tilleggsnæringar	35 837	36 173	54 741	46 424	32 653
Driftoverskot, andre næringar	59 975	18 816	136 683	102 386	78 469
Lønsinntekt	402 052	482 738	505 164	554 243	578 015
Pensjonar og sjukepengar	41 594	28 287	72 560	34 772	53 315
Gevinst/utbyte verdipapir	6 244	26 510	19 537	3 571	25 081
Familiens arbeid på nyanlegg	10 187	6 388	3 306	7 555	1 946
Renteinntekter	9 889	12 495	13 110	9 568	10 465
- Renteutgifter	30 061	42 334	42 950	40 097	35 431
- Kårutgifter	6 817	5 796	6 864	5 203	5 379
Nettoinntekt	677 204	724 226	918 505	866 492	857 751
Privatforbruk ekskl. skatt	478 876	549 602	553 531	548 530	600 994
Betalte skattar	169 882	189 048	209 672	217 748	223 577

Tabell 11f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	545 238	649 282	550 970	597 406	834 360
Andre krav	146 746	181 484	263 448	202 072	199 627
Omløpsmidlar, jordbruk	54 284	56 385	49 960	48 546	45 516
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	4 880	4 884	5 314	4 790	5 036
Omløpsmidlar, andre næringar	214 831	340 023	305 168	297 256	367 026
Omløpsmidlar i alt	965 978	1 232 459	1 174 860	1 150 533	1 452 035
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	950 381	1 099 040	1 212 394	1 412 731	1 419 060
Anleggsmidlar, skogbruk	34 827	25 718	53 730	55 154	61 396
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	181 064	232 899	258 046	308 664	295 100
Anleggsmidlar, andre næringar	56 677	52 934	60 985	60 019	115 586
Privat, hovudbygningar	542 186	623 880	707 104	797 330	820 711
Privat, anna	149 297	206 561	149 523	242 039	298 331
Anleggsmidlar i alt	1 914 432	2 241 031	2 441 781	2 875 936	3 010 184
Eigedeler i alt	2 880 410	3 473 490	3 617 121	4 026 469	4 462 219
Eigedeler i jordbruket	1 004 248	1 155 425	1 262 354	1 461 277	1 464 576
Kortsiktig gjeld	155 717	180 720	160 975	137 304	198 594
Langsiktig gjeld	842 403	1 059 057	1 085 725	1 159 965	1 183 633
Gjeld i alt	998 120	1 239 777	1 246 700	1 297 269	1 382 227
Endring i året, kroner	84 671	61 614	-101 609	2 551	88 131
Eigenkapital	1 882 291	2 233 713	2 370 422	2 729 201	3 079 992
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin

Tabell 12a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	13	12	12	9	8
Alder på brukar	48	50	48	50	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa		2,2	2,2	2,2	
Grovfôr, daa	227,4	249,1	239,3	252,3	220,5
Anna areal, daa	0,1	0,7		0,7	
Jordbruksareal, daa	227,5	252,0	241,3	255,2	220,5
- herav leigd areal, daa	117,0	128,7	123,1	141,4	123,0
Korn, FEm pr daa		512	133	233	
Grovfôr, FEm pr daa	315	332	363	331	359
Jordbruksareal, FEm pr daa	315	333	362	330	359
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	18,1	19,5	17,6	19,0	18,9
Kumjølk, liter omsett	118 167	133 946	117 927	125 321	132 266
Mjølkekvote	128 650	157 592	134 622	132 452	144 904
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 115	7 455	7 358	7 173	7 608
Storfekjøt, kg omsett	2 741	3 140	2 460	2 909	3 649
Tal avlsgriser	17,2	13,4	15,1	11,4	12,7
Tal smågriskull	47	42	39	37	51
Salbare smågriser	509	457	435	398	712
Tal smågris omsett	301	304	316	220	426
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	19 816	15 915	15 588	16 841	23 391
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 652	2 815	2 605	2 419	2 464
Ektefelle	434	536	504	415	236
Barn under 17 år	27	82	123	6	
Sum familie	3 113	3 432	3 231	2 840	2 700
Leigd arbeid	605	891	747	888	804
Sum timar i jordbruket	3 718	4 323	3 978	3 728	3 504
Sum timar i skogbruket	35	55	34	37	47
Sum timar tilleggsnæring	75	66	83	30	40
Familiens arbeid på nyanlegg	9	23	85	132	27
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 486	1 288	891	1 456	1 606
Oppnådde priser					
Kumjølk, kr pr l	4,79	4,78	5,08	5,31	5,45
Kukjøt, kr pr kg	40,63	44,64	44,50	45,11	44,86
Anna storfekjøt, kr pr kg	43,96	46,93	49,67	47,32	49,87
Smågris for sal, kr pr stk.	854	780	872	1007	922
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,51	24,25	25,71	27,93	28,81
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	42,83	51,32	46,02	22,61	
Ull, kr pr kg	28,88	32,42	26,41	28,00	

Tabell 12b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	5 478	9 376	-2 125	79 840	20 150
Driftsbygningar	-59 789	16 484	96 846	802 051	568 875
Maskinar og reiskap	55 493	39 024	2 401	53 679	47 582
Mjølkekvote (ku og geit)	1 529	3 814	3 369	13 376	25 641
Sum nettoinvesteringar	2 713	68 698	100 491	948 946	662 248

Tabell 12c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Korn		3 045	-2 380		
Andre planteprodukt	10 351	34 898	36 141	21 107	5 594
Planteprodukt i alt	10 351	37 943	33 761	21 107	5 594
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	565 508	639 963	599 211	665 503	720 615
Storfe, livdyr	35 242	40 943	40 456	36 713	35 638
Kuslakt	75 877	108 168	77 215	108 086	147 884
Anna storfeslakt	46 027	49 983	49 058	55 089	82 581
Smågris	257 428	237 165	276 193	222 366	393 085
Slaktegris	502 842	383 917	361 066	446 460	687 990
Avlsgris	25 090	8 634	16 048	12 383	8 850
Ull	661	594	445	59	
Andre inntekter, husdyrhald	5 362	8 710	7 255	2 051	
Husdyrprodukt i alt	1 514 037	1 478 077	1 426 947	1 548 710	2 076 643
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	36 390	41 909	41 250	42 623	38 152
Arealtilskot, grovfôr	44 099	49 674	49 660	47 563	43 307
Arealtilskot, korn		410	650	420	
Arealtilskot, annet	5	235	583	2 140	
Produksjonstillegg, husdyr	100 879	110 077	109 359	106 915	95 912
Botnfrådrag	-3 231	-3 292	-3 000	-6 000	-6 000
Drifts-, grunn og distr.tilskot	195 656	207 429	207 723	218 435	236 878
Beitetilskot	20 570	26 008	22 471	22 912	16 844
Regionale miljøtilskot	7 158	7 102	13 407	9 766	11 137
Refundererte avløyсарutgifter	80 762	82 893	86 051	82 892	77 220
Andre tilskot	5 385	14 517	13 390	17 632	15 184
Tilskot i alt	487 673	536 962	541 543	545 298	528 634
Leigeinntekt, traktor og reiskap	6 746	6 730	8 654	12 880	11 062
Andre inntekter	813	2 500	1 091	647	
Produksjonsinntekter i alt	2 019 620	2 062 212	2 011 996	2 128 642	2 621 933

Tabell 12d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	608 808	609 773	555 770	590 306	719 478
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	15 971	10 343	9 441	18 841	26 027
Såvarer	5 487	8 653	5 000	6 164	8 405
Handelsgjødsel og kalk	39 108	42 148	34 770	41 013	36 800
Plantevernmiddel	2 419	1 675	2 857	2 512	4 400
Konserveringsmiddel	8 247	8 694	8 912	11 393	10 568
Andre forbruksartiklar m.v.	117 413	109 574	119 272	125 079	129 566
Kjøp av dyr	99 422	72 224	104 450	84 571	160 964
Sum variable kostnader	896 875	863 084	840 472	879 879	1 096 208
Faste kostnader					
Leigd arbeid	97 030	119 223	124 668	156 521	102 822
Drivstoff	29 073	31 011	26 952	29 353	27 240
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	21 269	10 578	15 373	10 226	23 619
Vedl.h. driftsbygningar	47 685	59 741	50 399	48 393	76 818
Vedl.h. traktor og maskinar	71 344	67 326	68 187	71 037	63 691
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 475	4 072	3 993	4 139	5 268
Avskr. driftsbygningar	78 120	78 137	85 617	109 415	160 990
Avskr. traktor og maskinar	45 386	53 454	65 403	81 054	80 883
Maskinleige	28 663	28 813	40 784	53 597	59 093
Leige av dyr	71 355	74 763	62 999	90 144	185 341
Leige av kvote	2 817	2 689	2 980	5 050	5 834
Andre faste kostnader	128 811	143 386	125 834	142 425	163 233
Sum faste kostnader	626 028	673 193	673 191	801 354	954 832
Kostnader i alt	1 522 903	1 536 277	1 513 663	1 681 233	2 051 040
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,61	2,30	2,52	2,96	3,08
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,58	1,44	1,87	1,99	1,84
Netto mekaniseringskostnader pr daa	822	766	912	978	1 105

Tabell 12e: Resultatregning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatregning i jordbruket					
Driftoverskot	496 717	525 935	498 332	447 409	570 893
- Renter av jordbruksaktiva 1)	75 135	75 796	89 052	92 359	86 300
Familiens arbeidsforteneste	421 582	450 139	409 280	355 051	484 593
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	241 003	224 618	223 847	215 483	296 987
Lønsevne	518 612	569 363	533 948	511 571	587 415
Lønsevne pr. time	139,48	131,70	134,26	137,24	167,66
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	280 532	262 879	272 791	285 889	338 598
Skattejustert vederlag per årsverk	314 657	292 965	306 043	319 179	373 500
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	496 717	525 935	498 332	447 409	570 893
Driftoverskot, skogbruk	6 169	5 582	1 007	3 489	- 133
Driftoverskot, tilleggsnæringar	26 109	20 697	19 127	16 118	180 324
Driftoverskot, andre næringar	20 631	26 057	16 104		
Lønsinntekt	390 594	345 777	330 706	418 556	483 179
Pensjonar og sjukepengar	13 463	31 175	13 535	20 215	36 369
Gevinst/utbyte verdipapir	50 284	6 185	12 407	12 944	22 070
Familiens arbeid på nyanlegg	1 620	4 303	16 204	45 697	5 099
Renteinntekter	13 367	20 333	27 533	28 937	13 443
- Renteutgifter	48 842	47 298	54 840	35 769	47 625
- Kårutgifter	8 246	10 148	11 731	8 419	11 531
Nettoinntekt	961 391	928 301	868 383	946 022	1 252 088
Privatforbruk ekskl. skatt	568 135	611 539	566 237	600 654	676 748
Betalte skattar	241 892	304 701	212 037	281 998	429 322

Tabell 12f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskott	674 779	833 022	1 001 438	1 383 075	1 207 774
Andre krav	131 501	169 500	212 443	384 018	377 671
Omløpsmidlar, jordbruk	238 741	232 015	259 820	296 258	303 993
Omløpsmidlar, skogbruk	481	521	521	639	790
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	138	150	150	200	150
Omløpsmidlar, andre næringar	304 207	128 566	443 380	669 539	907 900
Omløpsmidlar i alt	1 349 848	1 363 774	1 917 751	2 733 730	2 798 278
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 259 634	2 328 778	2 775 591	4 811 068	4 360 471
Anleggsmidlar, skogbruk	40 737	47 148	56 046	69 982	55 748
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	432 532	392 434	325 816	391 647	420 996
Privat, hovudbygningar	743 841	731 155	598 419	756 777	649 169
Privat, anna	289 205	213 613	226 939	229 566	392 600
Anleggsmidlar i alt	3 765 951	3 713 129	3 982 811	6 259 040	5 878 984
Eigedeler i alt					
Eigedeler i jordbruket	5 115 799	5 076 903	5 900 562	8 992 770	8 677 262
Kortsiktig gjeld	486 147	444 722	544 503	914 499	519 009
Langsiktig gjeld	1 122 860	898 215	1 152 834	934 993	1 636 108
Gjeld i alt					
Endring i året, kroner	50 346	- 4 223	99 905	650 055	385 426
Eigenkapital					
	3 506 791	3 733 966	4 203 224	7 143 278	6 522 145
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau

Tabell 13a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	17	17	17	19	19
Alder på brukar	49	49	49	50	51
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	335,2	354,2	353,3	337,6	377,0
Anna areal, daa	0,3			0,1	0,2
Jordbruksareal, daa	335,5	354,2	353,3	337,0	377,2
- herav leigd areal, daa	97,4	101,4	116,8	118,6	160,1
Grovfôr, FEm pr daa	276	267	306	292	267
Jordbruksareal, FEm pr daa	276	267	306	291	267
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	17,0	17,6	16,8	16,7	17,1
Kumjølk, liter omsett	113 708	119 944	112 290	112 343	118 957
Mjølkekvote	126 418	129 293	128 287	121 220	123 351
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 391	7 428	7 386	7 363	7 626
Storfekjøt, kg omsett	3 729	4 807	4 208	4 002	4 215
Tal vinterfôra sauer (vfs)	82	81	88	83	90
Tal gagnslam pr vfs	1,4	1,5	1,5	1,4	1,5
Kg kjøt pr vfs	28	31	29	31	31
Ull, kg omsett pr vfs	4,1	4,8	4,3	4,3	4,4
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 773	2 606	2 575	2 484	2 524
Ektefelle	409	403	399	382	308
Barn under 17 år	9	6	6	32	20
Sum familie	3 191	3 016	2 980	2 898	2 852
Leigd arbeid	961	1 011	1 034	903	1 017
Sum timar i jordbruket	4 151	4 027	4 014	3 801	3 869
Sum timar i skogbruket	9	8	13	14	13
Sum timar tilleggsnæring	133	121	102	95	96
Familiens arbeid på nyanlegg				35	
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 107	994	1 207	1 492	1 474
Oppnådde priser					
Kumjølk, kr pr l	4,72	4,60	4,87	5,16	5,29
Kukjøt, kr pr kg	39,67	43,10	43,31	46,92	46,99
Anna storfekjøt, kr pr kg	46,29	49,00	50,60	52,32	52,99
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	44,28	47,40	50,28	51,16	45,22
Ull, kr pr kg	32,38	33,71	34,32	37,45	36,62

Tabell 13b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	12 604	7 397	4 260	4 664	11 563
Driftsbygningar	-38 798	-32 406	54 339	32 848	-10 249
Maskinar og reiskap	160	60 629	-19 195	43 930	46 089
Mjølkekvote (ku og geit)	3 218	8 591	12 424	3 364	1 379
Sum nettoinvesteringar	-22 816	44 211	51 828	84 806	48 782

Tabell 13c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	6 881	12 412	12 516	7 390	5 592
Planteprodukt i alt	6 881	12 412	12 516	7 390	5 592
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	536 440	552 299	546 889	579 243	629 642
Storfe, livdyr	42 880	21 230	24 157	25 339	28 652
Kuslakt	78 583	111 067	102 730	98 086	96 826
Anna storfeslakt	108 333	137 946	106 671	125 175	127 153
Sauer, livdyr	13 078	10 958	24 464	15 402	9 002
Saue- og lammeslakt	105 573	119 104	130 652	126 084	118 081
Ull	10 940	13 431	13 269	13 574	14 527
Andre inntekter, husdyrhold	1 806	-3 384	1 669	400	768
Husdyrprodukt i alt	897 633	962 649	950 500	983 303	1 024 651
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	53 267	57 257	56 048	52 213	54 456
Arealtilskot, grovfôr	54 585	57 764	57 428	58 950	61 815
Produksjonstillegg, husdyr	162 530	173 611	183 688	186 954	171 994
Botnfrådrag	-3 075	-3 000	-3 176	-6 000	-6 158
Drifts-, grunn og distr.tilskot	191 536	211 391	224 723	220 763	257 421
Beitetilskot	56 066	58 523	67 419	62 457	61 091
Regionale miljøtilskot	12 374	17 288	19 263	22 311	18 242
Refunderte avløysarutgifter	68 252	81 044	86 227	77 296	85 931
Andre tilskot	8 591	15 975	2 686	2 914	7 318
Tilskot i alt	604 126	669 839	694 306	677 858	712 110
Leigeinntekt, traktor og reiskap	21 772	21 367	21 130	17 475	16 322
Andre inntekter	1 710	941	1 468	12 476	6 227
Produksjonsinntekter i alt	1 532 122	1 667 208	1 679 921	1 698 502	1 764 902

Tabell 13d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	311 166	336 341	342 897	341 862	338 960
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	37 693	33 745	23 428	40 634	48 270
Såvarer	5 814	9 287	6 104	3 956	3 580
Handelsgjødsel og kalk	71 639	72 259	70 267	68 412	64 121
Plantevernmiddel	1 823	1 418	1 622	1 887	1 465
Konserveringsmiddel	9 137	6 314	8 270	7 153	9 026
Andre forbruksartiklar m.v.	78 535	85 117	93 742	93 854	101 627
Kjøp av dyr	35 057	47 438	33 060	35 374	32 281
Variable kostnader i alt	550 864	591 919	579 390	593 132	599 330
Faste kostnader					
Leigd arbeid	129 181	139 288	143 225	123 475	152 062
Drivstoff	31 547	29 334	34 117	30 321	25 570
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	12 450	8 513	10 179	12 096	9 830
Vedl.h. driftsbygningar	53 780	44 882	45 965	51 487	43 394
Vedl.h. traktor og maskinar	64 767	61 778	81 812	70 327	70 341
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 039	2 129	1 892	1 558	2 447
Avskr. driftsbygningar	66 024	67 507	61 405	63 351	68 621
Avskr. traktor og maskinar	81 502	93 595	89 145	94 759	95 580
Maskinleige	29 164	38 168	38 258	38 642	53 751
Andre faste kostnader	105 988	114 704	123 512	114 496	127 903
Faste kostnader i alt	576 442	599 897	629 510	600 512	649 499
Kostnader i alt	1 127 306	1 191 816	1 208 899	1 193 644	1 248 829
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,22	2,36	2,44	2,53	2,58
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,80	1,87	2,35	2,21	2,19
Netto mekaniseringskostnader pr daa	612	632	747	736	690

Tabell 13e: Resultatregning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatregning i jordbruket					
Driftoverskot	404 815	475 392	471 019	504 858	516 073
- Renter av jordbruksaktiva 1)	75 805	78 883	78 079	51 607	55 647
Familiens arbeidsforteneste	329 010	396 509	392 939	453 251	460 426
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	174 976	222 721	224 380	268 458	277 057
Lønsevne	458 191	535 797	536 165	576 726	612 488
Lønsevne pr. time	110,38	133,04	133,57	151,72	158,31
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	224 606	267 643	268 073	293 333	307 197
Skattejustert vederlag per årsverk	253 907	301 057	300 287	326 529	338 437
Rekneskapssam andrag					
Driftoverskot, jordbruk	404 815	475 392	471 021	504 858	516 073
Driftoverskot, skogbruk	- 663	587	1 373	623	11 740
Driftoverskot, tilleggsnæringar	35 223	31 280	27 924	25 053	32 777
Driftoverskot, andre næringar	16 921	- 360	20 252	34 176	25 928
Lønsinntekt	211 812	217 467	273 102	360 315	364 933
Pensjonar og sjukepengar	16 569	26 470	25 612	17 721	24 561
Gevinst/utbyte verdipapir	11 195	6 002	12 472	14 685	12 862
Familiens arbeid på nyanlegg				6 535	2 061
Renteinntekter	9 237	10 423	15 007	14 008	7 362
- Renteutgifter	43 330	49 200	52 993	41 754	41 177
- Kårutgifter	6 363	4 260	5 279	6 290	5 924
Nettoinntekt	650 830	712 264	788 488	929 930	951 196
Privatforbruk ekskl. skatt	442 219	458 057	466 119	542 744	496 559
Betalte skattar	155 249	149 027	195 968	211 991	230 606

Tabell 13f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	581 689	569 152	630 155	697 976	809 083
Andre krav	178 572	193 886	356 939	372 604	361 775
Omløpsmidlar, jordbruk	174 046	185 036	175 385	171 702	180 793
Omløpsmidlar, skogbruk	519	519	519	464	464
Omløpsmidlar, andre næringar	92 216	126 714	164 175	232 055	248 926
Omløpsmidlar i alt	1 027 042	1 075 307	1 327 173	1 474 801	1 601 041
Aleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 349 569	2 473 661	2 460 706	2 462 686	2 633 533
Anleggsmidlar, skogbruk	105 151	107 031	106 166	100 584	101 193
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	207 382	216 548	155 917	152 508	123 112
Anleggsmidlar, andre næringar	138 566	142 419	150 744	147 643	166 699
Privat, hovudbygningar	517 926	543 184	661 731	745 075	730 266
Privat, anna	127 344	147 074	172 055	200 708	265 883
Anleggsmidlar i alt	3 445 938	3 629 917	3 707 320	3 809 203	4 020 686
Eigedeler i alt	4 472 980	4 705 224	5 034 493	5 284 004	5 621 727
Eigedeler i jordbruket	2 523 615	2 658 697	2 636 091	2 634 388	2 814 326
Kortsiktig gjeld	298 357	280 175	346 886	447 702	415 448
Langsiktig gjeld	1 122 481	1 252 729	1 289 876	1 081 661	1 239 418
Gjeld i alt	1 420 838	1 532 904	1 636 762	1 529 363	1 654 866
Endring i året, kroner	17 723	27 502	110 446	37 627	19 389
Eigenkapital	3 052 141	3 172 320	3 397 731	3 754 642	3 966 861
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, driftsformer, frukt

Tabell 14a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk i gruppa	23	23	23	24	23
Alder på brukar	52	52	53	53	53
Arealfordeling dekar					
Eple, daa	23,1	21,1	20,5	22,0	23,6
Pærer, daa	2,0	1,9	1,9	2,0	2,1
Plommer, daa	12,5	13,6	13,6	14,0	13,8
Søtkirsebær, daa	3,0	3,1	3,0	3,0	2,3
Bær, daa	5,9	6,3	7,1	7,0	6,6
Frukt og bær i alt, daa	46,6	46,0	46,1	47,7	48,4
Grovfôr i alt, daa	15,8	11,8	11,4	11,5	12,1
Jorbruksareal i alt, daa	63,0	58,6	59,3	61,1	62,0
Leigd areal, daa	13,9	13,2	13,5	13,0	11,7
Avling per dekar					
Grovfôr i alt, FEm per daa	217	220	314	207	167
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	228	239	348	207	167
Eple, kg/daa	1 144	842	1 522	696	1 217
Pærer, kg/daa	574	324	1 013	414	483
Plommer, kg/daa	302	471	474	272	318
Moreller, kg/daa	409	400	510	168	437
Bringingebær, kg/daa	959	546	869	819	822
Husdyrproduksjon					
Vinterfora sauer	9	6	5	6	6
Kg kjøtt per vf sau	25	26	26	28	29
Ull, kg omsett	36	31	23	25	23
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 546	1 492	1 432	1 426	1 474
Ektefelle	164	148	146	153	133
Barn under 17 år	7	15	3	7	8
Sum familie	1 717	1 656	1 582	1 586	1 614
Leigd arbeid	1 548	1 259	1 597	1 460	1 461
Leigd arbeid, ubetalt	268	321	311	317	501
Timar jordbruket	3 533	3 236	3 490	3 362	3 576
Timar skogbruket	10	22	5	9	11
Timar nyanlegg	69	48	51	44	29
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Eple kl. I, kr per kg	9,42	10,55	10,11	10,54	10,55
Pærer kl. I, kr per kg	10,09	11,71	11,85	11,56	11,30
Plommer kl. I, kr per kg	24,45	23,60	23,36	22,98	22,98
Søtkirsebær kl. I, kr per kg	48,68	46,70	47,09	53,74	50,54
Bringingebær	35,96	36,11	36,68	36,69	35,45
Sau- og lammekjøtt	40,85	45,69	46,68	45,68	49,36
Ull	30,77	32,80	28,02	33,25	32,01

Tabell 14b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	37 210	21 530	73 294	58 124	53 420
Driftsbygningar	-7 605	17 387	39 864	-25 468	-832
Maskinar og reiskap	31 059	-16 982	20 928	38 183	29 047
Sum nettoinvesteringar	60 663	21 916	134 086	70 839	81 635

Tabell 14c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Frukt	543 908	490 908	704 637	455 944	584 685
Andre planteprodukt	63 377	29 867	27 951	31 654	35 844
Planteprodukt i alt	607 285	520 775	732 588	487 598	620 529
Husdyrprodukt					
Sau, livdyr og slakt	10 567	7 936	6 870	7 383	8 076
Ull	1 117	1 020	643	842	743
Andre innt. husdyrhald	3 694	3 301	5 559	3 950	7 712
Husdyrprodukt i alt	16 751	12 257	13 072	12 175	16 531
Tilskot					
Arealtilskot, grovfôr	2 948	2 022	2 026	1 790	1 746
Areal, frukt og grønt	45 446	52 781	53 223	66 217	70 167
Kulturlandskapstilskot	11 435	10 460	10 428	10 188	10 490
Prod. tillegg, husdyr	11 534	8 109	9 744	9 841	7 635
Botnfrådrag	-3 000	-3 130	-3 174	-6 127	-6 261
Ref. avløysarutgifter	4 631	3 947	2 473	3 810	2 366
Pristilskot	125 917	128 451	165 393	114 015	164 957
Andre tilskot og trygder	32 131	29 677	33 908	61 145	89 253
Tilskot i alt	231 042	232 317	274 021	260 879	340 353
Leigeinntekter traktor og reiskap	7 191	7 821	10 353	7 407	3 206
Traktor i skogen	808	877	2 782	1 749	310
Anna	2 335	8 374	26 452	24 222	6 032
Produksjonsinntekter i alt	884 687	802 236	1 059 268	794 030	986 961

Tabell 14d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	6 608	3 173	3 310	2 827	2 291
Andre fôrkostnader	1 116	1 085	472	1 069	1 148
Såvarer	15 282	10 061	3 256	2 955	4 199
Handelsgjødsel og kalk	14 816	12 261	13 504	15 181	15 986
Konserveringsmidlar	142	189	174	202	180
Kjøp av dyr	1 579	1 775	866	419	1 909
Forbr.art. og diverse	88 096	75 987	98 609	87 223	82 336
Variable kostnader i alt	127 638	104 531	120 191	109 876	108 049
Faste kostnader					
Leigd arbeid	191 344	162 867	205 456	200 105	202 031
Drivstoff	15 064	10 429	12 192	10 476	11 818
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanl.	10 700	9 658	8 427	11 627	12 093
Vedl. hald driftsbygningar	8 875	15 513	9 368	9 540	13 662
Vedl. hald traktor og maskiner	35 191	30 634	34 545	36 688	40 645
Avskrivningar	66 087	69 746	74 834	78 602	84 217
Maskinleige	14 902	16 471	18 278	16 902	14 359
Andre kostnader	70 990	71 912	75 581	84 048	84 225
Faste kostnader i alt	413 154	387 230	438 681	447 988	463 050
Kostnader i alt	540 792	491 781	558 872	557 864	571 099

Tabell 14e: Resultatrekning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	343 895	310 474	500 394	236 166	415 862
- Renter av aktiva i jordbruket	27 700	31 977	34 313	24 402	25 295
Familiens arb. fortjeneste ¹⁾	316 195	278 497	466 091	211 764	390 567
Familiens arb. fortjeneste per årsverk	293 912	259 894	454 434	204 689	340 708
Lønsevne i alt	507 539	441 364	671 537	411 869	592 598
Lønsevne per time	143,66	136,39	192,47	122,51	165,72
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	271 666	259 914	364 703	231 500	311 549
Skattejustert vederlag per årsverk	301 065	290 680	396 316	260 969	339 613
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	343 895	310 474	500 394	236 166	415 862
Driftsoverskot, skogbruk	5 774	-1 464	17 544	17 538	10 310
Driftsoverskot, tilleggsnæring	80 581	81 057	74 327	94 748	54 898
Driftsoverskot, anna næring	17 255	49 320	26 148	35 242	38 518
Lønsinntekt	363 546	360 549	434 040	397 915	414 359
Pensjoner og sykepengar	59 164	60 072	63 902	72 653	68 023
Andre kapitalinntekter	3 981	6 959	9 568	3 622	5 129
Arbeid nyanlegg	12 095	8 406	9 347	11 559	5 593
Renteinntekter	16 832	24 944	32 377	20 427	15 360
- Renteutgifter	53 092	67 926	62 514	55 540	50 488
- Kår	8 411	7 342	8 826	8 471	7 881
Nettoinntekt	841 882	825 048	1 096 308	825 858	969 682
Privatforbruk eks. skatt	470 407	599 629	651 361	526 382	577 096
Skatt	206 851	194 853	206 477	240 138	218 746

¹⁾ Inkluderer arbeidsfortjeneste for ubetalt arbeid

Tabell 14f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar/bankinnskot	806 135	1 139 283	1 302 138	1 160 060	1 152 539
Andre krav	340 531	374 818	495 430	561 508	501 386
Omløpsmidlar jordbruket	11 646	11 702	12 127	10 671	11 409
Omløpsmidlar tilleggsnæring	129 723	193 228	208 576	259 965	260 367
Omløpsmidlar anna næring	150 474	257 843	335 319	351 787	404 078
Omløpsmidlar i alt	1 438 549	1 976 874	2 353 590	2 343 991	2 329 779
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar jordbruk	943 516	1 064 888	1 199 139	1 244 402	1 293 971
Anleggsmidlar skogbruk	39 951	42 443	41 886	59 392	86 074
Anleggsmidlar tilleggsnæring	495 761	351 679	436 190	514 640	490 365
Anleggsmidlar anna næring	20 876	38 057	98 764	96 512	71 704
Hovudbygning	723 282	805 150	783 084	782 117	747 264
Privat	256 304	427 133	400 448	417 755	309 969
Anleggsmidlar i alt	2 479 690	2 729 349	2 959 511	3 114 818	2 999 347
Eigedelar i jordbruket	955 162	1 076 590	1 211 266	1 255 073	1 305 380
Eigedelar i alt	3 918 239	4 706 224	5 313 101	5 458 809	5 329 126
Kortsiktig gjeld	247 049	321 884	385 728	334 948	335 794
Langsiktig gjeld	1 204 891	1 185 195	1 372 640	1 489 978	1 406 063
Eigenkapital	2 466 299	3 199 145	3 554 733	3 633 822	3 587 269

Mjølkeproduksjon. Storleikgruppe under 20 årskyr

Tabell 15a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	46	40	38	36	35
Alder på brukar	52	51	51	53	53
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	218,5	190,8	214,5	217,9	231,4
Anna areal, daa	4,7	5,0	0,3	1,2	0,9
Jordbruksareal, daa	223,3	195,8	214,8	219,1	232,3
- herav leigd areal, daa	88,0	71,3	98,8	98,7	103,0
Grovfôr, FEm pr daa	349	314	341	331	311
Jordbruksareal, FEm pr daa	349	315	340	329	310
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	15,2	14,3	14,2	15,0	15,4
Kumjøl, liter omsett	97 577	88 310	88 646	93 581	95 591
Mjølkekvote	114 989	100 224	102 200	102 203	100 687
Produsert mjøl, kg	7 053	6 837	6 925	6 923	7 017
Storfekjø, kg omsett	2 971	2 509	2 688	2 595	2 572
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 284	2 152	2 190	2 155	2 146
Ektefelle	324	367	369	430	388
Barn under 17 år	14	29	31	15	8
Sum familie	2 623	2 549	2 590	2 601	2 541
Leigd arbeid	595	563	535	582	576
Sum timar i jordbruket	3 217	3 112	3 126	3 183	3 117
Sum timar i skogbruket	33	40	27	33	36
Sum timar tilleggsnæring	101	96	70	63	51
Familiens arbeid på nyanlegg	26	8	24	21	22
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 130	1 182	1 144	1 310	1 282
Oppnådde prisar					
Kumjøl, kr pr l	4,78	4,68	4,91	5,32	5,42
Kukjø, kr pr kg	39,83	41,73	43,66	45,93	46,34
Anna storfekjø, kr pr kg	44,35	47,07	49,10	49,11	50,96

Tabell 15b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	-1 010	8 967	8 243	13 599	42 072
Driftsbygningar	82 801	-24 812	-15 135	-19 608	7 155
Maskinar og reiskap	-2 324	41 814	48 229	48 922	23 552
Mjølkekvote (ku og geit)	6 729	6 064	4 503	1 328	7 658
Sum nettoinvesteringar	86 196	32 033	45 840	44 241	80 437

Tabell 15c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	18 868	11 088	22 559	7 967	12 984
Planteprodukt i alt	18 868	11 088	22 559	7 967	12 984
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	466 584	413 583	435 487	497 462	518 297
Storfe, livdyr	27 804	33 260	30 161	35 886	51 155
Kuslakt	75 024	67 551	74 507	82 216	75 303
Anna storfeslakt	66 097	48 620	57 990	52 011	63 979
Andre inntekter, husdyrhald	5 319	4 997	5 454	2 331	4 890
Husdyrprodukt i alt	640 828	568 011	603 599	669 906	713 624
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	39 699	35 196	37 246	36 953	37 723
Arealtilskot, grovfôr	45 216	40 866	43 408	41 725	74 217
Arealtilskot, annet	1 234	1 384	21	22	0
Produksjonstillegg, husdyr	84 614	78 501	81 641	79 087	79 510
Botnfrådrag	-3 076	-3 075	-3 000	-6 000	-6 171
Driftstillegg mjølk ku	111 000	116 000	121 114	124 997	124 770
Distriktstilskot storfe	53 248	49 765	56 371	56 735	58 475
Distriktstilskot sau	767	671	655	538	661
Grunntilskot sau	370	381	362	340	1 065
Beitetilskot	20 566	18 855	21 450	20 370	20 105
Regionale miljøtilskot	8 864	6 968	8 752	9 122	8 990
Refunderte avløysarutgifter	70 613	64 054	66 625	69 415	66 804
Andre tilskot	9 152	11 080	18 040	13 644	13 229
Tilskot i alt	442 267	420 646	452 685	446 946	447 980
Leigeinntekt, traktor og reiskap	8 806	8 039	9 838	14 266	14 832
Andre inntekter	2 860	2 823	431	2 453	1 574
Produksjonsinntekter i alt	1 113 629	1 010 607	1 089 112	1 141 538	1 190 994

Tabell 15d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	194 030	171 892	186 310	192 926	197 782
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	13 222	22 309	15 119	15 598	15 671
Såvarer	4 344	4 999	3 513	2 731	3 326
Handelsgjødsel og kalk	41 533	37 990	40 022	42 308	39 692
Plantevernmiddel	1 507	1 413	1 277	1 571	1 365
Konserveringsmiddel	8 167	7 139	7 892	7 608	8 055
Andre forbruksartiklar m.v.	58 369	55 958	65 244	72 801	81 578
Kjøp av dyr	16 057	6 738	25 050	16 504	16 265
Sum variable kostnader	337 229	308 438	344 427	352 047	363 734
Faste kostnader					
Leigd arbeid	94 886	86 293	80 947	86 678	86 334
Drivstoff	19 575	18 699	21 196	22 264	22 201
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	8 850	9 873	8 002	8 717	13 526
Vedl.h. driftsbygningar	30 675	24 798	23 800	33 606	35 404
Vedl.h. traktor og maskinar	51 807	42 425	50 946	51 565	53 720
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 849	1 530	1 616	1 735	1 711
Avskr. driftsbygningar	42 069	37 556	38 911	44 241	44 891
Avskr. traktor og maskinar	41 762	42 282	48 853	54 120	57 669
Maskinleige	31 568	13 203	30 512	21 271	22 873
Andre faste kostnader	100 434	97 562	94 704	99 799	103 306
Sum faste kostnader	423 475	374 221	399 487	423 996	441 635
Kostnader i alt	760 704	682 659	743 914	776 043	805 368
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,87	1,92	2,10	2,00	2,10
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,50	1,34	1,73	1,54	1,58
Netto mekaniseringskostnader pr daa	654	606	714	657	650

Tabell 15e: Resultatrekning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	352 925	327 948	345 198	365 497	385 626
- Renter av jordbruksaktiva 1)	44 842	43 985	46 284	34 602	35 474
Familiens arbeidsforteneste	308 083	283 962	298 214	330 895	350 152
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	208 905	197 628	205 613	221 830	242 850
Lønsevne	402 969	370 256	379 861	417 572	436 485
Lønsevne pr. time	125,25	118,99	121,52	131,19	140,02
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	243 925	237 281	242 383	253 883	269 875
Skattejustert vederlag per årsverk	281 881	256 012	281 205	289 308	304 945
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	352 925	327 948	345 198	365 497	385 626
Driftsoverskot, skogbruk	16 215	- 1 021	7 874	1 651	19 536
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	24 150	18 667	22 503	24 975	18 604
Driftsoverskot, andre næringar	18 932	6 413	13 332	25 067	9 925
Lønsinntekt	291 801	327 229	324 356	374 981	382 926
Pensjonar og sjukepengar	44 772	62 189	50 187	47 965	67 772
Gevinst/utbyte verdipapir	22 200	22 403	21 139	25 692	8 495
Familiens arbeid på nyanlegg	5 001	1 367	4 432	7 811	4 625
Renteinntekter	16 175	26 546	16 351	12 769	9 413
- Renteutgifter	41 368	29 910	33 568	29 016	32 793
- Kårutgifter	8 137	5 955	4 484	4 789	6 268
Nettoinntekt	742 667	755 876	767 320	852 603	867 682
Privatforbruk ekskl. skatt	436 791	448 539	437 398	507 615	541 906
Betalte skattar	172 828	187 758	216 803	202 449	225 172

Tabell 15f: Balanse og arbeidskapital per 31.12

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskott	573 636	739 170	655 945	773 642	798 462
Andre krav	173 714	231 526	282 405	257 731	256 863
Omløpsmidlar, jordbruk	138 057	115 435	141 904	139 320	139 810
Omløpsmidlar, skogbruk	459	615	1 761	1 458	1 471
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	398	714	528	260	
Omløpsmidlar, andre næringar	410 041	527 398	389 715	507 780	541 103
Omløpsmidlar i alt	1 296 305	1 614 858	1 472 258	1 680 191	1 737 709
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 410 601	1 367 775	1 436 928	1 618 806	1 680 887
Anleggsmidlar, skogbruk	70 606	71 668	68 002	71 814	53 425
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	103 225	118 159	112 887	65 732	44 880
Privat, hovudbygningar	427 089	487 467	609 885	615 171	763 923
Privat, anna	163 809	208 532	204 424	198 655	220 049
Anleggsmidlar i alt	2 196 105	2 257 572	2 439 170	2 573 743	2 771 245
Eigedeler i alt					
Eigedeler i jordbruket	3 492 410	3 872 430	3 911 428	4 253 934	4 508 954
Kortsiktig gjeld	398 242	248 179	260 294	193 720	228 316
Langsiktig gjeld	753 129	650 249	786 929	850 744	1 022 021
Gjeld i alt	1 151 371	898 428	1 047 223	1 044 464	1 250 337
Endring i året, kroner	107 096	3 594	70 800	-35 390	104 995
Eigenkapital	2 343 040	2 974 003	2 864 205	3 209 470	3 258 618
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

Mjølkeproduksjon, storleikgruppe 20-29,9 årskyr

Tabell 16a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	14	13	12	14	21
Alder på brukar	51	49	48	47	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	1,4				0,6
Grovfôr, daa	296,2	281,3	304,6	339,4	327,9
Anna areal, daa	0,5	1,2	1,3	1,3	1,2
Jordbruksareal, daa	298,1	282,5	305,9	340,7	329,7
- herav leigd areal, daa	113,4	135,2	164,8	198,3	180,7
Korn, FEm pr daa	210				429
Grovfôr, FEm pr daa	357	344	371	354	369
Jordbruksareal, FEm pr daa	355	343	370	353	367
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	24,9	24,3	23,3	23,7	24,5
Kumjøl, liter omsett	160 140	177 429	169 606	180 177	184 504
Mjølkekvote	191 071	206 242	182 150	193 028	191 553
Produsert mjøl, kg	6 984	7 911	7 948	8 274	8 291
Storfekjøtt, kg omsett	4 638	4 874	4 524	5 093	5 156
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 091	2 026	1 963	2 279	2 185
Ektefelle	706	440	389	220	377
Barn under 17 år	23	11	53		14
Sum familie	2 819	2 477	2 414	2 499	2 576
Leigd arbeid	800	683	930	799	942
Sum timar i jordbruket	3 619	3 160	3 344	3 297	3 517
Sum timar i skogbruket	54	74	104	38	44
Sum timar tilleggsnæring	198	281	132	79	92
Familiens arbeid på nyanlegg	60	88	132	95	107
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 158	938	1 158	1 023	989
Oppnådde prisar					
Kumjøl, kr pr l	4,82	4,61	4,82	5,25	5,47
Kukjøtt, kr pr kg	40,12	43,02	44,45	45,52	45,76
Anna storfekjøtt, kr pr kg	49,56	52,36	52,60	52,60	53,44

Tabell 16b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	24 253	7 068	2 713	19 623	18 787
Driftsbygningar	-30 820	906 591	219 549	29 912	77 786
Maskinar og reiskap	32 385	65 082	35 279	49 990	91 496
Mjølkekvote (ku og geit)	12 762	93 064	40 112	40 931	65 986
Sum nettoinvesteringar	38 580	1 071 805	297 653	140 456	254 055

Tabell 16c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	16 425	12 878	45 184	11 005	21 893
Planteprodukt i alt	16 425	12 878	45 184	11 005	21 893
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	772 232	817 070	817 140	946 451	1 010 076
Storfe, livdyr	34 936	31 103	27 724	31 993	53 566
Kuslakt	131 451	141 750	119 085	131 643	148 116
Anna storfeslakt	105 269	117 372	113 853	177 380	131 871
Andre inntekter, husdyrhald	20 450	5 603	9 591	8 988	8 822
Husdyrprodukt i alt	1 064 338	1 112 898	1 087 393	1 296 455	1 352 451
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	50 877	46 683	51 953	56 690	56 474
Arealtilskot, grovfôr	54 866	51 477	54 813	64 005	63 826
Arealtilskot, korn	615				227
Arealtilskot, annet	37				161
Produksjonstillegg, husdyr	114 363	110 905	109 630	115 328	114 493
Botnfrådrag	-3 000	-3 000	-3 583	-6 000	-6 619
Driftstillegg mjølk ku	111 000	116 000	122 125	128 491	126 806
Distriktstilskot storfe	85 060	99 045	103 502	118 041	116 414
Distriktstilskot sau	590	371	638	627	562
Grunntilskot sau	490	298	522	555	1 501
Beitetilskot	25 940	27 409	29 054	30 335	31 895
Regionale miljøtilskot	8 696	8 042	4 479	5 866	10 878
Refunderte avløysarutgifter	83 342	77 414	75 089	73 612	82 298
Andre tilskot	18 128	7 186	5 284	5 790	9 993
Tilskot i alt	551 004	541 830	553 506	593 340	608 909
Leigeinntekt, traktor og reiskap	42 698	52 361	27 930	20 070	45 570
Andre inntekter	5 701	11 010	8 918	3 170	5 143
Produksjonsinntekter i alt	1 680 166	1 730 977	1 722 931	1 924 040	2 033 966

Tabell 16d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable kostnader					
Kraftfôr	311 144	357 594	336 385	383 306	372 947
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	28 732	28 530	8 989	12 665	18 384
Såvarer	4 986	11 199	5 503	5 760	6 697
Handelsgjødsel og kalk	53 824	63 630	61 161	62 539	77 327
Plantevernmidler	2 677	1 578	4 712	2 279	2 642
Konserveringsmidler	16 213	15 258	9 940	6 970	11 794
Andre forbruksartiklar m.v.	93 876	104 093	94 018	116 413	133 952
Kjøp av dyr	20 208	16 616	23 259	43 215	32 892
Variable kostnader i alt	531 660	598 498	543 967	633 147	656 635
Faste kostnader					
Leigd arbeid	109 426	96 506	120 379	121 928	142 422
Drivstoff	32 033	37 456	29 187	37 773	39 335
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	17 438	12 154	15 529	10 582	9 961
Vedl.h. driftsbygningar	46 693	35 699	47 253	59 258	62 975
Vedl.h. traktor og maskinar	79 858	74 339	66 934	78 332	93 686
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 355	4 862	3 577	3 027	3 452
Avskr. driftsbygningar	77 073	113 958	94 212	90 513	97 845
Avskr. traktor og maskinar	72 659	77 813	75 691	76 118	78 630
Maskinleige	60 122	76 359	64 790	100 777	107 625
Leige av kvote	6 244	6 312	9 612	11 036	7 463
Andre faste kostnader	123 060	131 956	131 955	147 762	156 041
Faste kostnader i alt	628 961	667 414	659 119	737 106	799 435
Kostnader i alt	1 160 621	1 265 912	1 203 086	1 370 253	1 456 070
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,08	2,42	2,01	2,37	2,37
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,37	1,32	1,34	1,58	1,55
Netto mekaniseringskostnader pr daa	738	830	744	836	870

Tabell 16e: Resultatrekning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	519 546	465 065	519 844	553 787	577 985
- Renter av jordbruksaktiva 1)	85 822	103 167	87 067	60 250	67 230
Familiens arbeidsforteneste	433 724	361 898	432 777	493 537	510 665
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	261 608	244 078	283 515	335 581	335 881
Lønsevne	543 149	458 405	553 156	615 464	653 088
Lønsevne pr. time	150,08	145,05	165,41	186,66	185,67
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	294 806	287 168	334 343	356 649	354 372
Skattejustert vederlag per årsverk	333 325	327 523	367 857	394 541	385 587
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	519 546	465 065	519 844	553 787	577 985
Driftoverskot, skogbruk	20 316	- 4 123	8 586	1 786	9 808
Driftoverskot, tilleggsnæringar	70 744	112 912	31 757	64 065	64 493
Driftoverskot, andre næringar	4 063	13 919	6 810	7 518	9 287
Lønsinntekt	262 196	229 483	327 854	260 894	285 903
Pensjonar og sjukepengar	12 246	49 510	25 029	11 465	4 368
Gevinst/utbyte verdipapir	4 015	6 887	7 824	6 330	5 173
Familiens arbeid på nyanlegg	10 505	15 865	24 447	17 618	25 414
Renteinntekter	13 634	14 656	17 766	11 153	6 683
- Renteutgifter	85 204	126 076	66 493	73 332	76 608
- Kårutgifter	10 586	9 939	8 468	5 435	4 638
Nettoinntekt	821 474	768 157	894 955	855 850	907 778
Privatforbruk ekskl. skatt	460 152	418 239	501 431	511 385	620 293
Betalte skattar	235 695	188 008	203 512	178 460	187 316

Tabell 16f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	1 042 882	1 198 423	1 012 180	1 016 601	756 576
Andre krav	163 721	231 490	293 728	286 896	262 775
Omløpsmidlar, jordbruk	177 600	179 720	209 201	249 764	249 367
Omløpsmidlar, skogbruk		142	42	36	24
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	4 429	3 662		93	57
Omløpsmidlar, andre næringar	680 579	776 038	867 136	786 405	572 853
Omløpsmidlar i alt	2 069 211	2 389 475	2 382 287	2 339 795	1 841 652
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 716 065	3 808 791	2 870 071	2 854 364	3 250 907
Anleggsmidlar, skogbruk	44 632	52 385	58 935	98 411	155 049
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	124 438	233 408	218 135	67 142	74 508
Anleggsmidlar, andre næringar		58 371	61 344	58 862	37 521
Privat, hovudbygningar	383 461	638 653	684 401	774 020	706 497
Privat, anna	199 680	161 777	219 867	193 776	155 925
Anleggsmidlar i alt	3 468 276	4 953 385	4 112 753	4 046 575	4 380 407
Eigedeler i alt	5 537 487	7 342 860	6 495 040	6 386 370	6 222 059
Eigedeler i jordbruket	2 893 665	3 988 511	3 079 272	3 104 128	3 500 274
Kortsiktig gjeld	353 699	645 964	468 925	691 802	762 002
Langsiktig gjeld	1 732 600	2 644 604	1 563 638	1 775 336	1 895 663
Gjeld i alt	2 086 299	3 290 568	2 032 562	2 467 138	2 657 665
Endring i året, kroner	- 4 222	1 108 569	- 22 033	176 082	184 071
Eigenkapital	3 451 188	4 052 292	4 462 476	3 919 232	3 564 394

1) Kalkulasjonsrente

Mjølkeproduksjon, storleikgruppe frå og med 30 årskyr

Tabell 17a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Tal bruk	10	12	16	20	19
Alder på brukar	48	48	48	48	46
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	21,0	15,4			
Grovfôr, daa	538,1	486,0	467,3	438,3	522,6
Anna areal, daa	0,1	0,1			3,1
Jordbruksareal, daa	559,2	501,5	467,3	438,3	525,7
- herav leigd areal, daa	207,4	198,7	216,4	198,5	278,5
Korn, FEm pr daa	162	163			
Grovfôr, FEm pr daa	396	389	455	474	422
Jordbruksareal, FEm pr daa	387	382	455	474	419
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	45,9	44,2	40,2	42,8	46,3
Kumjøl, liter omsett	320 907	312 721	286 284	311 369	358 022
Mjølkekvote	338 801	323 515	327 557	333 953	364 985
Produsert mjøl, kg	7 641	7 651	7 802	7 951	8 434
Storfekjøtt, kg omsett	11 908	12 014	8 751	8 528	10 690
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	3 093	2 870	2 579	2 555	2 661
Ektefelle	415	459	473	310	204
Barn under 17 år	10	12	50	44	39
Sum familie	3 518	3 341	3 102	2 908	2 904
Leigd arbeid	1 553	1 635	1 318	1 517	1 499
Sum timar i jordbruket	5 072	4 975	4 420	4 425	4 403
Sum timar i skogbruket	3	3	13	20	22
Sum timar tilleggsnæring	61	60	191	156	170
Familiens arbeid på nyanlegg	50	23	53	47	20
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	905	1 128	983	1 013	857
Oppnådde prisar					
Kumjøl, kr pr l	4,80	4,68	4,87	5,25	5,35
Kukjøtt, kr pr kg	40,61	46,19	43,14	45,66	46,86
Anna storfekjøtt, kr pr kg	46,74	47,67	51,53	51,42	52,35

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 17b: Nettoinvesteringar

År	2012	2013	2014	2015	2016
Jord, grøfter og vassanlegg	-1 880	11 566	19 354	107 521	167
Driftsbygningar	-20 446	-15 082	-31 379	659 786	-301 252
Maskinar og reiskap	152 612	36 137	92 931	178 964	148 477
Mjølkekvote (ku og geit)	50 956	11 262	35 887	28 766	23 169
Sum nettoinvesteringar	181 242	43 883	116 793	975 037	-129 439

Tabell 17c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	17 578	32 091	34 815	60 305	28 649
Planteprodukt i alt	17 578	32 091	34 815	60 305	28 649
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	1 540 468	1 462 738	1 394 731	1 636 170	1 913 737
Storfe, livdyr	41 343	58 450	51 522	60 607	65 064
Kuslakt	227 799	253 051	215 572	252 167	293 900
Anna storfeslakt	358 727	336 222	257 390	279 817	304 672
Andre inntekter, husdyrhald	-201	-246	5 909	2 229	3 194
Husdyrprodukt i alt	2 168 136	2 110 215	1 925 124	2 230 990	2 580 567
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	94 904	88 533	79 029	75 966	82 942
Arealtilskot, grovfôr	74 217	71 872	68 569	84 039	96 003
Arealtilskot, korn	5 043	4 305	2 844		
Produksjonstillegg, husdyr	159 905	156 734	151 728	153 180	158 462
Botnfrådrag	-3 650	-3 958	-3 563	-6 600	-6 947
Driftstillegg mjølk ku	111 000	116 688	122 534	125 503	124 770
Distrikstilskot storfe	192 517	204 405	190 745	193 926	228 422
Distrikstilskot sau	215		208	139	167
Grunntilskot sau	95		153	106	499
Beitetilskot	42 784	46 479	46 700	42 353	41 796
Regionale miljøtilskot	6 304	9 829	19 680	17 901	13 913
Refunderte avløysarutgifter	68 225	69 965	75 833	81 829	81 723
Andre tilskot	3 292	14 146	2 176		7 707
Tilskot i alt	754 851	778 998	756 636	768 342	829 456
Leigeinntekt, traktor og reiskap	9 482	13 060	54 082	47 112	24 933
Andre inntekter	14 200	195	700	3 801	3 617
Produksjonsinntekter i alt	2 964 247	2 934 559	2 771 357	3 110 550	3 467 222

Tabell 17d: Kostnader per bruk

År	2012	2013	2014	2015	2016
Variable Kostnader					
Kraftfôr	664 312	654 737	636 983	698 200	782 316
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	85 322	107 703	67 700	48 504	64 705
Såvarer	12 581	13 560	9 839	14 887	9 783
Handelsgjødsel og kalk	112 358	102 648	89 887	91 752	107 583
Plantevernmiddel	3 656	2 841	4 280	2 226	2 946
Konserveringsmiddel	15 472	11 878	15 618	17 233	22 478
Andre forbruksartiklar m.v.	150 238	174 763	188 884	195 491	216 860
Kjøp av dyr	72 203	62 649	41 266	57 746	63 295
Sum variable kostnader	1 116 142	1 130 779	1 054 457	1 126 039	1 269 966
Faste kostnader					
Leigd arbeid	149 738	165 618	141 223	168 385	173 073
Drivstoff	73 886	77 776	75 096	63 233	75 822
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	18 072	17 200	23 556	11 368	9 251
Vedl.h. driftsbygningar	92 829	107 316	96 971	82 283	143 324
Vedl.h. traktor og maskinar	129 173	131 775	105 631	120 929	135 647
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 630	2 206	2 977	2 816	2 374
Avskr. driftsbygningar	172 501	178 671	203 898	270 035	303 486
Avskr. traktor og maskinar	103 326	105 127	100 668	115 895	121 944
Maskinleige	145 238	134 532	152 528	145 269	132 142
Leige av dyr og bygningar	1 360	- 1 956	875	700	3 789
Leige av kvote	14 573	11 592	9 895	17 038	29 683
Andre faste kostnader	198 045	212 263	206 261	216 353	231 312
Sum faste kostnader	1 101 371	1 142 120	1 119 579	1 214 304	1 361 847
Kostnader i alt	2 217 513	2 272 899	2 174 036	2 340 343	2 631 814
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,15	2,41	1,91	2,01	2,10
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,45	1,48	1,42	1,34	1,29
Netto mekaniseringskostnader pr daa	832	921	867	954	879

Tabell 17e: Resultatrekning

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	746 734	661 660	597 321	770 207	835 407
- Renter av jordbruksaktiva 1)	184 716	181 654	197 514	155 478	174 231
Familiens arbeidsforteneste	562 018	480 006	399 807	614 729	661 176
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	239 751	213 593	199 468	315 601	344 883
Lønsevne	711 757	645 624	541 031	783 114	834 249
Lønsevne pr. time	140,34	129,76	122,41	176,98	189,49
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	274 311	256 093	250 343	321 426	354 276
Skattejustert vederlag per årsverk	301 435	282 290	276 656	349 670	381 763
Rekneskapsam andrag					
Driftoverskot, jordbruk	746 734	661 660	597 321	770 207	835 407
Driftoverskot, skogbruk	23 761	2 855	- 496	- 3 009	15 353
Driftoverskot, tilleggsnæringar	26 568	38 992	107 931	110 686	67 330
Driftoverskot, andre næringar	- 13 021	9 045	1 696	15 482	30 094
Lønsinntekt	230 426	283 754	240 392	277 266	228 082
Pensjonar og sjukepengar				5 487	12 988
Gevinst/utbyte verdipapir	6 029	27 102	28 833	35 782	16 195
Familiens arbeid på nyanlegg	13 302	4 097	9 860	8 607	3 724
Renteinntekter	14 495	16 383	11 563	7 252	5 329
- Renteutgifter	177 254	172 353	176 910	211 546	204 485
- Kårutgifter	11 292	7 910	10 043	9 134	9 160
Nettoinntekt	859 748	863 624	810 147	1 007 080	1 000 858
Privatforbruk ekskl. skatt	391 765	536 510	476 275	484 051	553 171
Betalte skattar	149 106	196 688	223 570	158 456	227 179

Tabell 17f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	575 931	619 205	491 798	494 519	481 261
Andre krav	391 314	386 762	492 176	451 508	506 363
Omløpsmidlar, jordbruk	435 437	419 311	376 989	442 920	485 012
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	1 000	2 411			3 332
Omløpsmidlar, andre næringar	121 066	130 085	146 919	136 681	157 223
Omløpsmidlar i alt	1 524 748	1 557 774	1 507 882	1 525 628	1 633 191
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	5 839 161	5 673 312	6 293 560	7 899 614	8 190 021
Anleggsmidlar, skogbruk	36 356	46 145	57 276	71 442	117 774
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	27 978	21 866	180 333	194 567	186 572
Anleggsmidlar, andre næringar	66 340	62 436	45 105	33 257	42 884
Privat, hovudbygningar	661 078	580 533	677 726	906 585	969 292
Privat, anna	154 624	177 004	204 613	231 890	230 904
Anleggsmidlar i alt	6 785 537	6 561 296	7 458 613	9 337 355	9 737 447
Eigedeler i alt	8 310 285	8 119 070	8 966 495	10 862 983	11 370 638
Eigedeler i jordbruket	6 274 598	6 092 623	6 670 549	8 342 534	8 675 033
Kortsiktig gjeld	942 709	1 221 415	941 041	1 106 645	959 782
Langsiktig gjeld	3 494 377	3 487 321	4 114 165	5 415 971	5 397 016
Gjeld i alt	4 437 086	4 708 736	5 055 206	6 522 616	6 356 798
Endring i året, kroner	- 72 619	15 471	- 124 039	910 205	- 364 270
Eigenkapital	3 873 200	3 410 333	3 911 288	4 340 367	5 013 838
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %	2,0 %

6 Forklaring på faguttrykka i tabellsamlinga

Arbeid: Både leigd arbeid og arbeidet til familien vert registrert etter medgått arbeidstid. Born i familien over 17 år som har arbeidd i jordbruket, vert førde som leigd hjelp i rekneskapen. Arbeidet til familien på nyanlegg vert halde utanom produksjonen i jordbruket.

Areal: Jordbruksareal i dekar. Leigd jord er med i dette, men ikkje bortleigd. Overflatedyrka beite vert teke med som redusert areal. Utmarksbeite er ikkje med.

Avskrivning: Verdinedgang på grunn av slitasje og stigande alder. Det blir brukt lineære avskrivningar. (Like stor nominell verdinedgang kvart år.)

Driftsoverskot: Produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet er den godtgjeringa familien får for innsatsen av eige arbeid, samt for eventuelt ubetalt leid arbeid, og for eigen og lånt kapital.

Eigenkapital: Totale egedelar minus gjeld.

Eigenkapitalprosent: Viser kor stor del av egedelane som er finansierte med eigenkapital.

Egedelar: Også kalla aktiva. Egedelar i jordbruket er verdsette ut frå bokført verdi, med andre ord innkjøpspris med tillegg av nyanlegg og frådrag for avskrivningar og fråsal.

Familien: Definert som bruker og eventuell ektefelle, sambuar eller partner og deira born under 17 år.

Gjeldsprosent: Gjelda til familien i prosent av totalkapitalen, og den syner kor stor del av egedelane som er finansiert med framand kapital.

Jordbruksfrådrag: Eit frådrag i alminneleg inntekt som vert gitt til skatteytar som har inntekt frå jordbruk og/eller hageverksemd.

Kostnader: Verdien av dei varene og tenestene som er lagt ned (brukt) i produksjonen.

Lønsevne: Arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid

Nettoinntekt: Driftsoverskot for alle yrkesgreiner, lønsinntekter og trygd, med tillegg av renteinntekter og verdien av familien sitt arbeid på nyanlegg, minus rente- og kårutgifter.

Nettoinvestering: Verdi knytt til kjøp av faste egedelar som traktor, maskiner og reiskap, driftsbygningar, jord og grøfter, minus avskrivningar, investeringstilskot og verdien av selde egedelar.

Nettoprodukt: Bruttoinntekt inkl. alle subsidiar minus alle kostnader så nær som leigd arbeid, jordleige og renter. Nettoproduktet er derfor ein rest til arbeidsinntekt og forrenting

Produksjonsinntekter: Verdien av varer og tenester som er produsert i løpet av året.

Skattejustert vederlag: Vederlag til alt arbeid og eigenkapital per årsverk med tillegg av inntektsverknad av jordbruksfrådraget. Det er rekna 33 prosent marginalsatt.

Standard omsetning (SO) er normerte tal for omsetning av produkt. Dette er totale utrekna inntekter utan tilskot. EU-statistikken byggjer på utvalet på standard omsetning.

Ubetalt leigd arbeid: Arbeid utført på bruket av personar utanom familien. Det er ofte kårfolk og andre slektningar som utfører ubetalt leigd arbeid.

Vederlag til arbeid og eigenkapital: Driftsoverskot og kostnader til leigd hjelp, minus jordbruket sin del av renter på gjeld og kår.

Årsverk: Eit årsverk i jordbruket er sett til 1 845 timar.

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) ble opprettet 1. juli 2015 som en fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi baserer seg på utnyttelse og forvaltning av biologiske ressurser fra jord og hav, fremfor en fossil økonomi som er basert på kull, olje og gass. NIBIO skal være nasjonalt ledende for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO er eid av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og eget styre. Hovedkontoret er på Ås. Instituttet har flere regionale enheter og et avdelingskontor i Oslo.